

FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE (FCI)

Place Albert 1er, 13, B – 6530 Thuin (Belgique), tel :+32.71.59.12.38, fax : +32.71.59.22.29, <http://www.fci.be>

INTERNATIONALE RETTUNGSHUNDE ORGANISATION (IRO)

Moosstrasse 32, A-5020 Salzburg, Tel.: 0043 662 82 65 26, Fax: 0043 662 82 65 26 20, <http://www.iro-dogs.org>

Mezinárodní zkušební řád pro zkoušky záchranných psů

Mezinárodní kynologické federace
(FCI)

a

Mezinárodní organizace pro záchranné psy
(IRO)

Platné na základě rezoluce FCI a IRO

s účinností od 1.ledna 2019

Preambule

Tento zkušební řád pro záchranné psy byl zpracován FCI/IRO komisí pro záchranné psy a schválen předsednictvem FCI a rovněž valným shromážděním IRO.

Nahrazuje dosud platný zkušební řád záchranných psů FCI a IRO.

Tento zkušební řád byl vypracován v německém jazyce. V případě nejasností, které by mohly vzniknout překladem do jiných jazyků, je rozhodující text v jazyce německém.

Zkušební řád bude na základě zkušeností získaných jeho používáním po minimálně pěti letech prověřen a případně změněn, přizpůsoben nebo rozšířen.

Změny podléhají formálnímu souhlasu příslušných výborů FCI a IRO. Tento zkušební řád je platný pro všechny členské subjekty FCI a IRO.

Tento zkušební řád má sloužit celosvětově jako podklad pro výcvik záchranných psů ve všech organizacích zabývajících se jejich výcvikem.

Podmínky pro praktické využití záchranných psů jsou upravovány a prováděny národními a mezinárodními organizacemi zajišťujícími jejich nasazení.

Z praktických důvodů je psovod pro obě pohlaví uváděn jen v mužském rodě.

Z originálu v německém jazyce přeložila Jitka Dědinová, typografická úprava Lucie Dlouhá

OBSAH

PREAMBULE	1
OBSAH	2
1. VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ	9
1.1 ÚČEL A PROVÁDĚNÍ ZKOUŠEK	9
2. ORGANIZACE	10
2.1 POŽADAVKY NA POŘADATELE	10
2.2 POŽADAVKY NA PSOVODA	11
2.3 POŽADAVKY NA PSA	13
2.4 INFRASTRUKTURA	15
2.4.1 <i>Prostor pro poslušnost / dovednost</i>	15
2.4.2 <i>Prostory pro pachové práce</i>	17
2.4.3 <i>Figuranti</i>	19
2.5 ROZHODČÍ	20
2.5.1 <i>Kvalifikace</i>	20
2.5.2 <i>Obecná ustanovení</i>	20
2.6 VÝSTRAHA / UKONČENÍ / DISKVALIFIKACE	20
2.6.1 <i>Výstraha</i>	21
2.6.2 <i>Ukončení</i>	21
2.6.3 <i>Diskvalifikace</i>	21
2.7 SANKCE A PROTESTY ZA PORUŠENÍ ŘÁDU	22
3. PROVÁDĚNÍ ZKOUŠEK A HODNOCENÍ	23
3.1 VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ	23
3.2 KLÍČ K UDĚLOVÁNÍ ZNÁMEK	24
3.3 PROVÁDĚNÍ A HODNOCENÍ CVIKŮ POSLUŠNOSTI A DOVEDNOSTI.....	25
3.3.1 <i>Hodnocení psa a psovoda</i>	25
3.3.2 <i>Losování a pořadí cviků</i>	26
3.3.3 <i>Začátek a konec cviků</i>	27
3.3.4 <i>Hodnocení reakce na střelbu</i>	27
3.3.5 <i>Ovladatelnost na vodítku / bez vodítka</i>	28
3.3.6 <i>Průchod skupinou osob</i>	28
3.3.7 <i>Odložení za chůze vleže s přivoláním</i>	29
3.3.8 <i>Změny poloh</i>	29
3.3.9 <i>Aport volný</i>	30
3.3.10 <i>Nesení psa a jeho předání</i>	30
3.3.11 <i>Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy</i>	31
3.3.12 <i>Chůze po nepříjemném materiálu</i>	31
3.3.13 <i>Tunel</i>	32
3.3.14 <i>Překonání pevné lávky</i>	32
3.3.15 <i>Polohy psa s přivoláním</i>	32
3.3.16 <i>Ovladatelnost na vzdálenost</i>	33
3.3.17 <i>Pohyblivá lávka na sudech</i>	33
3.3.18 <i>Vodorovný žebřík</i>	34
3.4 PROVÁDĚNÍ A HODNOCENÍ PACHOVÝCH PRACÍ.....	35
3.4.1 <i>Všeobecný průběh</i>	35
3.4.2 <i>Hodnocení psovoda</i>	36

3.4.3	<i>Hodnocení psa</i>	37
3.4.4	<i>Způsoby označování a jeho hodnocení</i>	38
	Označování štěkotem (F, FL, T, L, MT).....	38
	Označování nálezkou (F, FL, T).....	39
	Volné značení (F, FL, T).....	39
	Označování polohou (F, MT)	40
	Hrabání a dobývání se do úkrytu (L)	40
3.4.5	<i>Cvik označení osoby</i>	41
	Cvik označení osoby FL (stupeň A), F (stupeň V).....	41
	Cvik označení osoby T, L (stupeň A)	41
3.4.6	<i>Stopa</i>	42
3.4.7	<i>Plošné vyhledání</i>	43
3.4.8	<i>Sutinové vyhledání</i>	44
3.4.9	<i>Lavinové vyhledání</i>	44
3.4.10	<i>Mantrailling</i>	44
3.5	PROVÁDĚNÍ VODNÍCH PRACÍ	46
4.	POSLUŠNOST A DOVEDNOST – STUPEŇ V ODDÍL B	47
4.1	POSLUŠNOST A DOVEDNOST – STUPEŇ V RH-F V, RH-FL V, RH-T V	47
4.1.1	<i>Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů</i>	47
4.1.2	<i>Cvik 1 Ovladatelnost na vodítku 10 bodů</i>	47
4.1.3	<i>Cvik 2 Průchod skupinou osob 10 bodů</i>	47
4.1.4	<i>Cvik 3 Odložení za chůze vleže s přivoláním 10 bodů</i>	48
4.1.5	<i>Cvik 4 Změny poloh 15 bodů</i>	48
4.1.6	<i>Cvik 5 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů</i>	48
4.1.7	<i>Cvik 6 Nesení psa a jeho předání 10 bodů</i>	49
4.1.8	<i>Cvik 7 Chůze po nepříjemném materiálu 15 bodů</i>	49
4.1.9	<i>Cvik 8 Tunel 10 bodů</i>	50
4.1.10	<i>Cvik 9 Překonání pevné lávky 10 bodů</i>	50
4.2	POSLUŠNOST A DOVEDNOST – STUPEŇ V RH-L V	50
4.2.1	<i>Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů</i>	50
4.2.2	<i>Ovladatelnost na vodítku</i>	51
4.2.3	<i>Cvik 2 Průchod skupinou osob 10 bodů</i>	51
4.2.4	<i>Cvik 3 Odložení za chůze vleže s přivoláním 10 bodů</i>	51
4.2.5	<i>Cvik 4 Změny poloh 15 bodů</i>	52
4.2.6	<i>Cvik 5 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů</i>	52
4.2.7	<i>Cvik 6 Nesení psa a jeho předání 10 bodů</i>	53
4.2.8	<i>Cvik 7 Ovladatelnost na vzdálenost 15 bodů</i>	53
4.2.9	<i>Cvik 8 Chůze ve stopě psovoda 10 bodů</i>	54
4.2.10	<i>Cvik 9 Jízda dopravním prostředkem 10 bodů</i>	54
4.3	POSLUŠNOST A DOVEDNOST – STUPEŇ V RH-MT V	55
4.3.1	<i>Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů</i>	55
4.3.2	<i>Cvik 1 Ovladatelnost na vodítku 15 bodů</i>	55
4.3.3	<i>Cvik 2 Průchod skupinou osob 15 bodů</i>	55
4.3.4	<i>Cvik 3 Změny poloh 15 bodů</i>	56
4.3.5	<i>Cvik 4 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 15 bodů</i>	56
4.3.6	<i>Cvik 5 Chůze po nepříjemném materiálu 15 bodů</i>	57
4.3.7	<i>Cvik 6 Překonání pevné lávky 10 bodů</i>	57
4.3.8	<i>Cvik 7 Nesení psa a jeho předání 15 bodů</i>	57

4.4	Poslušnost a dovednost – stupeň V RH-W V	58
4.4.1	<i>Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů</i>	58
4.4.2	<i>Cvik 1 Distanční plavání 300 m 20 bodů</i>	58
4.4.3	<i>Cvik 2 Ovladatelnost na vodítku 10 bodů</i>	58
4.4.4	<i>Cvik 3 Průchod skupinou osob 10 bodů</i>	59
4.4.5	<i>Cvik 4 Změny poloh 15 bodů</i>	59
4.4.6	<i>Cvik 5 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů</i>	60
4.4.7	<i>Cvik 6 Přinesení záchranné pomůcky ze břehu 15 bodů</i>	60
4.4.8	<i>Cvik 7 Aport z vody 10 bodů</i>	61
4.4.9	<i>Cvik 8 Jízda ve člunu 10 bodů</i>	61
5.	POSLUŠNOST A DOVEDNOST – STUPEŇ A ODDÍL B	62
5.1	POSLUŠNOST A DOVEDNOST – STUPEŇ A RH-F A, RH-FL A, RH-T A	62
5.1.1	<i>Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů</i>	62
5.1.2	<i>Cvik 1 Ovladatelnost bez vodítka 15 bodů</i>	62
5.1.3	<i>Cvik 2 Polohy psa na vzdálenost s přivoláním 15 bodů</i>	62
5.1.4	<i>Cvik 3 Aport volný 10 bodů</i>	63
5.1.5	<i>Cvik 4 Nesení psa a jeho předání 10 bodů</i>	63
5.1.6	<i>Cvik 5 Ovladatelnost na vzdálenost 10 bodů</i>	64
5.1.7	<i>Cvik 6 Pohyblivá lávka na sudech 10 bodů</i>	64
5.1.8	<i>Cvik 7 Vodorovný žebřík 10 bodů</i>	65
5.1.9	<i>Cvik 8 Tunel 10 bodů</i>	65
5.1.10	<i>Cvik 9 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů</i>	66
5.2	POSLUŠNOST A DOVEDNOST – STUPEŇ A RH-L A	67
5.2.1	<i>Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů</i>	67
5.2.2	<i>Cvik 1 Ovladatelnost bez vodítka 15 bodů</i>	67
5.2.3	<i>Cvik 2 Polohy psa na vzdálenost s přivoláním 15 bodů</i>	67
5.2.4	<i>Cvik 3 Aport volný 10 bodů</i>	68
5.2.5	<i>Cvik 4 Nesení psa a jeho předání 10 bodů</i>	68
5.2.6	<i>Cvik 5 Ovladatelnost na vzdálenost 20 bodů</i>	69
5.2.7	<i>Cvik 6 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů</i>	69
5.2.8	<i>Cvik 7 Chůze ve stopě psovoda 10 bodů</i>	70
5.2.9	<i>Cvik 8 Jízda dopravním prostředkem 10 bodů</i>	70
5.3	POSLUŠNOST A DOVEDNOST – STUPEŇ A RH-MT A	72
5.3.1	<i>Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů</i>	72
5.3.2	<i>Cvik 1 Ovladatelnost bez vodítka 15 bodů</i>	72
5.3.3	<i>Cvik 2 Změny poloh 15 bodů</i>	72
5.3.4	<i>Cvik 3 Chůze po nepříjemném materiálu 15 bodů</i>	73
5.3.5	<i>Cvik 4 Překonání pevné lávky 10 bodů</i>	73
5.3.6	<i>Cvik 5 Tunel 15 bodů</i>	74
5.3.7	<i>Cvik 6 Nesení psa a jeho předání 15 bodů</i>	74
5.3.8	<i>Cvik 7 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů</i>	74
5.4	POSLUŠNOST A DOVEDNOST – STUPEŇ A RH-W A	76
5.4.1	<i>Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů</i>	76
5.4.2	<i>Distanční plavání 500 m 20 bodů</i>	76
5.4.3	<i>Cvik 2 Ovladatelnost bez vodítka 10 bodů</i>	77
5.4.4	<i>Cvik 3 Změny poloh 10 bodů</i>	77
5.4.5	<i>Cvik 4 Nesení psa a jeho předání 10 bodů</i>	78
5.4.6	<i>Cvik 5 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů</i>	78
5.4.7	<i>Cvik 6 Aport z vody hozený ze břehu 10 bodů</i>	78

5.4.8	Cvik 7 Jízda na surfu 10 bodů	79
5.4.9	Cvik 8 Ovladatelnost na vzdálenost 10 bodů	80
5.4.10	Cvik 9 Jízda ve člunu 10 bodů	80
6.	POSLUŠNOST A DOVEDNOST – STUPEŇ B ODDÍL B.....	82
6.1	POSLUŠNOST A DOVEDNOST – STUPEŇ B RH-F B, RH-FL B, RH-T B	82
6.1.1	Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů	82
6.1.2	Cvik 1 Ovladatelnost bez vodítka 15 bodů	82
6.1.3	Cvik 2 Polohy psa na vzdálenost s přivoláním 15 bodů	82
6.1.4	Cvik 3 Aport volný 10 bodů.....	83
6.1.5	Cvik 4 Nesení psa a jeho předání 10 bodů	83
6.1.6	Cvik 5 Ovladatelnost na vzdálenost 10 bodů	84
6.1.7	Cvik 6 Závěsná lávka 10 bodů	84
6.1.8	Cvik 7 Vodorovný žebřík 10 bodů.....	85
6.1.9	Cvik 8 Tunel 10 bodů.....	85
6.1.10	Cvik 9 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů	86
6.2	POSLUŠNOST A DOVEDNOST – STUPEŇ B RH-L B	87
6.2.1	Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů	87
6.2.2	Cvik 1 Ovladatelnost bez vodítka 15 bodů.....	87
6.2.3	Cvik 2 Polohy psa na vzdálenost s přivoláním 15 bodů	87
6.2.4	Cvik 3 Aport volný 10 bodů.....	88
6.2.5	Cvik 4 Nesení psa a jeho předání 10 bodů	88
6.2.6	Cvik 5 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů	89
6.2.7	Cvik 6 Ovladatelnost na vzdálenost 20 bodů	89
6.2.8	Cvik 7 Chůze ve stopě psovoda 10 bodů	90
6.2.9	Cvik 8 Jízda dopravním prostředkem 10 bodů	90
6.3	POSLUŠNOST A DOVEDNOST – STUPEŇ B RH-MT B.....	92
6.3.1	Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů 100 bodů	92
6.3.2	Cvik 1 Ovladatelnost bez vodítka 15 bodů	92
6.3.3	Cvik 2 Změny poloh s losováním pořadí 15 bodů	92
6.3.4	Cvik 3 Chůze po nepříjemném materiálu 15 bodů.....	93
6.3.5	Cvik 4 Pohyblivá lávka na sudech 15 bodů.....	93
6.3.6	Cvik 5 Tunel 15 bodů.....	94
6.3.7	Cvik 6 Nesení psa a jeho předání 10 bodů	94
6.3.8	Cvik 7 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů	94
6.4	POSLUŠNOST A DOVEDNOST – STUPEŇ B RH-W B	96
6.4.1	Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů	96
6.4.2	Cvik 1 Distanční plavání 800 m 20 bodů	96
6.4.3	Cvik 2 Ovladatelnost bez vodítka 10 bodů.....	97
6.4.4	Cvik 3 Změny poloh s losováním 10 bodů	97
6.4.5	Cvik 4 Nesení psa a jeho předání 10 bodů	98
6.4.6	Cvik 5 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů	98
6.4.7	Cvik 6 Jízda na surfu 10 bodů	98
6.4.8	Cvik 7 Ovladatelnost na vzdálenost 10 bodů	99
6.4.9	Cvik 8 Aport z vody hozený ze člunu 10 bodů	100
6.4.10	Cvik 9 Jízda ve člunu 10 bodů	100
7.	PACHOVÁ PRÁCE ODDÍL A	101
7.1	PACHOVÁ PRÁCE NA STOPĚ STUPEŇ V RH-F V.....	101
7.1.1	Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 100 bodů.....	101

7.1.2	<i>Předpoklady pro provedení</i>	101
7.1.3	<i>Provedení stopy stupně V</i>	101
7.1.4	<i>Provedení cviku označení osoby (viz. 3.4.5)</i>	101
7.2	PACHOVÁ PRÁCE V PLOŠE STUPEŇ V RH - FL V	101
7.2.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 100 bodů</i>	101
7.2.2	<i>Předpoklady pro provedení</i>	101
7.2.3	<i>Provedení plošné práce stupně V</i>	102
7.3	PACHOVÁ PRÁCE V SUTINĚ STUPEŇ V RH-T V	102
7.3.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 100 bodů</i>	102
7.3.2	<i>Předpoklady pro provedení</i>	102
7.3.3	<i>Provedení sutinové práce stupně V</i>	102
7.4	PACHOVÁ PRÁCE V LAVINĚ STUPEŇ V RH - LV	102
7.4.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 100 bodů</i>	102
7.4.2	<i>Předpoklady pro provedení</i>	102
7.4.3	<i>Provedení lavinové práce stupně V</i>	103
7.5	PACHOVÁ PRÁCE – MANTRAILLING STUPEŇ V RH-MT V	103
7.5.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 100 bodů</i>	103
7.5.2	<i>Předpoklady pro provedení</i>	103
7.5.3	<i>Provedení trailu stupně V 100 bodů</i>	103
7.6	VODNÍ PRÁCE – STUPEŇ V RH-WV	104
7.6.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 100 bodů</i>	104
7.6.2	<i>Přinesení lana ze břehu 30 bodů</i>	104
7.6.3	<i>Záchrana tonoucího ze břehu 70 bodů</i>	104
8.	PACHOVÁ PRÁCE – STUPEŇ A ODDÍL A	106
8.1	PACHOVÁ PRÁCE NA STOPĚ STUPEŇ A RH-FA	106
8.1.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 200 bodů</i>	106
8.1.2	<i>Požadavky na provedení</i>	106
8.1.3	<i>Provedení stopy stupně A 200 bodů</i>	106
8.2	PACHOVÁ PRÁCE NA PLOŠE – STUPEŇ A RH-FLA	108
8.2.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 200 bodů</i>	108
8.2.2	<i>Požadavky na provedení</i>	108
8.2.3	<i>Cvik označení (viz kapitola 3.4.5)</i>	108
8.2.4	<i>Provedení plošného vyhledání stupně A 180 bodů</i>	108
8.3	PACHOVÁ PRÁCE V SUTINĚ – STUPEŇ A RH-TA	110
8.3.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 200 bodů</i>	110
8.3.2	<i>Požadavky na provedení</i>	110
8.3.3	<i>Cvik označení (viz 3.4.5)</i>	110
8.3.4	<i>Provedení sutinového vyhledání stupně A 180 bodů</i>	110
8.4	PACHOVÁ PRÁCE V LAVINĚ – STUPEŇ A RH-LA	111
8.4.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 200 bodů</i>	111
8.4.2	<i>Cvik označení (viz. 3.4.5)</i>	111
8.4.3	<i>Požadavky na určení polohy lavinového vyhledávacího stupně A</i>	111
8.4.4	<i>Požadavky na provedení vyhledání osob psem stupně A</i>	111
8.4.5	<i>Provedení vyhledání osob psem – stupeň A 170 bodů</i>	112
8.5	PACHOVÁ PRÁCE – MANTRAILLING STUPEŇ A RH-MT A	113
8.5.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 200 bodů</i>	113
8.5.2	<i>Požadavky na provedení</i>	113
8.5.3	<i>Provedení mantrailingu stupně A 200 bodů</i>	113

8.6	Vodní práce stupeň A RH-W A	114
8.6.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 200 bodů</i>	114
8.6.2	<i>Přinesení záchranné pomůcky ze břehu 20 bodů</i>	114
8.6.3	<i>Záchrana tonoucího ze břehu 60 bodů</i>	114
8.6.4	<i>Přinesení záchranné pomůcky ze člunu 20 bodů</i>	115
8.6.5	<i>Záchrana tonoucího ze člunu 60 bodů</i>	115
8.6.6	<i>Přivlečení nepojízdné loďky 40 bodů</i>	116
9.	PACHOVÁ PRÁCE - STUPEŇ B ODDÍL A	117
9.1	PACHOVÁ PRÁCE NA STOPĚ – STUPEŇ B RH-F B	117
9.1.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 200 bodů</i>	117
9.1.2	<i>Požadavky na provedení</i>	117
9.1.3	<i>Provedení stopy stupně B 200 bodů</i>	118
9.2	PACHOVÁ PRÁCE V PLOŠE STUPEŇ B RH-FL B	119
9.2.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 200 bodů</i>	119
9.2.2	<i>Požadavky na provedení</i>	119
9.2.3	<i>Provedení plošného vyhledání stupně B 200 bodů</i>	119
9.3	PACHOVÁ PRÁCE V SUTINĚ – STUPEŇ B RH-T B	121
9.3.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 200 bodů</i>	121
9.3.2	<i>Požadavky na provedení</i>	121
9.3.3	<i>Provedení sutinového vyhledání stupně B 200 bodů</i>	121
9.4	PACHOVÁ PRÁCE V LAVINĚ – STUPEŇ B RH-L B	122
9.4.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 200 bodů</i>	122
9.4.2	<i>Požadavky na provedení vyhledání pomocí lavinového vyhledávače stupně B</i>	122
9.4.3	<i>Požadavky na provedení vyhledání osob psem stupně B</i>	122
9.4.4	<i>Provedení vyhledání osob psem – stupeň B 190 bodů</i>	123
9.5	PACHOVÁ PRÁCE – MANTRAILLING STUPEŇ B RH-MT B	124
9.5.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 200 bodů</i>	124
9.5.2	<i>Požadavky na provedení</i>	124
9.5.3	<i>Provedení mantrailingu stupně B 200 bodů</i>	124
9.6	VODNÍ PRÁCE STUPEŇ B RH-W B	125
9.6.1	<i>Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 200 bodů</i>	125
9.6.2	<i>Přinesení záchranné pomůcky ze břehu 20 bodů</i>	125
9.6.3	<i>Záchrana tonoucího ze břehu 60 bodů</i>	125
9.6.4	<i>Přinesení záchranné pomůcky ze člunu 20 bodů</i>	126
9.6.5	<i>Záchrana tonoucího ze člunu 60 bodů</i>	126
9.6.6	<i>Přivlečení nepojízdného člunu 40 bodů</i>	127
10.	PŘÍLOHA – SCHÉMATA A NÁKRESY K POSLUŠNOSTI	128
10.1	OVLADATELNOST NA VODÍTKU / BEZ VODÍTKA	128
10.2	PRŮCHOD SKUPINOU OSOB	129
10.3	ODLOŽENÍ ZA CHŮZE VLEŽE S PŘIVOLÁNÍM	130
10.4	ZMĚNY POLOH	131
10.5	NESENÍ PSA A JEHO PŘEDÁNÍ RH – V	132
10.6	NESENÍ PSA A JEHO PŘEDÁNÍ RH – A, B	132
10.7	POLOHY PSA NA VZDÁLENOST S PŘIVOLÁNÍM	133
20.	PŘÍLOHA – SCHÉMATA A NÁKRESY DOVEDNOSTI	134
20.1	CHŮZE PO NEPŘÍJEMNÉM MATERIÁLU	134
20.2	PŘEKONÁNÍ PEVNÉ LÁVKY	135

20.3	OVLADATELNOST NA VZDÁLENOST RH – L V	136
20.4	OVLADATELNOST NA VZDÁLENOST RH – L A, B	136
20.5	OVLADATELNOST NA VZDÁLENOST	137
20.6	POHYBLIVÁ LÁVKA NA SUDECH	138
20.7	VODOROVNÝ ŽEBŘÍK	139
20.8	TUNEL	140
20.9	ZÁVĚSNÁ LÁVKA	141

1. Všeobecná ustanovení

1.1 Účel a provádění zkoušek

Účel

Tyto zkoušky záchranných psů jsou určeny pro stanovení stupně kvalifikace jednotlivých psů pro jejich další výcvik v určeném směru výcviku záchranných psů.

Úspěšně splněná zkouška je dokladem správného výcviku záchranného psa v daném směru. Je základem pro další výcvik v daném směru v organizacích k tomu určených.

Způsobilost pro praktické nasazení

Přiznání způsobilosti pro praktické nasazení je výhradně v kompetenci organizací k tomu určených.

Ty určují i další podmínky, např. pravidelné obhajování konkrétní zkoušky, doplňující znalosti psovoda, kurzy ovládání vysílaček, kurzy horolezectví, věkový limit pro psovoda i psa, kondiční zkoušky, předpisy o výstroji, kurzy první pomoci atd.

Provádění zkoušek

Zkoušky záchranných psů se mohou konat v průběhu celého roku. Pokud nemůže být zaručena bezpečnost a zdraví osob a zvířat, musí být konání zkoušek odloženo.

Při pořádání velkých akcí jako státních mistrovství a mistrovství světa je možné zavést jistá taktická omezení vedoucí k dodržení počtu účastníků a časového plánu.

Zkoušky záchranných psů mohou být také prováděny ve všech kategoriích a stupních pouze jako zkouška pachových prací nebo zkouška poslušnosti a dovednosti. V takových případech se provádí pouze jeden oddíl. Zkoušky o jednom oddílu jsou také hodnoceny body a známkami a zapisují se do pracovní knížky s poznámkou, že se jedná o jednooddílovou zkoušku.

Příklad:

RH-F B	kompletní zkouška
RH-F B, N	pouze pachová práce
RH-F B, OU	pouze poslušnost/dovednost

Pro doklad o vykonané zkoušce ve smyslu zkušebního, výstavního, chovatelského a bonitačního řádu je možno uznat pouze zkoušku úspěšně vykonanou v obou oddílech (pachové práce a poslušnost).

2. Organizace

2.1 Požadavky na pořadatele

Prováděcí právo

Oprávnění k pořádání zkoušek uděluje pořadateli jeho příslušná zastřešovací organizace (členská organizace FCI nebo národní organizace IRO). Výsledek zkoušek musí být uznán všemi členskými organizacemi FCI a národními organizacemi IRO.

Zkoušky se mohou pořádat pouze za účasti minimálně 4 psůvodů.

Požadavky na pořadatele

Pořadatel musí disponovat personálními, materiálními a logistickými prostředky, které jsou zahrnuty ve zkušebním řádu. Zkoušky může organizovat sám nebo ve spolupráci s jinými organizacemi.

Figuranti a pomocníci jsou považováni za asistenty rozhodčího a musejí se vždy řídit jeho pokyny. Pokud tak nečiní, je třeba je nahradit jinými.

Do skupinky pro cvik průchod skupinou je nutno vybírat pouze psy s dobrým sociálním chováním. Pokud se tento pes chová asociálně, musí být nahrazen jiným.

Vedoucí zkoušek

Vedoucího zkoušek může dělat pouze osoba k tomuto účelu dostatečně kvalifikovaná.

Vedoucí zkoušek organizuje všechny činnosti spojené s přípravou a průběhem zkoušek a dohlíží, aby vše probíhalo dle zkušebního řádu.

Vedoucí zkoušek ručí za výběr terénů odpovídajících zkušebnímu řádu. Během celé zkoušky je k dispozici rozhodčímu.

Zajištění termínu

Vedoucí zkoušek zodpovídá za včasné a správné nahlášení zkoušky u nadřízených organizací.

Administrace

Za vyřízení veškerých formalit spojených s akcí je zodpovědný vedoucí zkoušek.

Personál zkoušek

Vedoucí zkoušek zodpovídá za zajištění dostatku kvalifikovaných pomocníků.

Časový harmonogram

Pořadatel vypracuje před zahájením akce časový harmonogram s časy nástupu jednotlivých psovodů. Ten by měl zaslat nejpozději 3 dny před konáním zkoušek rozhodčímu.

Je třeba brát zřetel na to, aby byl každý tým ve stejné kategorii a stejném stupni posouzen stejným rozhodčím a aby rozhodčí neposuzoval více jak 9 hodin v jeden den.

Posuzovací listy

Zde platí národně uznávaná pravidla ke zpracování, respektive k dokumentaci výsledků.

Oddíly

Je nutno dodržovat maximální počet oddílů na rozhodčího a den:

Část A – pachová práce:

stupeň V	1 oddíl
stupeň A	2 oddíly
stupeň B	3 oddíly

Část B – poslušnost a dovednost:

stupeň V	1 oddíl
stupeň A	1 oddíly
stupeň B	1 oddíly

Jeden rozhodčí smí v jeden den posoudit maximálně 36 oddílů!

2.2 Požadavky na psovoda

Přihlášení ke zkoušce

Psovod je povinen přihlásit se ke zkoušce včas. Pokud se z určitých důvodů nemůže dostavit, musí toto neprodleně oznámit vedoucímu zkoušek.

Psovod se musí sám informovat o uzávěrci přihlášek.

Každý psovod nastupující ke zkoušce se musí dostavit s příslušnou výstrojí a oblečením odpovídajícím danému druhu a oddílu zkoušky.

Hlášení rozhodčímu

Hlášení rozhodčímu se provádí před prvním cvikem při zahájení a po posledním cviku při ukončení zkoušky v základním postoji se psem na obojku a vodítku (cca 1m). Záchranná dečka, postroj nebo plovací vesta jsou povoleny pouze v případě, pokud jsou povoleny v příslušném oddíle.

Psovod je povinen uposlechnout pokynů rozhodčího a vedoucího zkoušek. Každý psovod je povinen dokončit všechny části zkoušky, a to i když v některém z oddílů nedosáhl minimálního počtu bodů.

Na konci zkoušky jsou psovodi obeznámeni s výsledky a obdrží pracovní knížky. Předčasné odstoupení ze zkoušky z důvodu nemoci, zranění apod. musí být nahlášeno vedoucímu. Neodůvodněné ukončení zkoušky ze strany psovoda je důvodem k diskvalifikaci a zapíše se do pracovní knížky.

Ochrana zvířat

Je třeba vždy dodržovat bezpečnostní nařízení a nařízení pro ochranu zvířat a životního prostředí.

Během celé zkoušky nesmí být na psa vyvíjen jakýkoliv nátlak. Z tohoto důvodu se nátlakové jednání nebo hrubé zacházení se psem odpovídajícím způsobem trestá dle kapitoly 2.6.

Odpovědnost za způsobené škody

Za případné úrazy psovoda či psa během zkoušek odpovídá psovod. Majitel psa zodpovídá za všechny škody na osobách a věcech způsobené jeho psem.

Z tohoto důvodu musí psovod před zahájením zkoušek předložit vedoucímu zkoušek smlouvu o uzavřeném pojištění zodpovědnosti za způsobené škody.

Pokyny udílené rozhodčím případně pořadatelem plní psovod dobrovolně a na vlastní nebezpečí.

Povolené pomůcky

Pomůcky povolené pro řešení pachových prací za účelem taktické podpory při vyhledávání:

- **píšťalka**: Rozhodčí musí být před zahájením práce seznámen s používanými zvukovými signály. Při používání píšťalky se nesmějí používat současně ústní povely.
- **voda a/nebo houbička**: při pachové práci možno použít se souhlasem rozhodčího v případech, kdy to vyžadují vnější vlivy nebo povětrnostní podmínky, nikdy ale ne přímo u nalezené osoby nebo těsně po označení.
- **MT – GPS přístroj**, pokud je tento před zahájením zkoušky předložen rozhodčímu ke kontrole

Nedovolené pomůcky

- GPS a ostatní zapisovače polohy během pachové práce s výjimkou MT
- motivační pomůcky
- potrava

2.3 Požadavky na psa

Minimální věk

Minimální věk pro připuštění psa ke zkoušce:

stupeň V	15 měsíců
stupeň A	18 měsíců
stupeň B	20 měsíců

Pes musí požadované věkové hranice dosáhnout nejpozději v den zkoušky.

Identita psa

Zkoušek se nesmí účastnit pes, který neprošel kontrolou tetování nebo mikročipu.

Podmínky připuštění ke zkoušce

Ke zkouškám záchranných psů mohou nastoupit psi bez ohledu na velikost, rasu nebo průkaz původu.

Psovod se může v jeden den zúčastnit pouze jedné zkoušky, na kterých smí předvést maximálně 2 psy. Pes smí v rámci jedné akce nastoupit k maximálně dvěma zkouškám. První zkouška musí být ale zakončena před zahájením prvního oddílu zkoušky následující.

Podmínka účasti stupně V: žádná (pozor na pravidla národní organizace)

Podmínka účasti stupně A: složená zkouška stupně V stejného zaměření

Podmínka účasti stupně B: minimálně 2x složená zkouška stupně A stejného zaměření vždy nejhůře ve známce dobře.

Podmínka účasti stupně B pro lavinové a vodní zkoušky (L, W):

1x složená zkouška stupně A nejhůře ve známce dobře

Všechny stupně zkoušek je možno neomezeně opakovat.

Po nesplněné zkoušce smí pes k jejímu opakování nastoupit nejdříve za 5 dní.

Pokud pes složí podruhé zkoušku stupně A stejného zaměření (s výjimkou L, W viz výše) nejhůře ve známce dobře, smí hned následující den nastoupit ke zkoušce stupně B stejného zaměření, pokud ovšem pes splňuje minimální věkový limit pro danou zkoušku.

V průběhu jedné akce nesmí být jeden pes veden více psovody.

Při akcích, na kterých se zadává pořadí, musí pes nastoupit vždy v nejvyšším dosaženém stupni daného zaměření.

Háravé feny se mohou zúčastnit všech zkoušek, ale musí být drženy odděleně od ostatních účastníků zkoušek a nastupují vždy jako poslední na závěr akce. Nemocní psi jsou ze zkoušek vyloučeni a nesmějí vstupovat do prostoru zkoušek.

Pracovní knížka

Pracovní knížka vydaná příslušnou národní organizací je povinná pro každého účastníka zkoušek a musí být registrována členskou zemí FCI nebo členskou organizací IRO.

Před zahájením zkoušek musí být předána do kanceláře pořadatele. Výsledek zkoušky zapisuje kancelář pořadatele, rozhodčí ho kontroluje a podepisuje. Diskvalifikace se poznamená do pracovní knížky odpovídající mezinárodní značkou nebo razítkem (dis) a odůvodněním.

Očkování

Psovod je povinný na vyžádání předložit před zahájením zkoušek vedoucímu doklad o předepsaném očkování psa.

Sociální chování psa

Rozhodčí sleduje chování psa během celé zkoušky, a to i před jejím zahájením. Při zjevných nedostatcích v povaze psa je rozhodčí povinen práci psa ukončit, případně při agresivním chování psa diskvalifikovat a informovat vedoucího zkoušek, jak je detailně popsáno v kapitole 2.6

Za nedostatky v povaze psa je považováno:

- agresivní chování vůči cizím osobám a ostatním psům
- opuštění psovoda nebo pracoviště

Poslušnost psa

Při neukázněnosti psa, tj. když psovod nemá psa pod kontrolou, dá rozhodčí psovodovi tři možnosti psa přivolat.

Rozhodčí je oprávněn ukončit práci psa, pokud je zřejmé, že pes je nedostatečně připraven, neproказuje dostatečnou ochotu k práci, je viditelně mimo vliv psovoda nebo má viditelná tělesná omezení.

Výbava

Mimo práce v sutinách je povolena rozlišovací dečka. Povoleno je i světlo a/nebo rolničky. Světlem je míněno např. blikající světélko, které umožní psovodovi sledovat psa, ne lampička nebo reflektor napomáhající psovi v orientaci.

Obojek – musí se jednat o běžný nijak neupravený obojek. Pes ho může mít na sobě nebo ho u sebe může mít psovod. Obojky proti parazitům jsou povoleny, pokud je má pes upevněny na krku dostatečně volně.

RH-W

V průběhu zkoušky musí být pes oblečen do postroje pro vodní práce nebo do plavací vesty s vhodným úchopem. Rozlišovací dečka není jako postroj povolena.

2.4 Infrastruktura

Všeobecná ustanovení

Nákresy překážek včetně jejich rozměrů, materiálu a konstrukce jsou přílohou k tomuto zkušebnímu řádu.

Pro pořádání zkoušek musí být zajištěny po celý jejich průběh odpovídající terény a prostory.

Rozhodnutí o možnosti zpřístupnění terénů používaných pro část A mimo práce psa leží plně v kompetenci vedení pořádací organizace a rozhodčího.

Bezpečnost

Všechna pracoviště i překážky musí být v souladu s bezpečnostní legislativou příslušné země. Pokud ovšem shledá rozhodčí pracoviště či překážky nebezpečnými pro psa či psovoda, může je odmítnout.

Pomocný personál

Pomocníci se po dobu práce psa musejí chovat neutrálně a nesmějí ho rušit.

RH-W

Cviky se provádějí na takovém místě, kde je umožněn psovi, který během většiny cviků musí plavat, snadný výstup na břeh.

Všichni zúčastnění, kteří se nacházejí ve vodě nebo na člunu, jsou povinni nosit neoprénový oblek nebo záchrannou vestu. Psovod je oblečen do neoprénového obleku nebo má na sobě záchrannou vestu. Pes je vybaven plavací vestou nebo speciálním postrojem pro vodní práce.

2.4.1 Prostor pro poslušnost / dovednost

Pokud prostor nebo překážky neodpovídají zkušebnímu řádu, může rozhodčí posuzování odmítnout.

F, FL, T, MT - prostor pro provádění cviků poslušnosti/dovednosti musí být dostupný v odpovídající velikosti

L – rovná, úplně nebo částečně uvalčovaná sněhová nebo odklizená plocha odpovídající velikosti

Značky

Označení míst pro provádění jednotlivých cviků musí být v souladu s nákresy v příloze. Jejich umístění stejně jako umístění překážek určí rozhodčí v souladu s lokálními podmínkami. To platí především pro cviky: *dlouhodobé odložení s rušivými vlivy, průchod skupinou osob, a cviky prováděné na vzdálenost od psovoda*. Se souhlasem rozhodčího se označí pozice pro jejich zahájení. Pro snadnější vyměřování se počítá délka kroku = 0,7m.

- *průchod skupinou osob*: viz schéma 10.2

Pro skupinu se na vhodném místě označí dvě kružnice s doporučeným poloměrem 2,0 a 2,5 m. Skupina se pohybuje po vnitřní kružnici, psův od psův od po vnější. Díky tomu vznikne vzdálenost 0,5 m mezi psův od psův od skupinou. Skupina se musí skládat ze čtyř osob, z nichž dvě vedou na vodítku dobře socializovaného psa (pes a fena). Skupina se pohybuje do kruhu ve směru hodinových ručiček. Pohyb a zastavení skupiny určuje rozhodčí nebo vedoucí zkoušek.

- *dlouhodobé odložení s rušivými vlivy*: viz schéma 10.1

Dvě čarou označená místa pro fenu a psa. Vzdálenost místa pro dlouhodobé odložení musí být minimálně 10 m od překážek, vzdálenost mezi místy pro fenu a psa minimálně 6 m.

Nesení psa a jeho předání – viz nákres 10.5 (V) a 10.6 (A,B)

- 1 stůl nebo vyvýšené místo
- 1 značka pro předání psa
- 1 značka pro položení psa

Předměty na aportování

Min. 5 předmětů běžné potřeby, maximálně do velikosti boty, z následujících materiálů: dřevo, kůže, lehký kov, textil, umělá hmota a/nebo jejich kombinace. Pešky, hračky apod. se nepovažují za předměty běžné potřeby. Povoleny nejsou ani upravené předměty (např. ovinuté rukavice apod.)

Nepříjemný materiál – nákres 20.1

Hrubý stavební materiál na prostoru cca 3x3m. Musí být nepříjemný pro pohyb, nestabilní a různorodý.

Pevná lávka – viz nákres 20.2

Kladina sestává z dvou pevných podpěr a na ní upevněného prkna o délce cca 4 m a šířce cca 30 cm.

Ovladatelnost na vzdálenost L – nákres 20.3 a 20.4

- 1 značka pro startovní pozici
- V: 2 batohy ve vzdálenosti 40 m od sebe a od startu
- A/B: 3 batohy ve vzdálenosti 40 m od sebe, značka uprostřed
- losovací kartičky pro pořadí (ve stupni B)

Ovladatelnost na vzdálenost F, FL, T - nákres 20.5

Stoly o výšce 60 cm, deska stolu je 100x100cm, a může být opatřena protiskluzovým potahem či obkladem. Stoly nesmí být obaleny ani označeny.

- 1 značka pro startovní pozici
- losovací kartičky pro pořadí (ve stupni B)

Pohyblivá lávka na sudech – viz nákres 20.6

Pohyblivá lávka na sudech sestává ze dvou stejně velkých sudů o průměru 40 cm a jednoho prkna o délce 4 m a šířce cca 30 cm. Konstrukce musí umožnit posun prkna o 20 cm.

Povoleny jsou i podobné konstrukce se stejnými rozměry a stejnou pohyblivostí, např. 2 pevné podstavce s pohyblivým posuvem

Vodorovný žebřík – viz nákres 20.7

Bočnice o délce 4 m, odstup příček 30 cm, šířka příček 5 cm, 14 příček, 2 podpěry na začátku a na konci žebříku o výšce min. 0,5 m.

Náběhové prkno o délce 1,20 m, šířce 0,5 m. Protiskluzové příčné laťky jsou povoleny. Náběhové prkno musí mít pevnou konstrukci a musí být pevně spojeno se žebříkem.

Tunel – viz nákres 20.8

Zpevněný vstup, průměr 0,5 m, délka 3 m, navazující vak z jemného materiálu o délce 3 m

Závěsná lávka – viz nákres 20.9

Překážka sestává:

- z 1 fošny o délce cca 3 m, a šířce cca 0,30 m
- z podpůrné konstrukce pro upevnění fošny na začátku a konci překážky
- výška od země 0,40 m

náběh a sestup:

- 2 dřevěná prkna o délce cca 1,5 m a šířce cca 0,30 m
- výška horní hrany od země 0,35 m
- povoleny jsou protiskluzové příčné laťky

Závěsná lávka sestává ze dvou rámu a fošny o délce 3 m a šířce 30 cm, která je k nim upevněna lanem nebo řetězem, a 2 prken pro náběh a sestup.

Prostřední fošna musí být ke konstrukci upevněna tak, aby se mohla volně kývat.

Povoleny jsou i podobné konstrukce splňující rozměry a pohyblivost (dopředu i do stran).

2.4.2 Prostory pro pachové práce

F - před zahájením práce si při účasti více startujících účastníci stopu losují.

U stupně B musí průběh stopy splňovat odpovídající stupeň obtížnosti jako např. změny terénu, příkopy, křížení cest a/nebo silnic, atd.

Průběh stopy musí být vhodným a podrobným způsobem zakreslen a předán rozhodčímu (GPS záznam a nákres stopy).

Mírné oblouky neznamenaají změnu směru. Změny směru musí být provedeny zřetelným lomem.

Identifikační předmět – 1 dobře navěšitelný předmět běžné potřeby, který se svojí barvou neodlišuje výrazně od barvy terénu a není pro psovoda viditelný.

Předměty – povoleny jsou dobře navěšitelné předměty běžné potřeby z libovolného materiálu max. do velikosti sportovní boty, které se barvou výrazně neodlišují od terénu. Kladeč stopy odkládá předměty za chůze bez zastavení.

T – prohledávaný prostor musí být opticky ohraničen, jeho hranice musí být jasně rozpoznatelné a viditelné pro psovoda i rozhodčího. Pořadatel musí po dohodě s rozhodčím úkryty přizpůsobit bezpečnostním předpisům.

T V, A – Prohledávaný prostor musí být pro psovoda dobře přehledný

T- A,B – Jako rušivé vlivy jsou povoleny kouřící ohně, zvuky motorů, úder kladiva, bubny nebo záznamníky zvuku. Rušivé vlivy musí být schváleny rozhodčím.

L – Při stavbě úkrytů ve sněhu je třeba zvláště dbát na bezpečnostní opatření. Sněhové pole může být částečně nebo úplně zpevněné a/nebo můžou na něm být stopy lyžařů. Pro snadnější kontrolu a ohraničení prohledávaného prostoru je třeba tento označit vlajkami.

Práce s lavinovým vyhledávačem

Lavinový vysílač je zahrabán na zřetelně označeném prostoru 20 m x 20 m. Hloubka: stupeň A: 0,30 m, stupeň B 0,50 m

Úkryty mohou být používány opakovaně, nepoužité napachované úkryty musejí zůstat otevřeny.

MT – Jako prostor pro zkoušku smí být použit jakýkoli terén. Výběr terénu provádí vedoucí zkoušek. Trail je třeba kompletně zaznamenat do GPS nebo mapových podkladů.

Pro každého psa musí být položen trail v jiném prostoru.

Průběh trailu musí být co nejpřirozenější, musí být přizpůsoben terénu a respektovat jeho změny. Terén může zahrnovat např. lesy, louky, pole i málo frekventované městské oblasti a křížit cesty i ulice.

Během doby od položení do vypracování trailu musí být zajištěno, aby byla stopa minimálně v obydlených oblastech křížena cizími osobami. Nedojde-li k tomu samovolně, učiní se tak na pokyn rozhodčího.

Z cílového místa trailu je kladeč transportován vozidlem a před začátkem práce psa musí být vozidlem na toto místo opět vrácen. Vozidlo vezoucí kladeče nesmí překřížit stopu.

Pachový předmět MT – jako pachové předměty mohou být použity pouze dobře navěšitelné předměty kladeče, které musí mít kladeč alespoň hodinu před kladením trailu na těle, respektive v kapse kalhot.

Pachový předmět musí být těsně před položením stopy kladečem vložen

do nepoužitého igelitového pytlíku a uzavřen. Tento pytlík je následně vložen do skleněné nádoby se šroubovacím víčkem. Tuto uzavřenou a popsanou nádobu obdrží vedoucí zkoušek.

Před zahájením práce je pachový předmět v uzavřené skleněné nádobě předán psovodovi. Směr trailu se nesmí zveřejnit.

2.4.3 Figuranti

Obecně – Figuranti jsou asistenty rozhodčího. V úkrytu se musejí chovat klidně, nesmějí psovodovi ani psovi žádným způsobem pomáhat, zvláště zakázána je podpora psa při značení.

V nepoužitých úkrytech se nesmějí nacházet žádné předměty, např. jako deka, baťoh apod.

FL - Oblečení figurantů se nesmí barvou výrazněji odlišovat od terénu, zvláště zakázány jsou odrazové nebo křiklavé barvy.

Figuranti zaujímají pozice dle pokynů rozhodčího. Vzdálenost mezi jednotlivými figuranty musí být min. 20 m.

V úkrytu se figuranti chovají dle instrukcí rozhodčího. Musejí sedět nebo ležet.

Figuranti musejí být na určených místech 10 min před zahájením práce psa.

Psovi by měl být umožněn vizuální i fyzický kontakt s figuranty. Figuranti nesmějí být úplně zabaleni do plachty, deky apod.

Po svém nalezení musí figurant na pokyn rozhodčího úkryt opustit. Odstraněna musí být i jeho podložka.

Místa uložení figurantů mohou být měněna po každém psovi. Použité úkryty lze použít i opakovaně.

T – Figuranti musejí zaujmout svou pozici v úkrytu min. 10 min před zahájením práce psa.

Figuranti nesmějí být v úkrytech hermeticky uzavřeni. Zvláštní zřetel je třeba brát na výskyt jedovatých plynů.

Úkryté osoby musejí být minimálně 10 m od sebe a úkryty je třeba volit tak, aby bylo psovi umožněno jasně diferencované značení.

Úkryty lze používat i opakovaně. Použité neobsazené úkryty zůstávají otevřené, aby se předešlo falešným značením.

L – Figurantům je zakázáno těsně před ukrytím pracovat na přípravě úkrytů.

T, L – Figuranti musí být ukryti tak, aby psovi při jejich nalezení u stupně A a B nebyl umožněn zrakový ani fyzický kontakt. Zakrytí úkrytu musí vypadat nenápadně.

MT – Kladeč se nesmí v prostoru pro trail pohybovat 14 dní před zkouškou.

Kladeč klade trail po určené trati dle pokynů pěšky, normálním krokem běžnou rychlostí, z pevně daného výchozího bodu.

Začátek trailu se nachází u nápadného bodu (vozidlo, autobusová zastávka, lavička, před nějakou budovou, křižovatka apod.)

Po krátkém setrvání na výchozím bodě se kladeč vydá normálním krokem do předem učeného směru.

Rozhodčímu/vedoucímu zkoušek musí předložit přesný nákres trailu se všemi důležitými informacemi o průběhu trailu, jako jsou např. výrazné body, a průběh trailu musí být zaznamenán do GPS přístroje. Kladeč trailu může být psovodovi předem známý, ale nesmí to být jeho rodinný příslušník.

Po položení trailu se kladeč nesmí k trase trailu přiblížit na vzdálenost menší než 2,5 km. Kladeč u sebe nesmí mít nic k jídlu ani žádnou hračku.

Minimálně 15 minut před zahájením zkoušky musí být kladeč v zavřeném vozidle (zavřená okénka, vypnuté větráky) transportován objížďkou na konec trailu bez jeho křížení.

Nalezená osoba (kladeč trailu) se nachází vleže, vsedě, nebo ve stoje na konci trailu a musí se chovat pasivně.

Ostatní osoby nacházející se v místě ukončení trailu se musí zdržovat ve vzdálenosti min. 5 m od kladeče trailu.

2.5 Rozhodčí

2.5.1 Kvalifikace

Zkoušky mohou posuzovat jen kvalifikovaní a zastřešující organizací pořadatele (FCI nebo IRO) ustanovení rozhodčí. Dále platí v tomto smyslu všechna ustanovení řádu pro rozhodčí příslušné zastřešující organizace pořadatele.

2.5.2 Obecná ustanovení

Rozhodnutí rozhodčího je konečné, v případě porušení regulí vzniká nárok na podání protestu.

V případě nepředvídatelných okolností je rozhodčímu ponechána možnost nechat cviky nebo oddíl opakovat. Avšak psovod nemá nárok toto opakování vyžadovat.

Rozhodčí nesmí posoudit psy ve svém vlastnictví nebo ve svém držení.

Delegovaní rozhodčí jsou povinni před zahájením zkoušky překontrolovat vše, co spadá do jejich kompetence, především pak vybavení pracovišť, případně se souhlasem vedoucího zkoušek, zajistit jejich úpravu. Pokud tato úprava není možná, může rozhodčí rozhodnout o zrušení zkoušek.

Rozhodčí musí být vybaven náležitým ochranným oděvem, zvláště pak helmou a bezpečnostní obuví v sutinách.

2.6 Výstraha / Ukončení / Diskvalifikace

Oznámení

Výstraha, ukončení nebo diskvalifikace musí být bezprostředně po udělení rozhodčím ústně sdělena psovodovi.

2.6.1 Výstraha

Důvody:

- nedodržování pokynů rozhodčího
- nedovolená pomoc psovi nebo dotýkání se ho během pachových prací nebo poslušnosti / dovednosti, mimo jeho chválení
- nesportovní chování
- vynechání cviku nebo jeho části

Při udělení první výstrahy se odečte 5 bodů, při udělení druhé výstrahy je práce psa v aktuální části zkoušky ukončena.

2.6.2 Ukončení

Při ukončení části zkoušky je tato považována za nesplněnou. Dosud získané body, snížené o 61 bodů v oddíle A a o 31 bodů v oddíle B jsou uznány, a účastník nastupuje v další části zkoušky.

Důvody:

- pokud pes opustí pracoviště a nevrátí se ani na 3. zvukový povel k psovodovi
- pokud je pes mimo vliv psovoda a nevrátí se k němu ani na 3. zvukový povel
- při nedostatečné přípravě
- při chybějící ochotě k práci
- při reakci na střelbu
- při vadách v povaze
- při znatelném tělesném omezení psa a/nebo psovoda
- při druhé výstraze
- při používání odměn nebo motivačních prostředků během práce
- při druhém falešném označení

2.6.3 Diskvalifikace

Důvody:

- nesportovní chování psovoda před zkouškou, během zkoušky nebo po jejím ukončení
- použití donucovacích prostředků v prostoru, ve kterém zkouška probíhá i v jeho bezprostřední blízkosti
- agresivita psa vůči lidem a/nebo zvířatům
- zranění figuranta
- neodůvodněné vzdálení se ze zkoušky

Při diskvalifikaci je celá zkouška okamžitě ukončena bez zadání bodového hodnocení.

Diskvalifikace se zapisuje spolu s odůvodněním do pracovní knížky a posuzovacího listu.

Rozhodčí zašle písemnou zprávu na referát výcviku IRO, resp. členské organizaci FCI. Ti pak rozhodují o dalších sankcích.

Je povoleno udělit prostřednictvím IRO nebo národní organizace do ukončení řízení preventivní zákaz činnosti.

2.7 Sankce a protesty za porušení řádu

Protest

Protest je možno podávat jen proti porušení zkušebního řádu a ne proti rozhodnutí rozhodčího.

Psovod, který nesouhlasí s rozhodnutím rozhodčího kvůli porušení řádu, má možnost podat do půl hodiny po skončení práce (konec poslední práce se psem) vedoucímu zkoušek písemný odůvodněný protest spolu s kaucí ve výši 300 Euro.

Při zamítnutí protestu kauce propadá ve prospěch pořadatele.

Komise pro posouzení oprávněnosti protestu

Komise pro posouzení oprávněnosti protestu se sestaví následovně:

- vedoucí zkoušek a postižený rozhodčí

Pokud nedojde ke shodě, nahlásí se událost zastřešující organizaci pořadatele, která zaujme konečné stanovisko.

Při akcích nadregionálního významu je tato komise určena v závazných předpisech.

Postup posouzení oprávněnosti protestu

Komise pro posouzení oprávněnosti protestu musí protest projednat bezprostředně po jeho podání.

Svědci udělené sankce musí na požádání komise sdělit potřebné informace.

Rozhodnutí komise je konečné.

3. Provádění zkoušek a hodnocení

3.1 Všeobecná ustanovení

Předvedené výkony se posuzují vždy dle zkušebního řádu a hodnotí se známkami a body. Znamky a k nim patřící body musí přesně odpovídat provedení cviku.

Při soutěžích se zadáváním pořadí rozhodují při rovnosti bodů body dosažené v jednotlivých oddílech v pořadí A (pachové práce) před B (poslušnost a dovednost). Při celkovém hodnocení se smějí udělovat pouze celé body. To však neznamená, že se jednotlivé cviky nesmějí hodnotit i body dílčími. Při konečném hodnocení daného oddílu zkoušky se dílčí body zaokrouhlují buď směrem nahoru, nebo dolů dle celkového dojmu.

Zkouška platí za splněnou, pokud pes v každém oddílu dosáhl minimálně 70% možných bodů.

Pro dokumentaci resp. předávání výsledků zkoušek platí národní předpisy.

Stejná chyba opakující se během celé práce (např. šikmá pozice při základním postoji) nesmí být silně zohledňována u každého cviku. Taková chyba ale může být zmíněna a zohledněna v celkovém dojmu.

V zásadě platí všechna provedení uvedená v kapitole 3, stejně jako prováděcí pokyny a hodnotící kritéria, která jsou uvedena pod jednotlivými kategoriemi.

3.2 Klíč k udělování známek

V/V	=	výborně
SG/VD	=	velmi dobře
G/D	=	dobře
B/U	=	uspokojivě
M/CH	=	chybně

Počet bodů	Výborně min. 96%	Velmi dobře min. 90%	Dobře min. 80%	Uspokojivě min. 70%	Chybně 69 – 0%
5 bodů	5,0	4,5	4,0	3,5	3,0 - 0
10 bodů	10,0	min.9,0	min. 8,0	min. 7,0	6,5 - 0
15 bodů	min. 14,5	min. 13,5	min. 12,0	min. 10,5	10,0 - 0
20 bodů	min. 19,5	min. 18,0	min. 16,0	min. 14,0	13,5 - 0
30 bodů	min. 29,0	min. 27,0	min. 24,0	min. 21,0	20,5 - 0
40 bodů	min. 38,5	min. 36,0	min. 32,0	min. 28,0	27,5 - 0
50 bodů	min. 48,0	min. 45,0	min. 40,0	min. 35,0	34,5 - 0
60 bodů	min. 57,5	min. 54,0	min. 48,0	min. 42,0	41,5 - 0
70 bodů	min. 67,0	min. 63,0	min. 56,0	min. 49,0	48,5 - 0
80 bodů	min. 76,5	min. 72,0	min. 64,0	min. 56,0	55,5 - 0
100 bodů	min. 96,0	min. 90,0	min. 80,0	min. 70,0	69,0 - 0
200 bodů	min. 191,0	min. 180,0	min. 160,0	min. 140,0	139,0 - 0
300 bodů	min. 286,0	min. 270,0	min. 240,0	min. 210,0	209,0 - 0

3.3 Provádění a hodnocení cviků poslušnosti a dovednosti

3.3.1 Hodnocení psa a psovoda

Všeobecné psovod

- chování psovoda
- týmová spolupráce
- sportovnost

Rozkročený postoj psovoda je vždy považován za chybný a odrazí se v bodovém hodnocení daného cviku.

Všeobecné pes

Radost z práce, ovladatelnost, obratnost, kondice, výdrž a celkový dojem, stejně tak i lhostejnost vůči střelbě (mimo L, W)

Zvukové a posunkové povely

Volba zvukových/posunkových povelů je ponechána na psovodovi, povely ale musí být krátké. Jméno psa je považováno za zvukový povel.

Pokud pes potřebuje k provedení cviku druhý zvukový a/nebo posunkový povel, sníží se hodnocení o dvě známky.

Pokud pes odmítá provést překážku nebo cvik, je hodnocen 0 body. Opakování této překážky nebo tohoto cviku není principiálně dovoleno.

Pokud pes potřebuje k provedení cviku třetí zvukový a/nebo posunkový povel, hodnotí se cvik ve známce chybně.

Pokud pes cvik neprovede ani po třetím zvukovém a/nebo posunkovém povelu, cvik se ukončí a je hodnocen 0 body.

Mezi jednotlivými zvukovými a/nebo posunkovými povely musí být odstup cca 3 sekundy.

Psovod může používat pouze zvukové nebo pouze posunkové povely. Použije-li oba, musí je dát současně. Nestane-li se tak, je to odpovídajícím způsobem zohledněno v celkovém hodnocení cviku.

Jméno psa je považováno za 1 zvukový povel.

Nepoužití zvukové/posunkové povely neovlivní celkové hodnocení.

Pomoc psovi

Jakékoli další zvukové/posunkové povely, pomoc tělem psovoda a jakákoli další skrytá pomoc snižují odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

Chůze na vodíku / bez vodítka

Pes je předváděn v přirozeném kroku. Měl by následovat pozorně, radostně a přímo svého psovoda tak, aby byl svou lopatkou vždy těsně po levé straně psovoda na úrovni jeho kolena. Při zastavení se musí samostatně, rychle a přímým směrem posadit.

Zaujetí pozice

Na zvukový/posunkový povel musí pes rychle a bez váhání zaujmout pozorně požadovanou pozici.

Obraty a zaujetí základního postavení

Obrat čelem vzad provádí psovod za levým ramenem (otočením o 180 stupňů na místě). Možné jsou dvě varianty provedení:

- pes psovoda obchází za jeho zády pravým obloukem
- pes provede spolu s psovodem na místě obrat doleva o 180 stupňů.

Stejným způsobem může pes zaujímat základní postavení – buď přiřazením nebo těsným obejitím psovoda.

Přivolání, předsednutí a zakončení cviku

Pes musí přibíhat k psovodovi rychle a radostně, předsednutí musí být těsné a rovné. Po 3 sekundách psovod psa povelom přiřadí do základního postoje, kterým cvik ukončí.

Vodorovný žebřík / pohyblivá lávka na sudech / závěsná lávka

Chybné provedení spojené s bodovou penalizací je např.:

- váhavé nebo ukvapené naskočení
- váhavé, bázlivé, nejisté nebo nesoustředěné překonání
- váhavé zaujetí pozice
- překonání pouze části překážky (pokud pes nedojde až na konec)

Opakování stejné chyby

Stejná chyba opakující se během celé práce (např. šikmá pozice při základním postoji) nesmí být silně zohledňována u každého cviku. Taková chyba ale může být zmíněna a zohledněna v celkovém dojmu.

3.3.2 Losování a pořadí cviků

V – ve stupni V se pořadí cviků nelosuje. Cviky se provádí v pořadí uvedeném ve zkušebním řádu.

L- V – pořadí u cviku „ovladatelnost na vzdálenost“ je ponecháno na psovodovi

A, B – na začátku zkoušky se provede rozlosování pořadí cviků, které je pro všechny účastníky stejné.

Jako první cvik se vždy provádí chůze na volno, jako poslední dlouhodobé odložení s rušivými vlivy. Všechny cviky obratnosti jsou zahrnuty jako blok do jednoho losu. Pořadí cviků v bloku určuje rozhodčí. Losují se tedy jen následující cviky:

- *polohy psa na vzdálenost*
- *aport volný*
- *nesení psa a jeho předání*
- *ovladatelnost na vzdálenost*
- *blok cviků dovednosti (vodorovný žebřík, pohyblivá lávka na sudech, závěsná lávka, tunel)*

Změny poloh B, ovladatelnost na vzdálenost B

Změny poloh a pořadí stolů se losuje.

3.3.3 Začátek a konec cviků

Provedení

Při poslušnosti každý cvik začíná a končí v základním postoji na pokyn rozhodčího.

V základním postoji sedí pes těsně a rovně po levé straně psovoda ramenem v úrovni psovodova kolena. Nedodržení této pozice snižuje přiměřeně bodové hodnocení.

Svévolná změna místa ze strany psovoda bez pokynu rozhodčího, pokud to přímo nevyžaduje cvik, snižuje bodové hodnocení.

Pes má cviky provádět radostně a plynule.

Každý zahajující základní postoj a základní postoj při zastavení musí pes provést samostatně bez zvukového/posunkového postoje.

Při obratnosti začíná každý cvik zaujetím základního postoje cca 2 kroky od překážky a končí v základním postoji za překážkou, pokud není u provedení cviku popsáno jinak.

Po dokončení cviku je povolena krátká pochvala psa.

Při zaujímání základního postoje z pozice před psovodem je psovi umožněno obíhání psovoda nebo přiřazování.

3.3.4 Hodnocení reakce na střelbu

Způsob přezkoušení

Během ovladatelnosti a při dlouhodobém odložení s rušivými vlivy se 2x vystřelí z poplašné pistole ráže 6 mm.

Provedení

Přezkoušení reakce na střelbu se provede na pokyn rozhodčího vždy během prvního cviku poslušnosti a dovednosti. Mezi jednotlivými výstřely je třeba zachovat odstup v trvání **3 – 5 sekund**.

Střelec střílí směrem nahoru.

Hodnocení

Pes se má ke střelbě chovat lhostejně.

Pokud pes po střelbě při cviku dlouhodobé odložení s rušivými vlivy změní pozici nebo opustí místo odložení o maximálně 3 metry, následuje dílčí hodnocení cviku.

Pokud pes po výstřelu projevuje agresivní chování, ale zůstává stále pod vlivem psovoda, je cvik hodnocen ve známce chybně.

Plný počet bodů může obdržet pouze pes, který je ke střelbě lhostejný.

Opakované přezkoušení reakce na střelbu nezávisle na poslušnosti je ponecháno na rozhodčím.

Pokud pes reaguje na střelbu bázně, je mu tato část zkoušky ukončena.

3.3.5 Ovladatelnost na vodítku / bez vodítka

Ovladatelnost na vodítku – pes je upoután na vodítko

Ovladatelnost bez vodítka – pes je na volno

Provedení

Pokyn k zahájení cviku dává rozhodčí. Vše ostatní, jako obraty, změny rytmu chůze atd. provádí psovod samostatně bez pokynu rozhodčího či vedoucího zkoušek.

Nejprve jde psovod se psem bez zastavení 50 kroků přímým směrem normálním tempem. Během této fáze se vystřelí. Po obratu čelem vzad a po dalších 10 – 15 krocích normální chůzí předvede nejméně 10 kroků v poklusu a 10 kroků pomalou chůzí.

Přechod z poklusu do pomalé chůze musí být proveden bez mezikroků. Různý rytmus chůze musí být proveden zřetelně rozdílnou rychlostí psovoda i psa. Následně provede psovod normálním tempem první obrat, pokračuje dalších 20 – 25 kroků, následuje druhý obrat a po dalších 25 - 30 krocích udělá obrat čelem vzad. Při chůzi zpět následuje po 10 – 15 krocích přímým směrem zastavení se zaujetím základního postoje.

Po dalších 10 – 15 krocích provede opět obrat a po 20 – 25 krocích se psovod vrátí na výchozí bod, kde zaujme základní postoj.

L, W - v kategorii L a W se nestřílí

Hodnocení

Předbíhání psa, vybočování do stran, zaostávání za psovodem, pomalé či váhavé sedání, napnuté vodítko, tlačení se psa na psovoda, stejně tak pomoc tělem psovoda, nebo další zvukové či posuňkové povely, snižují bodové hodnocení.

Průchod skupinou osob

Hodnocení cviku „průchod skupinou osob“ tvoří třetinu bodů z celkového bodového hodnocení.

3.3.6 Průchod skupinou osob

Stupeň V – pes je upoután na vodítku

Stupeň A, B – pes je na volno

Provedení

Před vstupem psovoda do skupiny, se skupina řídí pokyny rozhodčího.

Ze základního postoje normálním krokem psovod se psem těsně obchází z vnější strany proti směru hodinových ručiček pohybující se skupinu osob tak, aby se zkoušený pes přímo potkal s oběma psy vedenými ve skupině.

Dvojice se pak jednou zastaví, skupina se pohybuje dál a nejméně jedna osoba projde kolem psa. Na pokyn rozhodčího se pak skupina zastaví.

Poté projde psovod se psem skupinou dle příslušného schématu a obejde jednu osobu zleva a jednu zprava. Vždy se obcházejí osoby, které vedou psy. Následně se uprostřed skupiny zastaví a skupina se opět rozejde.

Pak psovod opustí skupinu a základním postojem cvik ukončí.

V – po ukončení cviku psovod psa odpoutá z vodítka

Hodnocení

Ve skupině musí pes prokázat sociální snášenlivost. Nedostatečná koncentrace na psovoda, stejně jako další zvukové/posunkové povely, snižují bodové hodnocení.

Chová-li se pes agresivně a zaútočí-li na psa ve skupině, je diskvalifikován.

3.3.7 Odložení za chůze vleže s přivoláním

Provedení cviku

Ze základního postoje vykročí psovod se svým neupoutaným psem u nohy v přímém směru. Po cca 10 – 15 krocích si pes na jeden zvukový nebo posunkový povel pro odložení vleže ihned ve směru chůze lehne, aniž by psovod přerušil chůzi nebo se ohlédl. Po dalších cca 30 krocích v přímém směru se psovod zastaví a otočí se ke svému klidně ležícímu psovi.

Na pokyn rozhodčího psovod psa přivolá jedním zvukovým nebo posunkovým povel. Pes musí radostně a rychle přiběhnout a předsednout těsně před psovoda. Na další zvukový nebo posunkový povel zaujme pes základní postoj.

Hodnocení

Chyby v chůzi, pomalé lehnutí, neklidné ležení, pomalé přibíhání ke psovodovi, chyby v předsednutí a zakončení cviku, stejně jako další zvukové povely či pomoc tělem psovoda, snižují bodové hodnocení.

3.3.8 Změny poloh

Provedení cviku

Psovod zaujme se svým psem ve vzdálenosti 10 kroků od stolu základní postoj. Odsud psa zvukovým/posunkovým povel vyše na stůl. Pes bez váhání na stůl vyskočí a zůstane stát.

Na stole pak dle pokynů rozhodčího a na povely psovoda provede polohy sedni – lehni – stůj.

Na konci cviku si psovod na pokyn rozhodčího psa přivolá. Ten si předsedne a na 1 zvukový nebo posunkový povel zaujme základní postoj.

MT B, W B – Polohy se provádí dle pokynů rozhodčího v pořadí určeném losem.

Hodnocení

Váhavé naskočení na stůl, pomalé přivolání, chyby v předsednutí a zakončení cviku, stejně jako další zvukové povely či pomoc tělem psovoda, snižují bodové hodnocení.

Nepředvedené polohy snižují bodové hodnocení v závislosti na stupni zkoušky.

3.3.9 Aport volný

Předměty na aport předkládá pořadatel dle 2.4.1

Stupeň A – Psovod si vybírá z předmětů předložených pořadatelem

Stupeň B – Předmět vybírá rozhodčí před začátkem akce a je stejný pro všechny zúčastněné týmy.

Provedení

Psovod s neupoutaným psem si před provedením cviku vyzvedne předmět z místa k tomu určenému v blízkosti startovní pozice pro cvik a po ukončení cviku ho odevzdá zpět.

Ze základního postoje odhodí psovod předmět do vzdálenosti cca 10 kroků.

Povel pro přinesení smí dát až v okamžiku, kdy předmět klidně leží.

Pes, který klidně sedí vedle psovoda, musí na 1 zvukový nebo posunkový povel rychle doběhnout k předmětu, ihned ho uchopit a stejně rychle jej přinést zpět. S předmětem si pak předsedne těsně před psovoda a drží ho tak dlouho, dokud mu ho po krátké pauze psovod 1 zvukovým povel pro odevzdání neodebere. Na další zvukový povel zaujme pes základní postoj.

V průběhu celého cviku nesmí psovod opustit své stanoviště.

Hodnocení

Chyby odrážející se v bodovém hodnocení:

- pomalé vyběhnutí či vyběhnutí v nepřímém směru
- chybné uchopení předmětu
- pomalé přinesení, či návrat po nepřímé linii
- upuštění předmětu
- hraní si s předmětem či jeho překusování

Odhození předmětu na příliš krátkou nebo velkou vzdálenost nebo jiná pomoc psovoda snižují odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

Opustí-li psovod své stanoviště před ukončením cviku, je cvik hodnocen 0 body.

Pokud pes předmět nepřinese, je cvik hodnocen 0 body.

3.3.10 Nesení psa a jeho předání

Provedení

K dispozici musí být 1 pomocník.

Ze základního postoje vyskočí pes na 1 zvukový a/nebo posunkový povel na stůl, ze kterého ho psovod zvedne, nese ho 10 kroků v přímém směru a pak ho předá pomocníkovi. Při nesení musí mít pes volný ocas.

Psovod musí být schopen svého psa unést.

Pokud psovod není schopen svého psa unést, provede zvednutí psa ze stolu, jeho nesení a předání pomocník. Psovod jde až k místu předání psa současně s ním a po předání provede zbytek cviku dle zkušebního řádu.

Stupeň V - Pomocník pak nese psa dalších 10 m s hlavou na straně psovoda.

Psovod může na psa mluvit. Po položení psa na zem ukončí psovod cvik zaujetím základního postoje.

Stupeň A, B - Pomocník pak nese psa dalších 10 m, zatímco psovod zůstává stát. Následně položí pomocník psa na zem. Pes u něj musí zůstat, dokud není na pokyn rozhodčího jedním zvukovým povelům přivolán k psovodovi. Pes musí rychle a radostně přiběhnout a těsně si před svého psovoda předsednout. Na další zvukový povel pak zaujme základní postoj.

Hodnocení

Pokud pes nespolupracuje, je při nesení neklidný, lehce vrčí nebo se při zvedání či pokládání na zem snaží vymanit z náruče, snižuje se bodové hodnocení.

Pokud pes vyskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

Pokud pes od pomocníka odejde před pokynem rozhodčího, je cvik hodnocen maximálně ve známce uspokojivě.

3.3.11 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy

Provedení

Před započítáním cviků poslušnosti a dovednosti druhého psa zaujme psovod se svým neupoutaným psem základní postoj na místě určeném k odložení.

Na pokyn rozhodčího odloží psa 1 zvukovým nebo posunkovým povelům, aniž by u něj zanechal jakýkoli předmět.

Psovod pak odejde od psa na vzdálenost 40 kroků na místo určené rozhodčím a zůstane klidně stát čelem ke psu.

Ke konci cviku 1 druhého psa odchází psovod samostatně do skupiny a pak se vrací zpět na své místo.

Na pokyn rozhodčího se psovod vrací zpět ke svému psovi a postaví se po jeho pravé straně.

Na další pokyn rozhodčího ho zvukovým nebo posunkovým povelům pro usednutí posadí. Pes se musí rychle a v přímém směru posadit.

Hodnocení

Neklidné ležení, předčasná změna polohy do stoje/do sedu, nebo předčasné opuštění místa při příchodu psovoda se odrazí v bodovém hodnocení.

Nadpočetné zvukové/posunkové povely psovoda, pomoc tělem, stejně jako jeho neklidné chování či jiná skrytá pomoc, snižují bodové hodnocení.

3.3.12 Chůze po nepříjemném materiálu

Provedení

Psovod se psem zaujme před překážkou základní postoj. Na zvukový povel k chůzi u nohy přejde psovod s neupoutaným psem u nohy překážku jednou tam a jednou zpět, přičemž při zpětné chůzi se jedenkrát zastaví a pes se samostatně posadí.

Po opuštění překážky zaujme psovod se psem základní postoj.

Hodnocení

Váhavé a nejisté chování na nepříjemném materiálu, snaha vyhnout se materiálu snižuje odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

3.3.13 Tunel

Provedení

Psovod zaujme se svým neupoutaným psem základní postoj před překážkou. Na zvukový a/nebo posunkový povel k proplazení musí pes proběhnout tunelem. Po vyběhnutí z tunelu musí pes na zvukový nebo posunkový povel k zastavení setrvat na místě. Na pokyn rozhodčího dojde psovod ke svému psovi a na zvukový nebo posunkový povel uvede psa do základního postoje.

Hodnocení

Váhavé vběhnutí do tunelu a jeho nejisté a/nebo ukvapené proběhnutí snižuje odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

3.3.14 Překonání pevné lávky

Provedení cviku

Psovod zaujme se svým neupoutaným psem základní postoj v přiměřené vzdálenosti před překážkou.

Na zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení pes vyskočí na lávku a na zvukový povel pro setrvání se okamžitě ve směru chůze zastaví.

Na pokyn rozhodčího se psovod přiřadí ke psovi, dá zvukový povel pro pokračování v chůzi a společně dojdou na konec, kde pes seskočí a zaujme samostatně základní postoj.

Pes musí beze strachu a bez snahy seskočit přejít lávku po celé její délce.

Hodnocení

Nejisté, neochotné a/nebo hektické překonání, předběhnutí psovoda či zaostávání za ním snižuje bodové hodnocení.

3.3.15 Polohy psa s přivoláním

Provedení cviku

Ze základního postoje vykročí psovod se svým neupoutaným psem u nohy v přímém směru.

Po cca 10 – 15 krocích si pes na jeden zvukový nebo posunkový povel pro odložení vsedě ihned sedne, aniž by psovod přerušil chůzi nebo se ohlédl. Po dalších cca 40 krocích v přímém směru se psovod zastaví, otočí se ke svému psovi, a jedním zvukovým povelům ho přivolá. Jakmile pes rychle a radostně dosáhne poloviny vzdálenosti, dá psovod jeden zvukový a/nebo posunkový povel pro odložení vleže, na který si pes rychle lehne.

Stupeň A – Na další pokyn rozhodčího si psovod psa jedním zvukovým nebo posunkovým povelům přivolá k sobě.

Stupeň B – na pokyn rozhodčího se pes na jeden zvukový a/nebo posunkový povel pro odložení ve stoje postaví. Na další pokyn rozhodčího psovod svého psa jedním zvukovým nebo posunkovým povelům přivolá.

Pes musí radostně a rychlým krokem přiběhnout a předsednout těsně před psovoda. Na další zvukový nebo posunkový povel zaujme pes základní postoj.

Hodnocení

Pokud pes při prvním přivolání a zaujetí polohy vleže udělá více než 10 kroků, hodnotí se cvik ve známce uspokojivě.

Nepředvedené polohy snižují bodové hodnocení v závislosti na stupni zkoušky.

3.3.16 Ovladatelnost na vzdálenost

Stupeň A – Před zahájením cviku oznámí psovod rozhodčímu pořadí stolů

Stupeň B – Pořadí stolů se losuje.

Provedení cviku

Psovod zaujme se svým neupoutaným psem základní postoj ve výchozím bodě. Na pokyn rozhodčího, aniž by změnil své stanoviště, vysílá psovod svého psa jedním zvukovým a/nebo posunkovým povelům k označenému bodu do vzdálenosti 20 m. Jakmile pes doběhne k určenému bodu, obdrží zvukový povel k zastavení.

Po dané časové prodlevě vysílá psovod svého psa zvukovým a/nebo posunkovým k prvnímu stolu. Na další zvukový povel má pes na určený stůl vyskočit a zde zůstat. Psovod jej pak vysílá zvukovým a/nebo posunkovým povelům na další stůl, na který má pes také vyskočit a zde zůstat. Totéž platí i pro třetí stůl.

Z třetího stolu psovod přivolá psa jedním zvukovým nebo jedním posunkovým povelům k sobě a ten si před něj těsně předsedne. Na další zvukový nebo posunkový povel zaujme pes základní postoj.

Na středovém bodě a na každém ze stolu musí pes setrvat cca 3 sekundy. Psovodovi je povoleno, otočit se do směru, do kterého psa vysílá a do tohoto směru udělat jeden výpad. Nesmí však opustit své stanoviště.

Hodnocení

Chyby odrážející se v bodovém hodnocení:

- váhavé vyběhnutí směrem ke stolům / ke značce
- silné vychýlení se z ideálního směru
- váhavé vyskočení na stoly
- předčasné opuštění stolu/značky
- pomalé zaujímání polohy
- pomalé přivolání a předsednutí
- pomoc ze strany psovoda jako např. vícenásobné povely
- chyby při zakončení cviku

3.3.17 Pohyblivá lávka na sudech**Provedení cviku**

Psovod se svým neupoutaným psem zaujme v přiměřené vzdálenosti od překážky základní postoj. Na zvukový a/nebo posunkový povel k naskočení pes vyskočí na pohyblivou lávku a na zvukový povel k zastavení, se ve směru pohybu ihned zastaví. Psovod na pokyn rozhodčího jde ke svému psovi, vydává zvukový nebo posunkový povel k pokračování v chůzi a jde se psem podél lávky až na její konec.

Pes musí na konci lávky zůstat samostatně stát. Na pokyn rozhodčího dává

psovod psovi zvukový nebo posunkový povel k pokračování a ujde několik kroků za překážku. Tam se zastaví a jeho pes samostatně zaujímá základní postoj.

Pes musí přejít lávku po celé její délce, aniž by z ní seskakoval nebo projevoval bázlivost.

Hodnocení

Nejisté, neochotné a/nebo ukvapené překonání, předčasné vyběhnutí nebo zaostávání snižuje bodové hodnocení.

3.3.18 Vodorovný žebřík

Provedení cviku

Psovod se svým neupoutaným psem zaujme v dostatečné vzdálenosti před překážkou základní postoj. Na zvukový a/nebo posunkový povel pes vyběhne po náběhu na žebřík a tento samostatně přejde až na poslední příčku, na které se zastaví.

Stupeň A – Jakmile pes předními tlapkami vstoupí na první příčku žebříku, může ho psovod následovat, aniž by se však dotýkal psa nebo žebříku.

Na konci žebříku psovod psa sundá na zem a pes na zvukový nebo posunkový povel zaujme základní postoj.

Stupeň B – Psovod zůstane stát, dokud pes nestojí předními tlapkami na poslední příčce žebříku. Za čekajícím psem může jít až na pokyn rozhodčího. Na konci žebříku psovod psa sundá na zem a pes na zvukový nebo posunkový povel zaujme základní postoj.

Hodnocení

Nejisté, váhavé a/nebo ukvapené překonání, předčasné vyběhnutí nebo zaostávání snižuje bodové hodnocení.

3.4 Provádění a hodnocení pachových prací

3.4.1 Všeobecný průběh

Příprava týmu

Psovod se psem připraveným k práci čeká mimo dohled terénu, dokud nebude přivolán.

Pes může být označen dečkou, a/nebo může mít obojek. Označuje-li pes nálezku, musí mu být připnuta před začátkem práce.

Povoleny jsou rolničky nebo zvonečky. Za tmy je povoleno i malé světélko pro psa, ne lampička nebo reflektor.

Hlášení

Hlášení rozhodčímu podává psovod vždy v základním postoji se psem na vodítku. Při hlášení sdělí rozhodčímu způsob označování osob.

Taktika

Rozhodčí popíše pomocí nákresu psovodovi terén určený k prohledávání. Terén musí být viditelně ohraničený s jasně rozpoznatelnými hranicemi.

Po seznámení s prohledávaným prostorem psovod zhodnotí situaci a sdělí rozhodčímu svou taktiku.

Popis situace musí obsahovat základní údaje:

- o události, která se zde stala
- o prohledávaném terénu
- o struktuře budov a terénu
- o tom, co bylo už provedeno
- o infrastruktuře
- o možném nebezpečí

Časový limit

Začíná běžet po seznámení se situací.

Zvukové / posunkové povely

K ovládnutí psa je povoleno opakování libovolných zvukových a posunkových povelů, nadměrné užívání povelů vybízejících psa k práci je ale chybné.

Značení

Psovod musí rozhodčímu nahlásit probíhající značení a teprve na pokyn rozhodčího smí za psem.

T, L, FL

Po obdržení informací od rozhodčího musí psovod situaci zanalyzovat a sdělit rozhodčímu svojí taktiku prohledávání.

O eventuální změně taktiky během práce musí informovat rozhodčího, čas běží dále.

Je ponecháno na uvážení rozhodčího, zda po nalezení všech hledaných osob může psovod práci ukončit.

Oddíl končí odhlášením se psovoda, při kterém mu rozhodčí sdělí hodnocení.

3.4.2 Hodnocení psovoda

Obecně

- vedení psa (vedení, tlak a zdrženlivost, čtení chování psa)
- týmová práce
- racionální nasazení psa

Taktika

Vyhodnocení situace, použití zvolené taktiky, přehled psovoda během celé pachové práce. Důležitá kritéria:

- zohlednění specifík a tvaru terénu
- směr proudění větru
- odhad schopností psa
- v daném případě stav budov (vstup, struktura)
- poslední známá poloha osob

dodatečně u FL/T/L

- odhad situace, pohotovost v rozhodování a její realizace
- dotaz na možné svědky, jejich poloha a výpovědi
- zveřejnění a odůvodnění taktiky
- nasazení psa na vhodném místě
- přehled o prohledaném/neprohledaném prostoru
- závěrečná zpráva (prohledaný prostor, poloha nalezených osob)

MT

Při MT se do taktiky zahrnuje i odhad situace a vytěžení informací o hledané osobě, stejně jako její realizace při vypracování trailu.

FL

Pokud psovod nalezne osobu sám, ale nechá psa bez jeho ovlivňování dále pracovat, a ten tuto osobu správně označí, nemá to vliv na celkové hodnocení.

MT

Důležitá hlediska, která musí psovod brát v úvahu během celé zkoušky

- přehled o celém průběhu trailu
- ohled na dopravní situaci a účastníky provozu
- spolupráce a komunikace se psem, čtení jeho chování
- korektní zacházení se stopovací šňůrou
- udržení kontaktu s pomocníkem

Psovodovi je dovoleno dělat při práci přestávky, které jsou zahrnuty do časového limitu. Pokud pes na začátku vlivem povětrnostních podmínek trail nesleduje, je umožněno psovodovi opakované nasazení psa.

Psovod sdělí před zahájením práce rozhodčímu možné způsoby značení svého psa. Pes musí nalezenou osobu označit samostatně, zřetelně, přímo a bez vlivu psovoda předem oznámeným způsobem.

Psovod by si měl udělat obrázek o celkové situaci. V něm by měly být zohledněny povětrnostní podmínky, termika a místní zvláštnosti prohledávané oblasti. Psovod musí být schopen na základě těchto informací odhadnout celkovou situaci. Svůj postup sdělí rozhodčímu. V případě změny musí o této skutečnosti rozhodčího informovat.

Do hodnocení se zahrnuje, zda si psovod ze získaných informací a dotazů dokázal udělat přehled o situaci a zda svou taktiku dodržel. Stejně tak i to, jak psovod vede svého psa k vyhledání stopy a zda mu během práce opakovaně nabídne pachový předmět. Důležité je i to, jestli psovod s jistotou na svém psu pozná, že stopu např. na křižovatce ztratil, na vhodném místě ho opět na stopu navede a nechá ho dále pracovat.

3.4.3 Hodnocení psa

Obecné

- ovladatelnost
- intenzita, chuť najít
- pohyblivost, kondice a výdrž
- samostatnost, radost z práce, ochota k práci
- obtěžování nebo zranění figuranta
- celkový dojem

Ovladatelnost

Spolupráce se psovodem, okamžité a cílevědomé provedení úkolů při udržení motivace, spolupráce pes-psovod

Intenzita hledání

Ochota k práci, temperament, motivace, radost z práce.

Pohyblivost

Druh a způsob pohybu, pohyb ve ztíženém prostředí, kondice

Samostatnost

projev vlastní chuti k práci

- **navíc u FL, T:** systematické prohledávání terénu
- **navíc u L:** intenzita hrabání a snaha dostat se do úkrytu
- **navíc u MT:** Rozhodčí hodnotí psa za zachycení trailu, sledování průběhu celého trailu a práci na něm a samostatné označení osoby. Předpokládá se korektní handling během startu, správné vedení stopovacího vodítka při práci na trailu a zohlednění dopravní situace.
Pes má ukázat chuť do práce. Sledování pachové stopy znamená, že pes plynule a cílevědomě sleduje stopu. Za chybu není považováno, pokud pes vybočí z trailu, ale je schopen samostatně ho znovu nalézt a sledovat další jeho průběh.

3.4.4 Způsoby označování a jeho hodnocení

Všeobecně

Psovod musí vždy před nasazením psa k pachovým pracím sdělit rozhodčímu způsob označování nalezených osob.

Při značení osoby je zakázána jakákoli podpora psovi ze strany psovoda a figuranta/kladeče stopy/kladeče trailu. Pokud k ní dojde, je značení hodnoceno 0 body.

Psovod musí probíhající značení oznámit rozhodčímu a teprve na jeho pokyn se smí vydat ke psovi.

Pes má nalezenou osobu značit samostatně, jasně a intenzívně až do příchodu psovoda.

Po označení osoby psem je ponecháno na psovodovi, zda si psa z bezprostřední blízkosti osoby přivolá nebo si pro něj dojde. Pro úspěšné zakončení označení osoby musí psovod kontaktovat nalezenou osobu. Během jeho kontaktu musí pes setrvat klidně v příkázané poloze.

FL – před nasazením psa psovod sdělí rozhodčímu, zda se vrátí s neupoutaným psem na místo, na kterém byl, když nahlásil značení psa, nebo bude pokračovat dále přímo od místa nálezu. Odůvodněná změna taktiky je možná kdykoli.

T - může psovod 1x vyslat psa od místa nálezu nebo z okraje terénu. Pokud osoby nejsou vyzvedávány z úkrytů, není jejich opakované označení chybou. Při opakovaném značení již nalezené osoby musí být pes vyslán k dalšímu hledání vždy už jen z okraje terénu.

Označování štěkotem (F, FL, T, L, MT)

Provedení

Při vyštěkávání se pes zřetelně zaměřuje na ukrytou osobu nebo její pach a musí samostatně vyštěkávat nepřetržitě směrem k ukryté osobě, dokud k němu nepříjde psovod a na pokyn rozhodčího označování neukončí.

Opuštění místa značení

Pokud pes jedenkrát opustí místo značení nalezené osoby, ale samostatně se k němu opět vrátí, pohybuje se hodnocení maximálně ve známce uspokojivě. Pokud pes odejde z místa nálezu opakovaně, je cvik hodnocen ve známce chybně. Nevrátí-li se samostatně k osobě zpátky, udělí se 0 bodů.

T

Při vyštěkávání v sutinách se pes zřetelně zaměřuje na ukrytou osobu nebo její pach a musí štěkat nepřetržitě směrem k ukryté osobě, dokud k němu nepříjde psovod a na pokyn rozhodčího označování neukončí.

Pes se nesmí nalezených osob dotýkat.

U zavřených úkrytů, do jejichž blízkosti se pes může dostat, musí štěkat směrem k výstupu pachu. Za chybné není považována snaha dostat se k ukrytým osobám.

L

Pes musí prokázat snahu dostat se k nalezené osobě intenzivním hrabáním. Pokud při něm i štěká, není to považováno za chybu.

Zůstane-li nalezená osoba v úkrytu, může být pes pouze po jejím prvním označení vyslán k další práci přímo od ní.

Hodnocení

- provedení
- intenzita štěkání
- snaha dostat se do úkrytu a hrabání u L
- setrvání na místě značení

Označování nálezkou (F, FL, T)**Provedení**

Pro tento způsob označování nalezených osob je pes vybaven zvláštním obojkem s připevněnou nálezkou.

Při použití norské nálezky musí být před prací provedena kontrola, zda pes nálezku může volně vzít a zda je možno jí nechat spadnout.

Obojek musí mít samovolňovací mechanismus, který ochrání psa před zraněním.

Pes po nalezení osoby přinese nálezku k psovodovi.

Předsednutí při odevzdání nálezky se nevyžaduje.

Po odebrání nálezky a pokynu rozhodčího vede pes psovoda samostatně přímou cestou k ukryté osobě nebo k místu značení, přičemž s ním stále udržuje kontakt. Pes při tom může být připnutý na vodítko libovolné délky, max. 10 m. V sutinách není toto vodítko povoleno.

Pokud pes dojde k osobě, musí u ní samostatně setrvat. Psovod k němu přistoupí, uvolní ho z vodítka a ukončí značení.

Kritéria pro hodnocení

- provedení
- uchopení nálezky
- přinesení nálezky ke psovodovi bez jejího upuštění
- návrat k nalezené osobě po odevzdání nálezky
- neklidné držení nálezky není chybné, za výrazné překusování se sníží odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

Při posuzování udržení kontaktu psa se psovodem při vedení k osobě je třeba brát v potaz podmínky ovlivněné terénem. Není chybou, pokud v hustém terénu psovod psa krátkodobě zastaví, aby ho mohl dojít.

Volné značení (F, FL, T)**Provedení**

Při volném značení běhá pes nejrychlejší (přímou) cestou mezi psovodem a ukrytou osobou a vede tak psovoda k ukryté osobě, případně k místu nálezu. Pes nesmí být během celého značení upoután na vodítko.

Toto chování musí pes vykazovat až do příchodu psovoda k nalezené osobě nebo místu nálezu.

Mimoto musí pes u psovoda vykazovat jasný vzorec chování, díky kterému je jednoznačné, že pes označuje. Psovod oznámí vzorec chování rozhodčímu před začátkem pachové práce.

Toto chování zahrnuje např.:

- naskakování na psovoda nebo narážení do něj
- štěkání na psovoda
- oční kontakt mezi psem a psovodem

Hodnocení

- provedení
- přímé vedení psovoda k nalezené osobě

Označování polohou (F, MT)

Provedení u F

Při označování polohou musí pes setrvat u nalezeného předmětu nebo u nalezené osoby až do příchodu psovoda v pozici vleže, vsedě nebo ve stoje. Pes musí toto chování vykazovat takovým způsobem, aby bylo zřejmé, že označuje. Pozici musí pes zaujmout okamžitě a u nalezené osoby se musí chovat klidně a neobtěžovat ji.

Provedení u MT

Psovod musí značení psa jasně rozpoznat a nalezenou osobu přímo a jasně identifikovat. Nález osoby psovod oznámí rozhodčímu a teprve na jeho pokyn smí přistoupit ke psu. Předčasné oslovení osoby není dovoleno.

Hodnocení

Pokud je značení vyvoláno psovodem a/nebo figurantem/kladečem trailu, je značení hodnoceno 0 body. Každé obtěžování figuranta ze strany psa snižuje bodové hodnocení.

Neklidné nebo nejasné chování při označování polohou snižuje bodové hodnocení.

Hrabání a dobývání se do úkrytu (L)

Provedení

Při hrabání a dobývání se do úkrytu musí být pes jasně a až do příchodu psovoda orientován směrem k nalezené osobě.

Hodnocení

Hrabání musí být výrazné a intenzivní. Může být prováděno ve spojení se štěkáním.

3.4.5 Cvik označení osoby

Cvik označení osoby FL (stupeň A), F (stupeň V)

Provedení cviku

Cvik se provádí mimo terén určený k prohledávání. Osoba zaujme pozici, aniž by ji pes při tom viděl.

Na pokyn rozhodčího si psovod připraví psa k prohledávání a vyšle ho jedním zvukovým a/nebo posunkovým povelům směrem k viditelné, cca 30 m vzdálené, sedící nebo ležící osobě. Pes musí přímou cestou a okamžitě doběhnout k osobě a označit ji.

Pes musí osobu označit samostatně, bez jakékoli pomoci psovoda, předem nahlášeným způsobem. Psovod nahlásí nález. Podle způsobu značení se na pokyn rozhodčího psovod buď vydá ke psovi, nebo je psem doveden k nalezené osobě. Zakončení cviku (vyzvednutí psa/odvolání) je ponecháno na psovodovi.

Při označování štěkáním by doba značení měla trvat cca 15 sekund. Na pokyn rozhodčího si pak psovod z bezprostřední blízkosti místa značení psa odvolá nebo vyzvedne, a na jeden zvukový a /nebo posunkový povel ho uvede do základního postoje. Pak následuje další část pachové práce.

Obdobně se cvik provádí i při značení nálezkou či volným značením.

Hodnocení cviku

Pokud pes osobu neoznačí nebo od ní odejde bezprostředně po označení, je cvik hodnocen 0 body.

Pokud pes k osobě neběží přímo nebo štěká váhavě, či neštěká vytrvale, ohodnotí se toto odpovídající bodovou srážkou.

Cvik označení osoby T, L (stupeň A)

Provedení cviku

Cvik začíná ve vzdálenosti cca 10 m (značka na zemi) od místa, kde se v rouři s dekletem nebo v zavřené bedně, případně ve sněhovém záhrabu nachází ukrytá osoba. Prostor pro cvik označení se nachází mimo prohledávaný terén. Úkryt je psovodovi ukázán.

Sněhová úkryt by měl být postaven tak, aby psovi bylo umožněno dostat se hrabáním do úkrytu.

Na pokyn rozhodčího si psovod připraví psa k prohledávání a vyšle ho k úkrytu. Psovodovi je k vyslání psa povolen jeden zvukový a/nebo posunkový povel.

U úkrytu musí pes předvést zachycení pachu. Jakmile začne nalezenou osobu značit, smí psovod na pokyn rozhodčího svoje stanoviště opustit a jít ke psovi. Pak psa odloží cca 3 m od místa nálezu. Pes se musí chovat klidně a v žádném případě nesmí svým chováním ztěžovat vyproštění figuranta.

Psovod pomáhá při odkrývání osoby. Jakmile je vstup do úkrytu dostatečně velký, psovod uvolní psa z odložení a umožní mu kontakt s figurantem.

Při označování štěkáním by doba značení měla trvat cca 15 sekund.

Pak následuje další část pachové práce.

Obdobně se cvik provádí i při značení nálezkou či určitým vzorcem chování.

Hodnocení cviku

Pokud pes osobu neoznačí nebo od ní odejde bezprostředně po označení, je cvik hodnocen 0 body.

Pokud pes k osobě neběží přímo, nebo štěká váhavě či neštěká vytrvale, ohodnotí se toto odpovídající bodovou srážkou.

3.4.6 Stopa

Všeobecně

Psovod se svým psem připraveným a ustrojeným ke stopování vyčká v prostoru k tomu určeném, dokud nebude přivolán.

Rozhodčímu se psovod hlásí v základním postoji se psem na vodítku a oznámí mu způsob označování.

Pes může pracovat na volno nebo na 10 metrovém vodítku připoutaném k obojku nebo postroji.

Označuje-li pes nálezkou, musí mu být připnuta před začátkem práce.

Rozhodčí seznámí psovoda s výchozím prostorem, za kterým se smí psovod volně pohybovat. Psovod svého psa odpoutá z vodítka a vyzve ho k vyhledání identifikačního předmětu

Provedení

Psovod následuje psa s odstupem 10 m a to i při stopování na volno.

Jakmile pes nalezne předmět, musí ho samostatně bez pomoci psovoda uchopit nebo přesvědčivě označit polohou.

Pokud pes předmět označí, jde psovod k němu.

Nalezený předmět psovod ohlásí zvednutím do výšky.

Od nalezeného předmětu psovod pokračuje v další práci.

Při vypracování má pes sledovat stopu kladeče, přičemž psovod ho následuje ve vzdálenosti 10 m. Rozhodčí sleduje dvojici v přiměřené vzdálenosti. Nesmí dvojici při práci rušit, ale musí volit takovou pozici, aby měl možnost korektního posouzení.

Psovodovi je dovoleno práci na stopě kdykoli přerušit. Tyto přestávky se však započítávají do časového limitu.

Psovodovi je dovoleno během práce na stopě očistit psovi hlavu, oči a nos, či mu dát napít.

Práce na stopě končí označením kladeče stopy, odevzdáním nalezených předmětů a odhlášením psovoda, při kterém mu rozhodčí sdělí hodnocení.

Rozhodčímu je umožněno na základě daných okolností prodloužit po posledním lomu časový limit pro vypracování stopy.

Označování předmětů

Označování polohou: viz kapitola 3.4.4

Označování uchopením: Při tomto značení musí pes předmět bez váhání uchopit.

Způsob 1: Uchopení předmětu a jeho aport

Pes musí předmět okamžitě po jeho nalezení uchopit a přímou cestou přinést k psovodovi a předstoupit s ním. K další práci na stopě může být nasazen z místa odevzdání předmětu nebo jeho nalezení.

Způsob 2: Uchopení předmětu a setrvání na místě

Při tomto způsobu musí pes s předmětem v tlamě zaujmout polohu vsedě, vleže nebo ve stoje.

Pes může tyto dva způsoby označování střídat. Jeho chování musí být tak výrazné, aby bylo jasné, že označuje předmět.

Hodnocení předmětů

- provedení
- uchopení předmětu
- přinesení přímou cestou bez jeho upuštění

Do hodnocení rozhodčí zahrne i zachycení stopy a její sledování. Mírné vybočení ze stopy není považováno za chybné, pokud pes dokáže samostatně sledovat její další průběh.

Pes musí prokázat samostatnou a radostnou práci na stopě a pevně označování předmětů.

Každý nenalezený předmět se hodnotí 0 body. Za nenalezený předmět je považován i předmět, který nebyl psem označen samostatně.

Pokud si pes lehne v místě, kde se žádný předmět nenachází a psovod toto chování nenahlásí jako označení předmětu, a dá psovi pokyn k další práci, je toto zohledněno při hodnocení bodovou srážkou.

Při chybném označení předmětu, které psovod potvrdí, následuje odpovídající bodová srážka v hodnotě bodů za 1 předmět.

Označení kladeče stopy

Provedení viz kapitola 3.4.

Pokud pes označí kladeče jiným než předem avizovaným způsobem, hodnotí se toto označení ve známce chybně.

Ukončení práce

Rozhodčí práci ukončí, pokud se psovod vzdálí více jak 10 m od stopy.

Ve zvláště obtížném terénu může rozhodčí dovolit i větší vzdálenost.

Práci může také ukončit, pokud je přesvědčen, že pes není schopen vlastními silami ve stopování pokračovat.

Při ukončení práce opustí psovod se svým psem a rozhodčím nejkratší cestou terén. Cvičné dokončení není dovoleno.

3.4.7 Plošné vyhledání

Všeobecně

Psovod se při práci v ploše pohybuje normálním krokem, běhání není dovoleno.

Psovod obdrží detailní nákres terénu s jasně rozpoznatelnými hranicemi.

Poté si zvolí taktiku. Terén nesmí obcházet po hranici.

Pes má terén prohledávat výpady do obou stran dle pokynů psovoda.

3.4.8 Sutinové vyhledání

Všeobecně

Psovod si před zveřejněním taktiky prostor určený k prohledávání obhlédne z přístupného místa na okraji, aby získal lepší přehled o celkové situaci. Tato prohlídka se nezahrnuje do časového limitu. Po tuto dobu musí pes na volno nebo uvázan setrvat na určeném místě.

Psovod sdělí rozhodčímu jím vybrané místo k nasazení psa, a bez dečky a obojku (výjimka – nálezka) ho vyše hledat.

Pes má prohledávat určený prostor dle pokynů psovoda.

Psovod se smí pohybovat pouze v určeném prostoru a do sutin smí svého psa následovat jen na pokyn rozhodčího.

Po nálezu je psovodovi umožněno vyslat psa jednorázově k dalšímu hledání z místa nálezu nebo z okraje sutin. Pak musí prostor sutin opět opustit.

Pohyblivost:

Druh a způsob pohybu, pohyb ve ztíženém prostředí, kondice

3.4.9 Lavinové vyhledání

Práce s lavinovým vyhledávačem: stupeň A, B

Při přihlašování na akci je psovod povinen informovat organizátora, zda použije při práci svůj přístroj nebo jeho.

Psovod musí během 5 minut nalézt, vyhrabat a předat rozhodčímu lavinový vyhledávač.

Taktika vyhledávání je zcela ponechána na psovodovi.

Při překročení časového limitu je cvik hodnocen 0 body.

Provedení

Pes musí určený prostor systematicky prohledat dle pokynů psovoda.

Psovod smí výchozí bod opustit teprve když se pes vzdálí nejméně 30 metrů od psovoda nebo pokud značí osobu, případně na pokyn rozhodčího.

Práce končí odhlášením psovoda, při kterém mu rozhodčí sdělí hodnocení.

Označení osob stupeň A, B

Po nahlášení nálezu na pokyn rozhodčího psovod dojde na místo nálezu a označí ho.

Na pokyn rozhodčího může pokračovat v práci, aniž by vyčkal vyproštění osoby.

3.4.10 Mantrailling

Všeobecně

Pokud pes vede psovoda zcela chybným směrem, je zkouška ukončena.

Pokud je rozhodčí přesvědčen, že pes není schopen vlastními silami ve sledování trailu pokračovat, může kdykoli práci ukončit.

Najde-li pes kladeče trailu pouze s výraznou pomocí psovoda, je práce ukončena.

Při nenalezení kladeče není možno zkoušku splnit.

Při překročení časového limitu nemůže být zkouška splněna.

Provedení

Psovod se svým psem připraveným a ustrojeným ke sledování trailu vyčká na pokyn rozhodčího. Pes je veden na vodítku o délce min. 5 m max. 10 m, obojku a postroji. Práce na trailu je povolena pouze na postroji.

Psovod podává hlášení rozhodčímu se psem na vodítku, během kterého mu sdělí způsob značení nalezené osoby. Rozhodčí mu objasní situaci a určí mu výchozí prostor, za kterým se smí psovod volně pohybovat.

Sumování se provádí z předmětu kladeče trailu, který psovod obdrží na pokyn rozhodčího od vedoucího zkoušek. Pes musí samostatně nebo na zvukový povel vyhledat ve výchozím poli trail a následně jej vytrvale sledovat.

Pokud pes během časového limitu pro prohledání výchozího prostoru trail nezachytí, může ve snaze o vyhledání v rámci časového limitu pro vypracování stopy pokračovat, ale pokud je rozhodčí přesvědčen, že pes odmítá pracovat nebo není schopen tento úkol splnit, může práci ukončit.

Rozhodčí sleduje dvojici v přiměřené vzdálenosti.

Psovodovi je dovoleno práci na trailu kdykoli přerušit. Tyto přestávky se však započítávají do časového limitu.

Psovodovi je dovoleno během práce na stopě očistit psovi hlavu, oči a nos, či mu dát napít.

Při označování kladeče je zakázána jakákoli podpora ze strany psovoda nebo kladeče.

Zkouška končí nalezením kladeče, ukončením ze strany psovoda nebo rozhodčího nebo vypršením časového limitu. Na konci se psovod odhlásí a je mu sděleno hodnocení.

Hodnocení sledování trailu

Hodnotí se zachycení trailu a jeho sledování a samostatné označení kladeče. Na hodnocení má také vliv správné vedení psa na startu, zacházení s vodítkem během trailu a všímání si provozu.

Pes musí prokázat snahu k práci na trailu. Sledování trailu znamená, že pes, co možná nejplynuleji a cílevědomě, sleduje pachovou stopu, resp. je u něj během celé práce viditelná snaha najít.

Vybočení z trailu není považováno za chybné, pokud pes dokáže samostatně nalézt a sledovat jeho další průběh.

Pokud pes dočasně trail ztratí, může se v rámci časového limitu pokusit se ho z místa posledního zachycení opět najít.

Díky poryvům větru může pes zachytit pachovou stopu kladeče i několik metrů od skutečné trasy chůze. Pokud pes drží správný směr, není toto považováno za chybu. Stopa může vést i na souběžných silnicích či cestách. Pokud pes po takovéto stopě kladeče nalezne, není to považováno za chybné.

Je např. také povoleno, že u osoby, která na křižovatce odbočí doleva a pak v další ulici doprava, jde pes nejprve rovně a teprve, když v další ulici zachytí pach zleva, odbočí. Při ústí ulic a na křižovatkách může být pach odnesen mezi domy. Pes je může jednotlivě prohledávat, dokud nenajde trasu prošlou kladečem a může po ní dále pokračovat. Stejně tak na lomech může být pach odnášen větrem dále, zvláště vede-li stopa po větru. Pes z tohoto důvodu

může lom přejít. Pokud pes lom přejde a psovod to na něm pozná, může hledání přerušit.

Nedostatečná kondice a opadávající motivace psa (v průběhu trailu ztrácí zájem a/nebo musí být povzbuzován k další práci) mají vliv na hodnocení. Rychlost sledování a držení nosu psa jsou sekundární kritéria a na hodnocení a splnění zkoušky nemají vliv. Psovod musí být schopen přizpůsobit tempo práce provozu a bezpečnostní situaci.

Hodnocení označení osoby

Při hodnocení se zohlední přímé nalezení a identifikace kladeče bez pomoci psovoda. Psovod musí rozhodčím jasně viditelným zvednutím ruky a verbálně nahlásit, že pes značí. Pokud pes kladeče jednoznačně neoznačí, vyhýbá se značení nebo označí nesprávnou osobu, nemůže být zkouška splněna. Jakékoli obtěžování kladeče ze strany psa se odpovídajícím způsobem odrazí v bodovém hodnocení.

3.5 Provádění vodních prací

U vodní práce platí všeobecné podmínky pro psovoda a psa uvedené v kapitole 2.2, 2.3, a 3.4.1

Obecně

Zkouška vodní práce začíná vždy distančním plaváním za účelem prověření kondice, které může být provedeno jako skupinový cvik, tzn. že více psů může plavat současně. Před zahájením dalších cviků musí být psovi umožněna přestávka v trvání 60 min.

Provedení a hodnocení

Provedení a hodnocení jednotlivých cviků se nachází v popisu jednotlivých stupňů zkoušky.

4. Poslušnost a dovednost – stupeň V**oddíl B****4.1 Poslušnost a dovednost – stupeň V****RH-F V, RH-FL V, RH-T V****4.1.1 Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů**

Cvik 1: Ovladatelnost na vodítku	10 bodů
Cvik 2: Průchod skupinou osob	10 bodů
Cvik 3: Odložení za chůze vleže s přivoláním	10 bodů
Cvik 4: Změny poloh	15 bodů
Cvik 5: Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy	10 bodů
Cvik 6: Nesení psa a jeho předání	10 bodů
Cvik 7: Chůze po nepřijemném materiálu	15 bodů
Cvik 8: Tunel	10 bodů
Cvik 9: Překonání pevné lávky	10 bodů

4.1.2 Cvik 1 Ovladatelnost na vodítku 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

prostor a provedení cviku viz nákres 10.1

Povolené povely

Buď jeden krátký zvukový nebo jeden posunkový povel pro chůzi u nohy, který smí být opakován při každém vykročení a změně rytmu chůze.

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.5

Hodnocení

Hodnocení viz kapitola 3.3.5

4.1.3 Cvik 2 Průchod skupinou osob 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.2

Povolené povely

Buď jeden krátký zvukový nebo jeden posunkový povel pro chůzi u nohy, který smí být opakován při každém vykročení.

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.6

Hodnocení

Hodnocení viz kapitola 3.3.6

4.1.4 Cvik 3 Odložení za chůze vleže s přivoláním 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.3

Místo zahájení cviku určí rozhodčí.

Povolené povely

- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro chůzi u nohy
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro odložení vleže
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.7

Hodnocení

Pokud pes po zvukovém nebo posunkovém povelu pro odložení vleže sedí nebo stojí, odečte se 5 bodů.

4.1.5 Cvik 4 Změny poloh 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.4

Změny poloh se provádějí na stole.

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení a setrvání
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro každou pozici
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.8

Hodnocení

- Pokud pes nesplní jednu pozici, hodnotí se cvik – 4body
- Pokud pes před zakončením cviku ze stolu seskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

4.1.6 Cvik 5 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Povolené povely

- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro položení
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro posazení

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.11

Pes musí bez ovlivňování psovodem klidně ležet v průběhu prováděných cviků 1 - 4 jiným psem.

Po ukončení cviku 4 druhým psem ukončí psovod na pokyn rozhodčího odložení. Během dalších cviků druhého psa setrvá psovod se psem v místě odložení nebo na místě určeném rozhodčím. Psovodovi je dovoleno upoutat po tuto dobu psa na vodítko.

Hodnocení

- Opustí-li pes po ukončení 2. cviku druhého psa určené místo více než o 3 m, je cvik hodnocen ve známce chybně.
- Pokud se pes vzdálí z určeného místa před ukončením 2. cviku druhého psa o více jak 3 m, je cvik hodnocen 0 body.
- Pokud pes nezaujme polohu vleže, ale zůstane sedět nebo stát, sníží se bodové hodnocení o 5 bodů.

4.1.7 Cvik 6 Nesení psa a jeho předání 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.5

Povolené povely

1 zvukový nebo 1posunkový povel pro naskočení na stůl ze základního postoje a 1 zvukový nebo posunkový povel k zaujetí základního postoje na konci cviku.

Provedení

Provedení viz kapitola 3.3.10

Hodnocení

Pokud pes z náruče vyskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

4.1.8 Cvik 7 Chůze po nepříjemném materiálu 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 20.1

Povolené povely

1 zvukový nebo posunkový povel pro chůzi.

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.12

Hodnocení

Pokud pes nepříjemný materiál opustí předčasně, cvik je hodnocen ve známce chybně.

4.1.9 Cvik 8 Tunel 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 20.8 a kapitola 2.4.1

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel k proplazení
- 1 zvukový povel pro setrvání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel k zaujetí základního postoje

Provedení

Provedení viz kapitola 3.3.13

Hodnocení

Pokud pes tunel neopustí, nebo nezaujme na povel pozici pro setrvání, je cvik hodnocen ve známce chybně.

4.1.10 Cvik 9 Překonání pevné lávky 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 20.2

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení
- 1 zvukový povel pro zastavení
- 1 zvukový povel pro pokračování v chůzi

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.14

Hodnocení

Pokud pes seskočí v první polovině lávky, je cvik hodnocen 0 body.
Pokud pes seskočí v druhé polovině lávky, hodnotí se cvik ve známce chybně.

4.2 Poslušnost a dovednost – stupeň V RH-L V**4.2.1 Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů**

Cvik 1: Ovladatelnost na vodítku 10 bodů

Cvik 2: Průchod skupinou osob 10 bodů

Cvik 3: Odložení za chůze vleže s přivoláním 10 bodů

Cvik 4: Změny poloh 15 bodů

Cvik 5: Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů

Cvik 6: Nesení psa a jeho předání 10 bodů

Cvik 7: Ovladatelnost na vzdálenost 15 bodů

Cvik 8: Chůze ve stopě 10 bodů

Cvik 9: Jízda dopravním prostředkem 10 bodů

Cviky 8 a 9 se mohou provádět také samostatně před nebo po pachové práci.

4.2.2 Ovladatelnost na vodítku

Předpoklady pro provedení cviku

Cvičební plocha viz kapitola 2.4.1 – zpevněná sněhová pokrývka, provedení viz nákres 10.1

Povolené povely

Po jednom krátkém zvukovém nebo posunkovém povelu pro chůzi u nohy, který smí být opakován při každém vykročení a změně rytmu chůze.

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.5

Hodnocení cviku

Hodnocení viz kapitola 3.3.5

4.2.3 Cvik 2 Průchod skupinou osob 10 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

viz nákres 10.2

Povolené povely

Po jednom krátkém zvukovém nebo posunkovém povelu pro chůzi u nohy, který smí být opakován při každém vykročení.

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.6

Hodnocení

Hodnocení viz kapitola 3.3.6

4.2.4 Cvik 3 Odložení za chůze vleže s přivoláním 10 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

viz nákres 10.3

Místo zahájení cviku určí rozhodčí.

Povolené povely

- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro chůzi u nohy
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro odložení vleže
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.7

Hodnocení

Pokud pes po zvukovém a/nebo posunkovém povelu pro odložení vleže sedí nebo stojí, odečte se 5 bodů.

4.2.5 Cvik 4 Změny poloh 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.4

Změny poloh se provádějí na sněhovém bloku, přírodní vyvýšenině nebo na stole.

Velikost stolu: 100 x 100 cm, výška 60 cm

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení a setrvání
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro každou pozici
- 1 zvukový nebo posunkový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.8

Hodnocení

- Pokud pes nesplní jednu pozici, hodnotí se cvik – 4body
- Pokud pes před zakončením cviku ze stolu seskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

4.2.6 Cvik 5 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Povolené povely

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro položení

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro posazení

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.11

Pes musí bez ovlivňování psovodem klidně ležet v průběhu prováděných cviků 1 - 4 jiným psem.

Po ukončení cviku 4 druhým psem ukončí psovod na pokyn rozhodčího odložení. Během dalších cviků druhého psa setrvá psovod se psem v místě odložení nebo na místě určeném rozhodčím. Psovodovi je dovoleno upoutat po tuto dobu psa na vodítko.

Hodnocení

- Opustí-li pes po ukončení 2. cviku druhého psa určené místo více než o 3 m, je cvik hodnocen ve známce chybně.
- Pokud se pes vzdálí z určeného místa před ukončením 2. cviku druhého psa o více jak 3 m, je cvik hodnocen 0 body.
- Pokud pes nezaujme polohu vleže, ale zůstane sedět nebo stát, sníží se bodové hodnocení o 5 bodů.

4.2.7 Cvik 6 Nesení psa a jeho předání 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.5

Místo stolu může být použit sněhový blok.

Povolené povely

Vždy 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení na stůl ze základního postoje a 1 zvukový nebo posunkový povel k zaujetí základního postoje na konci cviku.

Provedení

Provedení viz kapitola 3.3.10

Hodnocení

Pokud pes při přenášení z náruče vyskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

4.2.8 Cvik 7 Ovladatelnost na vzdálenost 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 20.3

Povolené povely

- vždy 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro vyběhnutí k bodu
- vždy 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro setrvání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Psovod zaujme se svým neupoutaným psem základní postoj ve výchozím bodě označeném na zemi.

Na pokyn rozhodčího, aniž by změnil své stanoviště, vysílá psovod svého psa jedním zvukovým a/nebo posunkovým povel k prvnímu bodu.

Při tomto cviku je psovodovi povoleno otočit se do směru, kterým psa vysílá a udělat do tohoto směru jeden výpad, aniž by ovšem změnil své stanoviště.

Na další zvukový a/nebo posunkový povel má zde pes min. 3 sekundy setrvat.

Psovod jej pak vysílá 1 zvukovým a/nebo posunkovým povel k druhému bodu, u kterého má pes opět na zvukový a/nebo posunkový povel zůstat.

Z druhého bodu psovod přivolá psa jedním zvukovým nebo 1 posunkovým povel k sobě a ten si před něj těsně předsedne. Na další zvukový nebo posunkový povel zaujme pes základní postoj.

Hodnocení

Při nedodržení psovodem určeného pořadí označených míst nebo opuštění stanoviště psovodem bude cvik hodnocen ve známce chybně.

4.2.9 Cvik 8 Chůze ve stopě psovoda 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

Trasa stopy může mít jakýkoli tvar (bez ostrých lomů) a její délka je cca 150 kroků.

Provádí se na sněžnicích nebo ski-alpinistických lyžích

Povolené povely

1 zvukový a/nebo posunkový povel pro chůzi psa ve stopě

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Psovod zaujme se svým neupoutaným psem základní postoj na začátku stopy. Ze základního postoje se psovod se psem vydá na předem určenou trasu.

Na pokyn rozhodčího udělí psovi na začátku trasy 1 zvukový a/nebo posunkový povel k chůzi ve stopě, a vejde do stopy před psa.

Pes musí ze základního postoje ihned vejít do stopy psovoda a následovat ho v ní.

Hodnocení

Při tomto cviku by měla být předvedena plynulá chůze se stejným odstupem mezi psovodem a psem s použitím co nejméně

zvukových/posunkových povelů po celou dobu jeho trvání.

Následující chyby snižují odpovídajícím způsobem bodové hodnocení:

- Váhavé vejítí do stopy a váhavé sledování psovoda
- Vybočování ze stopy
- Opoždění se
- Předbíhání psovoda nebo tlačení se na něj
- Vícenásobné opakování zvukových/posunkových povelů

4.2.10 Cvik 9 Jízda dopravním prostředkem 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku:**

Dopravní prostředek např. rolba, záchranné sáně, sněžný skútr

Délka trasy

150 m

Povolené povely

1 zvukový a/nebo posunkový povel pro nastoupení/naskočení

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Psovod se svým neupoutaným psem zaujme v dostatečné vzdálenosti od dopravního prostředku základní postoj.

Použít lze všechny běžné dopravní prostředky za předpokladu dodržení bezpečnostních ustanovení.

Na pokyn rozhodčího vyše, případně vysadí psovod psa 1 zvukovým a/nebo posunkovým povellem do dopravního prostředku.

Způsob nastoupení psa je ponechán na uvážení psovoda.
Po ukončení jízdy psovod se svým psem vystoupí, psa odvede stranou do bezpečné vzdálenosti od vozidla a zaujme s ním základní postoj.

Hodnocení

Po celou dobu přepravy se pes musí chovat klidně a nenuceně.

4.3 Poslušnost a dovednost – stupeň V

RH-MT V

4.3.1 Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů

Cvik 1: Ovladatelnost na vodítku	15 bodů
Cvik 2: Průchod skupinou osob	15 bodů
Cvik 3: Změny poloh	15 bodů
Cvik 4: Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy	15 bodů
Cvik 5: Chůze po nepřijemném materiálu	10 bodů
Cvik 6: Překonání pevné lávky	15 bodů
Cvik 7: Nesení psa a jeho předání	15 bodů

4.3.2 Cvik 1 Ovladatelnost na vodítku 15 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

viz nákres 10.1

Povolené povely

Buď jeden krátký zvukový nebo posunkový povel pro chůzi u nohy, který smí být opakován při každém vykročení a změně rytmu chůze.

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.5

Hodnocení

viz kapitola 3.3.5

4.3.3 Cvik 2 Průchod skupinou osob 15 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

viz nákres 10.2

Povolené povely

Buď jeden krátký zvukový nebo posunkový povel pro chůzi u nohy, který smí být opakován při každém vykročení.

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.6

Hodnocení

viz kapitola 3.3.6

4.3.4 Cvik 3 Změny poloh 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.4

Změny poloh se provádějí na stole.

Velikost stolu: 100 x 100 cm, výška 60 cm

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení a setrvání
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro každou pozici
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.8

Hodnocení

- Pokud pes nesplní jednu pozici, hodnotí se cvik – 4body
- Pokud pes před zakončením cviku ze stolu seskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

4.3.5 Cvik 4 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Povolené povely

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro položení

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro posazení

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.11

Pes musí bez ovlivňování psovodem klidně ležet v průběhu prováděných cviků

1 - 3 jiným psem.

Po ukončení cviku 3 druhým psem ukončí psovod na pokyn rozhodčího odložení. Během dalších cviků druhého psa setrvá psovod se psem v místě odložení nebo na místě určeném rozhodčím. Psovodovi je dovoleno upoutat po tuto dobu psa na vodítko.

Hodnocení

- Opustí-li pes po ukončení 2. cviku druhého psa určené místo více než o 3 m, je cvik hodnocen ve známce chybně.
- Pokud se pes vzdálí z určeného místa před ukončením 2. cviku druhého psa o více jak 3 m, je cvik hodnocen 0 body.
- Pokud pes nezaujme polohu vleže, ale zůstane sedět nebo stát, sníží se bodové hodnocení o 5 bodů.

4.3.6 Cvik 5 Chůze po nepříjemném materiálu 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 20.1

Povolené povely

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro chůzi

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.12

Hodnocení

Pokud pes nepříjemný materiál opustí předčasně, cvik je hodnocen ve známce chybně.

4.3.7 Cvik 6 Překonání pevné lávky 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 20.2

Povolené povely

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro naskočení

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zastavení

1 zvukový povel pro pokračování v chůzi

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.14

Hodnocení

Pokud pes seskočí v první polovině lávky, je cvik hodnocen 0 body.

Pokud pes seskočí v druhé polovině lávky, hodnotí se cvik ve známce chybně.

4.3.8 Cvik 7 Nesení psa a jeho předání 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.5

Povolené povely

Vždy 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení na stůl ze základního postoje a 1 zvukový nebo posunkový povel k zaujetí základního postoje na konci cviku.

Provedení

Provedení viz kapitola 3.3.10

Hodnocení

Pokud pes při přenášení z náruče vyskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

4.4 Poslušnost a dovednost – stupeň V**RH-W V****4.4.1 Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů**

Cvik 1: Distanční plavání	20 bodů
Cvik 2: Ovladatelnost na vodítku	10 bodů
Cvik 3: Průchod skupinou osob	10 bodů
Cvik 4: Změny poloh	15 bodů
Cvik 5: Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy	10 bodů
Cvik 5: Přinesení záchranné pomůcky ze břehu	15 bodů
Cvik 6: Aport z vody	10 bodů
Cvik 7: Jízda na člunu	10 bodů

4.4.2 Cvik 1 Distanční plavání 300 m 20 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

Motorový člun s lodníkem.

Povolené povely

1 zvukový a/nebo posunkový povel pro vzdálení se od člunu

1 zvukový a/nebo posunkový povel pro následování člunu

1 zvukový a/nebo posunkový povel pro přivolání

Provedení cviku

Psovod se psem se nacházejí ve člunu. Musejí se chovat disciplinovaně, ale zaujetí základního postoje se nevyžaduje.

Z nepohybujícího se člunu psovod vysadí psa do vody, případně pes ze člunu do vody vyskočí. Psovod pošle psa pryč od člunu, tak aby se tento mohl dát do pohybu. Člun jede ve vzdálenosti cca 10 m od psa tak, aby mohl být pes stále pod kontrolou.

Na zvukový a/nebo posunkový povel pes člun klidně následuje na vzdálenost 300 m.

Následně člun zastaví a psovod psa zvukovým a/nebo posunkovým povel přivolá. Pes plave k němu a psovod mu pomůže zpět do člunu.

Hodnocení

Neklidné, nerovnoměrné plavání, stejně jako nedostatky při plavání nebo skoku do vody, při zvedání do člunu, snižují odpovídajícím způsobem bodové hodnocení. Prokáže-li pes nedostatečnou kondici, je cvik předčasně ukončen a hodnocen 0 body.

4.4.3 Cvik 2 Ovladatelnost na vodítku 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Povolené povely

Buď jeden krátký zvukový nebo 1 posunkový povel pro chůzi u nohy, který smí být opakován při každém vykročení a změně rytmu chůze.

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.5

Hodnocení

viz kapitola 3.3.6

4.4.4 Cvik 3 Průchod skupinou osob 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.2

Povolené povely

Buď jeden krátký zvukový nebo jeden posunkový povel pro chůzi u nohy, který smí být opakován při každém vykročení.

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.6

Hodnocení

viz kapitola 3.3.6

4.4.5 Cvik 4 Změny poloh 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.4

Změny poloh se provádějí na stole.

Velikost stolu: 100 x 100 cm, výška 60 cm

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení a setrvání
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro každou pozici
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.8

Hodnocení

- Pokud pes nesplní jednu pozici, hodnotí se cvik – 4body
- Pokud pes před zakončením cviku ze stolu seskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

4.4.6 Cvik 5 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Povolené povely

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro položení

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro posazení

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.11

Pes musí bez ovlivňování psovodem klidně ležet v průběhu prováděných cviků 1 - 4 jiným psem.

Po ukončení cviku 4 druhým psem ukončí psovod na pokyn rozhodčího odložení. Během dalších cviků druhého psa setrvá psovod se psem v místě odložení nebo na místě určeném rozhodčím. Psovodovi je dovoleno upoutat po tuto dobu psa na vodítko.

Hodnocení

- Opustí-li pes po ukončení 2. cviku druhého psa určené místo více než o 3 m, je cvik hodnocen ve známce chybně.
- Pokud se pes vzdálí z určeného místa před ukončením 2. cviku druhého psa o více jak 3 m, je cvik hodnocen 0 body.
- Pokud pes nezaujme polohu vleže, ale zůstane sedět nebo stát, sníží se bodové hodnocení o 5 bodů.

4.4.7 Cvik 6 Přinesení záchranné pomůcky ze břehu 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

Surfař na surfu

Lodní lano, délka cca 30 m

Povolené povely

1 zvukový a/nebo posunkový povel pro uchopení lana

1 zvukový a/nebo posunkový povel pro vyslání

1 zvukový a/nebo posunkový povel pro přivolání

Provedení cviku

Osoba na surfu se nachází na vodě 25 m od břehu.

Psovod, stojící na břehu, podá psovi konec cca 30 m dlouhého lodního lana.

Na pokyn psovoda plave pes s lanem k surfu a předá ho osobě v nesnázích.

Zatímco psovod surf přitahuje, pes plave po jeho boku zpět. Ve chvíli, kdy surf dosáhne břehu, psovod si přivolá psa k sobě.

Hodnocení

Upuštění lana snižuje odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

Pokud pes lano pomocníkovi na surfu nepřinese, je cvik hodnocen 0 body.

4.4.8 Cvik 7 Aport z vody 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

Plovoucí předmět psovoda

Povolené povely

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro přinesení

1 zvukový povel pro odevzdání

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postavení

Provedení cviku

Psovod se psem zaujme v přiměřené vzdálenosti od břehu základní postoj.

Ze základního postoje na břehu odhodí psovod do vody do vzdálenosti přibližně 10 kroků plovoucí předmět.

Zvukový a posunkový povel pro přinesení dává v okamžiku, kdy předmět klidně leží na hladině. Pes musí na povel ochotně pro aport vyběhnout, doplavat k předmětu, ihned ho uchopit a přinést jej přímou cestou a předsednout s ním před psovoda.

Psovod ho po krátké pauze pak na jeden zvukový povel psovi odebere.

Na další zvukový nebo posunkový povel zaujme pes základní postoj.

Hodnocení

Hraní si s předmětem nebo jeho překusování snižuje odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

Pokud pes předmět nedonese, je cvik hodnocen 0 body.

4.4.9 Cvik 8 Jízda ve člunu 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

Motorový člun s lodníkem

Povolené povely

1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení do člunu

1 zvukový a/nebo posunkový povel pro setrvání

1 zvukový nebo posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Psovod se psem zaujme v přiměřené vzdálenosti od člunu základní postoj. Pes do člunu nastoupí, skočí nebo je do něj vyzvednut. Během transportu se pes musí chovat klidně a uvolněně. Po ukončení jízdy psovod se psem opustí člun a pomocí zvukového povelu zaujme základní postoj.

Hodnocení

Nejisté chování snižuje odpovídajícím způsobem bodové hodnocení. Pokud pes nenastoupí bez váhání do člunu, nebo pokud při nakládání do člunu a vykládání z něj nespolupracuje, je cvik ohodnocen 0 body.

5. Poslušnost a dovednost – stupeň A

Oddíl B

5.1 Poslušnost a dovednost – stupeň A

RH-F A, RH-FL A, RH-T A

5.1.1 Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů

Cvik 1: Ovladatelnost bez vodítka	15 bodů
Cvik 2: Polohy psa na vzdálenost s přivoláním	15 bodů
Cvik 3: Aport volný	10 bodů
Cvik 4: Nesení psa a jeho předání	10 bodů
Cvik 5: Ovladatelnost na vzdálenost	10 bodů
Cvik 6: Pohyblivá lávka na sudech	10 bodů
Cvik 7: Vodorovný žebřík	10 bodů
Cvik 8: Tunel	10 bodů
Cvik 9: Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy	10 bodů

5.1.2 Cvik 1 Ovladatelnost bez vodítka 15 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

viz nákres 10.1

Skupina osob

Skupina se skládá nejméně ze čtyř osob včetně druhého psovoda, dvě osoby ve skupině vedou na vodítku dobře socializovaného psa (psa a fenu). Skupina se pohybuje po kruhu ve směru hodinových ručiček.

Povolené povely

Buď jeden krátký zvukový nebo jeden posunkový povel pro chůzi u nohy, který smí být opakován při každém vykročení a změně rytmu chůze.

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.5

Průchod skupinou osob

Provedení viz kapitola 3.3.6

Hodnocení

viz kapitola 3.3.5

5.1.3 Cvik 2 Polohy psa na vzdálenost s přivoláním 15 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

viz nákres 10.7

Povolené povely

- 1 zvukový povel pro chůzi u nohy
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro odložení vsedě
- 1 zvukový povel pro přivolání

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro položení
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.15

Hodnocení

viz kapitola 3.3.15

Pokud pes zaujme jinou než požadovanou polohu, bude mu strženo 6 bodů.

5.1.4 Cvik 3 Aport volný 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

Místo pro provedení cviku určí rozhodčí.

Předmět

Jeden z předmětů pořadatele viz kapitola 2.4.1

Povolené povely

Po jednom zvukovém a/nebo posunkovém povelu pro:

- zaujetí základního postoje na začátku a na konci cviku
- přinesení předmětu
- odevzdání aportu

Provedení

Provedení viz kapitola 3.3.9

Hodnocení

Opustí-li psůvod své stanoviště před ukončením cviku, je cvik hodnocen 0 body.

5.1.5 Cvik 4 Nesení psa a jeho předání 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.6

Povolené povely

Vždy 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení na stůl ze základního postoje a po 1 zvukovém nebo posunkovém povelu k přivolání a zaujetí základního postoje na konci cviku.

Provedení

Provedení viz kapitola 3.3.10

Hodnocení

Pokud pes z náruče při přenášení vyskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

Pokud pes od pomocníka odejde před pokynem rozhodčího, je cvik hodnocen maximálně ve známce uspokojivě.

5.1.6 Cvik 5 Ovladatelnost na vzdálenost 10 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

viz nákres 20.5 a kapitola 2.4.1

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel k vyběhnutí ke středové značce
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro setrvání
- po 1 zvukovém a/nebo posunkovém povelu pro vyběhnutí k určenému stolu
- po 1 zvukovém povelu pro vyskočení/setrvání na každém ze tří stolů
- 1 zvukový nebo posunkový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo posunkový povel pro uvedení do základního postoje

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.16

Hodnocení

Pokud pes nedoběhne ke středovému bodu nebo nedodrží psovodem nahlášené pořadí označených objektů nebo psovod opustí své stanoviště, bude cvik hodnocen ve známce chybně.

5.1.7 Cvik 6 Pohyblivá lávka na sudech 10 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

viz nákres 20.6 a kapitola 2.4.1

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení na překážku
- 1 zvukový povel pro zastavení
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro každé pokračování v chůzi

Provedení cviku

Provedení cviku viz kapitola 3.3.17

Hodnocení

- Pokud pes seskočí v první polovině lávky, je cvik hodnocen 0 body.
- Pokud pes seskočí v druhé polovině lávky, je cvik hodnocen ve známce chybně.

5.1.8 Cvik 7 Vodorovný žebřík 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 20.7 a kapitola 2.4.1

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro překonání překážky
- 1 zvukový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Provedení cviku viz kapitola 3.3.18

Hodnocení

Pokud pes seskočí v první polovině žebříku, je cvik hodnocen 0 body.
Pokud pes seskočí v druhé polovině žebříku, hodnotí se cvik ve známce chybně.

Pokud pes seskočí na konci žebříku po poslední příčce, hodnotí se cvik maximálně ve známce uspokojivě.

Jestliže pes propadne žebříkem, ale sám a bez pomoci dokáže vylézt zpátky na žebřík, hodnotí se cvik ve známce chybně.

Za ojedinělé kroky po bočnici se odpovídajícím způsobem sníží bodové hodnocení.

Pes, který velkou část žebříku přejde po bočnici, vykazuje značnou nejistotu, nebo potřebuje pomoc svého psovoda, bude za cvik hodnocen ve známce chybně.

5.1.9 Cvik 8 Tunel 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 20.8 a kapitola 2.4.1

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel k proplazení
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro setrvání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel k zaujetí základního postoje

Provedení

Provedení viz kapitola 3.3.13

Hodnocení

V případě, že pes neopustí tunel, nebo nezaujme na povel pozici pro setrvání, bude cvik hodnocen ve známce chybně.

5.1.10 Cvik 9 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Povolené povely

- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro leh
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro sed

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.11

Pes musí bez ovlivňování psovodem klidně ležet v průběhu prováděných cviků 1 - 8 jiným psem.

Hodnocení

- Opustí-li pes po ukončení 4. cviku druhého psa určené místo více než o 3 m, následuje dílčí hodnocení.
- Pokud se pes vzdálí z určeného místa před ukončením 4. cviku druhého psa o více jak 3 m, je cvik hodnocen 0 body.
- Pokud pes nezaujme polohu vleže, ale zůstane sedět nebo stát, sníží se bodové hodnocení o 5 bodů.

5.2 Poslušnost a dovednost – stupeň A**RH-L A****5.2.1 Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů**

Cvik 1: Ovladatelnost bez vodítka	15 bodů
Cvik 2: Polohy psa na vzdálenost s přivoláním	15 bodů
Cvik 3: Aport volný	10 bodů
Cvik 4: Nesení psa a jeho předání	10 bodů
Cvik 5: Ovladatelnost na vzdálenost	20 bodů
Cvik 6: Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy	10 bodů
Cvik 7: Chůze ve stopě psovoda	10 bodů
Cvik 8: Jízda dopravním prostředkem	10 bodů
<i>Cviky 7 a 8 se mohou provádět také samostatně před nebo po pachové práci.</i>	

5.2.2 Cvik 1 Ovladatelnost bez vodítka 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Skupina osob

Skupina se skládá nejméně ze čtyř osob včetně druhého psovoda, dvě osoby ve skupině vedou na vodítku dobře socializovaného psa (psa a fenu). Skupina se pohybuje po kruhu ve směru hodinových ručiček.

Povolené povely

Buď jeden krátký zvukový nebo posunkový povel pro chůzi u nohy, který smí být opakován při každém vykročení a změně rytmu chůze.

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.5

Průchod skupinou osob

Provedení viz kapitola 3.3.6

Hodnocení

viz kapitola 3.3.5

5.2.3 Cvik 2 Polohy psa na vzdálenost s přivoláním 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.7

Povolené povely

- 1 zvukový povel pro chůzi u nohy
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro odložení vsedě
- 1 zvukový povel pro přivolání
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro položení

Pokud pes od pomocníka odejde před pokynem rozhodčího, je cvik hodnocen maximálně ve známce uspokojivě.

5.2.6 Cvik 5 Ovladatelnost na vzdálenost 20 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

viz nákres 20.4 a kapitola 2.4.1

Povolené povely

- 1 zvukový a posunkový povel k vyběhnutí ke středové značce
- 1 zvukový povel pro setrvání
- po 1 zvukovém a/nebo posunkovém povelu pro vyběhnutí ke každému ze tří bodů
- po 1 zvukovém nebo posunkovém povelu pro setrvání u každého bodu
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro uvedení do základního postoje

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.16

Hodnocení

Pokud pes nedoběhne ke středovému bodu nebo nedodrží psovodem nahlášené pořadí označených objektů nebo psovod opustí během provádění cviku své stanoviště, bude cvik hodnocen ve známce chybně.

5.2.7 Cvik 6 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

viz nákres 10.1

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro leh
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro sed

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.11

Pes musí bez ovlivňování psovodem klidně ležet v průběhu prováděných cviků 1 - 5 jiným psem.

Hodnocení

- Opustí-li pes po ukončení 3. cviku druhého psa určené místo více než o 3 m, následuje dílčí hodnocení.
- Pokud se pes vzdálí z určeného místa před ukončením 3. cviku druhého psa o více jak 3 m, je cvik hodnocen 0 body.
- Pokud pes nezaujme polohu vleže, ale zůstane sedět nebo stát, sníží se bodové hodnocení o 5 bodů.

5.2.8 Cvik 7 Chůze ve stopě psovoda 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

Trasa stopy může mít jakýkoli tvar (bez ostrých lomů) a její délka je cca 250 kroků.

Cvik se provádí na sněžnicích nebo na ski-alpinistických lyžích.

Povolené povely

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro chůzi ve stopě

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postavení.

Provedení cviku

Psovod zaujme se svým neupoutaným psem základní postoj na začátku stopy. Ze základního postoje se psovod se psem vydá na předem určenou trasu.

Na pokyn rozhodčího udělí psovi na začátku trasy 1 zvukový nebo posunkový povel k chůzi ve stopě, a jde před ním.

Pes musí ze základního postoje ihned vejít do stopy psovoda a následovat ho v ní.

Hodnocení

Při tomto cviku by měla být předvedena plynulá chůze se stejným odstupem mezi psovodem a psem s použitím co nejméně

zvukových/posunkových povelů po celou dobu jeho trvání.

Následující chyby snižují odpovídajícím způsobem bodové hodnocení:

- Váhavé vejítí do stopy a váhavé sledování psovoda
- Vybočování ze stopy
- Opoždění se
- Předbírání psovoda nebo tlačení se na něj
- Vícenásobné opakování zvukových nebo posunkových povelů

5.2.9 Cvik 8 Jízda dopravním prostředkem 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku:**

Rolba, sedačková lanovka, vrtulník apod.

Povolené povely

1 zvukový a/nebo posunkový povel pro nastoupení/naskočení

1 zvukový povel pro zaujetí základního postoje.

Provedení cviku

Psovod se svým neupoutaným psem zaujme v dostatečné vzdálenosti od dopravního prostředku základní postoj.

Použit lze všechny běžné dopravní prostředky za předpokladu dodržení bezpečnostních ustanovení.

Na pokyn rozhodčího vyšle, případně vysadí psovod psa 1 zvukovým a/nebo posunkovým povelům do dopravního prostředku.

Způsob nastoupení psa je ponechán na uvážení psovoda.

Po celou dobu přepravy se pes musí chovat klidně a nenuceně.

Po ukončení jízdy nebo letu psovod se svým psem vystoupí, psa odvede

stranou do bezpečné vzdálenosti od dopravního prostředku a zaujme s ním základní postoj.

Hodnocení

Během transportu se pes musí chovat klidně a netečně.

Pokud pes při nastupování nebo vystupování nespolupracuje, hodnotí se cvik 0 body.

5.3 Poslušnost a dovednost – stupeň A**RH-MT A****5.3.1 Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů**

Cvik 1: Ovladatelnost bez vodítka	15 bodů
Cvik 2: Změny poloh	15 bodů
Cvik 3: Chůze po nepříjemném materiálu	15 bodů
Cvik 4: Překonání pevné lávky	10 bodů
Cvik 5: Tunel	15 bodů
Cvik 6: Nesení psa a jeho předání	15 bodů
Cvik 7: Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy	15 bodů

5.3.2 Cvik 1 Ovladatelnost bez vodítka 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Skupina osob

Skupina se skládá nejméně ze čtyř osob včetně druhého psovoda, dvě osoby ve skupině vedou na vodítku dobře socializovaného psa (psa a fenu). Skupina se pohybuje po kruhu ve směru hodinových ručiček.

Povolené povely

Buď jeden krátký zvukový nebo posunkový povel pro chůzi u nohy, který smí být opakován při každém vykročení a změně rytmu chůze.

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.5

Průchod skupinou osob

Provedení viz kapitola 3.3.6

Hodnocení

viz kapitola 3.3.5.

5.3.3 Cvik 2 Změny poloh 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.4

Změny poloh se provádějí na stole.

Velikost stolu: 100 x 100 cm, výška 60 cm

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení a setrvání
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro každou pozici
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.8

Hodnocení

- Pokud pes nesplní jednu pozici, hodnotí se cvik – 4body
- Pokud pes před zakončením cviku ze stolu seskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

5.3.4 Cvik 3 Chůze po nepříjemném materiálu 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 20.1

Povolené povely

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro chůzi

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.12

Hodnocení

- Váhavé a nejisté chování na nepříjemném materiálu snižuje odpovídajícím způsobem bodové hodnocení,
- Pokud pes nepříjemný materiál opustí předčasně, cvik je hodnocen ve známce chybně.

5.3.5 Cvik 4 Překonání pevné lávky 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 20.2

Povolené povely

- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro naskočení
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zastavení
- 1 zvukový povel pro pokračování v chůzi

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.14

Hodnocení

- Pokud pes seskočí v první třetině lávky, je cvik hodnocen 0 body.
- Pokud pes seskočí v druhé třetině lávky nebo před jejím koncem, hodnotí se cvik ve známce chybně.

Hodnocení

- Opustí-li pes po ukončení 3. cviku druhého psa určené místo více než o 3 m, následuje dílčí hodnocení.
- Pokud se pes vzdálí z určeného místa před ukončením 3. cviku druhého psa o více jak 3 m, je cvik hodnocen 0 body.
- Pokud pes nezaujme polohu vleže, ale zůstane sedět nebo stát, sníží se bodové hodnocení o 5 bodů.

5.4 Poslušnost a dovednost – stupeň A**RH-W A****5.4.1 Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů**

Cvik 1: Distanční plavání 500 m	20 bodů
Cvik 2: Ovladatelnost bez vodítka	10 bodů
Cvik 3: Změny poloh	10 bodů
Cvik 4: Nesení psa a jeho předání	10 bodů
Cvik 5: Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy	10 bodů
Cvik 6: Aport z vody hozený ze břehu	10 bodů
Cvik 7: Jízda na surfu 20 m	10 bodů
Cvik 8: Ovladatelnost na vzdálenost 20 m	10 bodů
Cvik 9: Jízda ve člunu	10 bodů

5.4.2 Distanční plavání 500 m 20 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

Motorový člun s lodníkem.

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro vyskočení ze člunu
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro plavání vpřed
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro vzdálení se od člunu
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro následování člunu
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro přivolání

Provedení cviku

Psovod se psem se nacházejí ve člunu. Musejí se chovat disciplinovaně, ale zaujetí základního postoje se nevyžaduje.

Z nepohybujícího se člunu na zvukový a/nebo posunkový povel pes vyskočí do vody. Psovod pošle psa pryč od člunu, tak aby se tento mohl dát do pohybu. Člun jede ve vzdálenosti cca 10 m od psa tak, aby mohl být pes stále pod kontrolou.

Na zvukový a/nebo posunkový povel pes člun klidně následuje na vzdálenost 500 m. Následně člun zastaví a psovod psa zvukovým a/nebo posunkovým povel přivolá. Pes plave k němu a psovod mu pomůže zpět do člunu.

Hodnocení

Neklidné, nerovnoměrné plavání, stejně jako nedostatky při plavání nebo zvedání do člunu, snižují odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

Prokáže-li pes nedostatečnou kondici, je cvik předčasně ukončen a hodnocen 0 body.

5.4.3 Cvik 2 Ovladatelnost bez vodítka 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Skupina osob

Skupina se skládá nejméně ze čtyř osob včetně druhého psovoda, dvě osoby ve skupině vedou na vodítku dobře socializovaného psa (psa a fenu). Skupina se pohybuje po kruhu ve směru hodinových ručiček.

Povolené povely

Buď jeden krátký zvukový nebo posunkový povel pro chůzi u nohy, který smí být opakován při každém vykročení a změně rytmu chůze.

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.5

Průchod skupinou osob

Provedení viz kapitola 3.3.6

Hodnocení

viz kapitola 3.3.5

5.4.4 Cvik 3 Změny poloh 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.4

Změny poloh se provádějí na stole.

Velikost stolu: 100 x 100 cm, výška 60 cm

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení a setrvání
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro každou pozici
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postavení

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.8

Hodnocení

- Pokud pes nesplní jednu pozici, hodnotí se cvik – 3 body
- Pokud pes před zakončením cviku ze stolu seskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

5.4.5 Cvik 4 Nesení psa a jeho předání 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.6

Povolené povely

Vždy 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení na stůl ze základního postoje a po 1 zvukovém nebo posunkovém povelu k přivolání a zaujetí základního postoje na konci cviku.

Provedení

Provedení viz kapitola 3.3.10

Hodnocení

Pokud pes z náruče během nesení vyskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

Pokud pes od pomocníka odejde před pokynem rozhodčího, je cvik hodnocen maximálně ve známce uspokojivě.

5.4.6 Cvik 5 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Povolené povely

- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro leh
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro sed

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.11

Pes musí bez ovlivňování psovodem klidně ležet v průběhu prováděných cviků 2 - 4 jiným psem.

Hodnocení

- Opustí-li pes po ukončení 3. cviku druhého psa určené místo více než o 3 m, následuje dílčí hodnocení.
- Pokud se pes vzdálí z určeného místa před ukončením 3. cviku druhého psa o více jak 3 m, je cvik hodnocen 0 body.
- Pokud pes nezaujme polohu vleže, ale zůstane sedět nebo stát, sníží se bodové hodnocení o 5 bodů.

5.4.7 Cvik 6 Aport z vody hozený ze břehu 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

Pro provedení cviku je třeba zvolit takové místo, které umožňuje psovi snadný výstup z vody na břeh.

Plovoucí předmět běžné potřeby patřící psovodovi, který má psovod po celý oddíl zkoušky u sebe.

Povolené povely

- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro přinesení
- 1 zvukový povel pro odevzdání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postavení

Provedení cviku

Psovod se psem zaujme základní postoj v přiměřené vzdálenosti od břehu. Ze základního postoje odhodí psovod do vody do vzdálenosti min. 10 kroků plovoucí předmět.

Zvukový a posunkový povel pro přinesení dává v okamžiku, kdy předmět klidně leží na hladině. Pes musí na povel ochotně doplavat k předmětu, ihned ho uchopit a přinést jej přímou cestou k psovodovi.

S předmětem si musí těsně před psovoda předsednout a držet ho tak dlouho dokud mu ho psovod po krátké pauze na jeden zvukový povel odebere.

Na další zvukový a posunkový povel zaujme pes základní postoj.

V průběhu celého cviku nesmí psovod opustit své stanoviště.

Hodnocení

Pokud pes předmět nepřinese, je cvik hodnocen 0 body.

5.4.8 Cvik 7 Jízda na surfu 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

Pro provedení cviku je třeba zvolit takové místo, které umožňuje psovi snadný výstup z vody na břeh.

- Surf

Povolené povely

- Po jednom zvukovém a/nebo posunkovém povelu pro naskočení, setrvání a seskočení
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postavení

Provedení cviku

Psovod se psem zaujme základní postoj na výchozím bodu. Ze základního postoje musí pes na zvukový a/nebo posunkový povel pro nastoupení naskočit na surfové prkno bez plachty, které je na mělčině. Surf musí být v takové vzdálenosti od břehu, aby byl pro psa dosažitelný bez plavání.

Psovod může přidržení surfu psovi při nastupování pomoci.

Na zvukový a/nebo posunkový povel musí pes na surfu setrvat v klidu.

Na pokyn rozhodčího postrčí psovod surf s ležícím psem předem určeným směrem do vzdálenosti cca 20 m. Pes se musí chovat klidně a zůstat na surfu, dokud mu psovod nedá zvukový a/nebo posunkový povel pro seskočení.

Cvik končí zaujetím základního postoje na břehu na zvukový nebo posunkový povel.

Hodnocení

Nejisté nastoupení nebo neklidné chování na surfu snižuje bodové hodnocení.

Pokud pes svévolně surf opustí, je cvik hodnocen ve známce chybně.
Nenastoupí-li pes na surf, je cvik hodnocen 0 body.

5.4.9 Cvik 8 Ovladatelnost na vzdálenost 10 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

Pro provedení cviku je třeba zvolit takové místo, které umožňuje psovi snadný výstup z vody na břeh.

- dva čluny nebo surfy ve vzdálenosti 20 m od sebe i od břehu

Povolené povely

- 1 zvukový a posunkový povel pro plavání k jednotlivým cílovým bodům
- 1 zvukový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Psovod se svým neupoutaným psem zaujme v přiměřené vzdálenosti od vody základní postoj a oznámí rozhodčímu pořadí cílů, ve kterém pes cvik provede. Na pokyn rozhodčího vyše psovod psa zvukovým a posunkovým povellem k prvnímu určenému cíli, aniž by při tom změnil své stanoviště.

Jakmile pes cíle dosáhne, posílá ho psovod zvukovým a posunkovým povellem ke druhému.

Pořadí bodů, ke kterým má pes plavat, určí rozhodčí před zahájením cviku.

Psovodovi je povoleno, aniž by změnil své stanoviště, otočit se do směru, do kterého psa vysílá a do tohoto směru udělat jeden výpad.

Zvukovým nebo posunkovým povellem je pes od druhého bodu přivolán zpět k psovodovi, předsedne si těsně před něho a na zvukový povel zaujmeme základní postoj.

Hodnocení

Pokud není dodrženo psovodem nahlášené pořadí cílových bodů nebo pokud psovod opustí své stanoviště, je cvik hodnocen ve známce chybně.

5.4.10 Cvik 9 Jízda ve člunu 10 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

Motorový člun s lodníkem

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení do člunu
- 1 zvukový povel pro setrvání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Psovod se psem zaujme v přiměřené vzdálenosti od člunu základní postoj. Pes do člunu nastoupí, skočí nebo je do něj vyzvednut. Během transportu v délce cca 100 m se pes musí chovat klidně a uvolněně. Po ukončení jízdy psovod se psem opustí člun a pomocí zvukového povelu zaujme základní postoj.

Hodnocení

Nejisté chování snižuje odpovídajícím způsobem bodové hodnocení. Pokud pes nenastoupí bez váhání do člunu, anebo pokud při nakládání do člunu a vykládání z něj nespolupracuje, je cvik ohodnocen 0 body.

6. Poslušnost a dovednost – stupeň B**Oddíl B****6.1 Poslušnost a dovednost – stupeň B****RH-F B, RH-FL B, RH-T B****6.1.1 Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů**

Cvik 1: Ovladatelnost bez vodítka	15 bodů
Cvik 2: Polohy psa na vzdálenost s přivoláním	15 bodů
Cvik 3: Aport volný	10 bodů
Cvik 4: Nesení psa a jeho předání	10 bodů
Cvik 5: Ovladatelnost na vzdálenost	10 bodů
Cvik 6: Závěsná lávka	10 bodů
Cvik 7: Vodorovný žebřík	10 bodů
Cvik 8: Tunel	10 bodů
Cvik 9: Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy	10 bodů

6.1.2 Cvik 1 Ovladatelnost bez vodítka 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Skupina osob

Skupina se skládá nejméně ze čtyř osob včetně druhého psovoda, dvě osoby ve skupině vedou na vodítku dobře socializovaného psa (psa a fenu). Skupina se pohybuje po kruhu ve směru hodinových ručiček.

Povolené povely

Buď jeden krátký zvukový nebo posunkový povel pro chůzi u nohy, který smí být opakován při každém vykročení a změně rytmu chůze.

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.5

Průchod skupinou osob

Provedení viz kapitola 3.3.6

Hodnocení

viz kapitola 3.3.5

6.1.3 Cvik 2 Polohy psa na vzdálenost s přivoláním 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.7

Povolené povely

- 1 zvukový povel pro chůzi u nohy
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro odložení vsedě
- 1 zvukový povel pro přivolání

Hodnocení

Pokud pes z náruče během nesení vyskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

Pokud pes od pomocníka odejde před pokynem rozhodčího, je cvik hodnocen maximálně ve známce uspokojivě.

6.1.6 Cvik 5 Ovladatelnost na vzdálenost 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 20.5 a kapitola 2.4.1

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel k vyběhnutí ke středové značce
- 1 zvukový povel pro setrvání
- po 1 zvukovém a/nebo posunkovém povelu pro vyběhnutí k určenému stolu
- po 1 zvukovém povelu pro vyskočení a setrvání na každém ze tří stolů
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro uvedení do základního postoje

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.16

Hodnocení.

Pokud pes nedoběhne ke středovému bodu nebo k některému ze tří stolů, či nedodrží vylosované pořadí označených objektů, je cvik hodnocen ve známce chybně. Pokud psovod opustí své stanoviště, bude cvik hodnocen ve známce chybně.

6.1.7 Cvik 6 Závěsná lávka 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 20.9 a kapitola 2.4.1

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení
- 1 zvukový povel pro setrvání na fošně
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro pokračování v chůzi

Provedení cviku

Psovod zaujme se svým neupoutaným psem základní postoj v přiměřené vzdálenosti před překážkou. Na zvukový a/nebo posunkový povel pes překoná náběhové prkno a vstoupí na pohyblivou fošnu, kde se na zvukový povel okamžitě zastaví.

Na pokyn rozhodčího psovod vykročí na úroveň psa. Na další zvukový nebo posunkový povel pro pokračování pokračuje se psem na konec pohyblivé fošny, kde se zastaví.

Na pokyn rozhodčího dá psovod psovi zvukový nebo posunkový povel pro pokračování a pes opouští překážku po sestupovém prkně. Psovod se psem ujede několik kroků za překážku, kde se zastaví a pes samostatně zaujme

základní postoj.

Pes musí překonat lávku po celé její délce, aniž by z ní seskakoval nebo projevoval bázlivost.

Hodnocení

- Pokud pes seskočí v první polovině překážky, je cvik hodnocen 0 body.
- Pokud pes seskočí v druhé polovině překážky, je cvik hodnocen ve známce chybně.
- Nejisté a/nebo hektické chování nebo špatná koordinace snižuje odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

6.1.8 Cvik 7 Vodorovný žebřík 10 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

viz nákres 20.7 a kapitola 2.4.1

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro překonání překážky
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.18

Hodnocení

Pokud pes seskočí v první polovině žebříku, je cvik hodnocen 0 body.

Pokud pes seskočí v druhé polovině žebříku, hodnotí se cvik ve známce chybně.

Pokud pes seskočí z poslední příčky, hodnotí se cvik maximálně ve známce uspokojivě.

Jestliže pes žebříkem propadne, ale sám a bez pomoci dokáže vylézt zpátky, obdrží za cvik známku chybně.

Za ojedinělé kroky po bočnici se odpovídajícím způsobem sníží bodové hodnocení.

Pes, který velkou část žebříku přejde po bočnici, vykazuje značnou nejistotu, nebo potřebuje pomoc svého psovoda, bude za cvik hodnocen ve známce chybně.

6.1.9 Cvik 8 Tunel 10 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

viz nákres 20.8 a kapitola 2.4.1

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel k proplazení
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro setrvání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel k zaujetí základního postoje

Provedení

Provedení viz kapitola 3.3.13

Hodnocení

V případě, že pes neopustí tunel, nebo nezaujme na povel pozici pro setrvání, bude cvik hodnocen ve známce chybně.

6.1.10 Cvik 9 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Povolené povely

- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro leh
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro sed

Provedení cviku

Provedení cviku viz kapitola 3.3.11

Pes musí bez ovlivňování psovodem klidně ležet v průběhu prováděných cviků 1 - 8 jiným psem.

Hodnocení

- Opustí-li pes po ukončení 4. cviku druhého psa určené místo více než o 3 m, následuje dílčí hodnocení.
- Pokud se pes vzdálí z určeného místa před ukončením 4. cviku druhého psa o více jak 3 m, je cvik hodnocen 0 body.
- Pokud pes nezaujme polohu vleže, ale zůstane sedět nebo stát, sníží se bodové hodnocení o 5 bodů.

6.2 Poslušnost a dovednost – stupeň B**RH-L B****6.2.1 Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů**

Cvik 1: Ovladatelnost bez vodítka	15 bodů
Cvik 2: Polohy psa na vzdálenost s přivoláním	15 bodů
Cvik 3: Aport volný	10 bodů
Cvik 4: Nesení psa a jeho předání	10 bodů
Cvik 5: Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy	10 bodů
Cvik 6: Ovladatelnost na vzdálenost	20 bodů
Cvik 7: Chůze ve stopě psovoda	10 bodů
Cvik 8: Jízda dopravním prostředkem	10 bodů
<i>Cviky 7 a 8 mohou být prováděny před nebo po pachové práci.</i>	

6.2.2 Cvik 1 Ovladatelnost bez vodítka 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Skupina osob

Skupina se skládá nejméně ze čtyř osob včetně druhého psovoda, dvě osoby ve skupině vedou na vodítku dobře socializovaného psa (psa a fenu). Skupina se pohybuje po kruhu ve směru hodinových ručiček.

Povolené povely

Buď jeden krátký zvukový nebo posunkový povel pro chůzi u nohy, který smí být opakován při každém vykročení a změně rytmu chůze.

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.5

Průchod skupinou osob

Provedení viz kapitola 3.3.6

Hodnocení

viz kapitola 3.3.5

6.2.3 Cvik 2 Polohy psa na vzdálenost s přivoláním 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.7

Povolené povely

- 1 zvukový povel pro chůzi u nohy
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro odložení vsedě
- 1 zvukový povel pro přivolání
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro položení
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro postavení

Provedení

Provedení viz kapitola 3.3.10

Hodnocení

Pokud pes z náruče při nesení vyskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně. Pokud pes od pomocníka odejde před pokynem rozhodčího, je cvik hodnocen maximálně ve známce uspokojivě.

6.2.6 Cvik 5 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Povolené povely

- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro leh
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro sed

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.11

Pes musí bez ovlivňování psovodem klidně ležet v průběhu prováděných cviků 1 - 4 jiným psem.

Hodnocení

- Opustí-li pes po ukončení 3. cviku druhého psa určené místo více než o 3 m, následuje dílčí hodnocení.
- Pokud se pes vzdálí z určeného místa před ukončením 3. cviku druhého psa o více jak 3 m, je cvik hodnocen 0 body.
- Pokud pes nezaujme polohu vleže, ale zůstane sedět nebo stát, sníží se bodové hodnocení o 5 bodů.

6.2.7 Cvik 6 Ovladatelnost na vzdálenost 20 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 20.5 a kapitola 2.4.1

Povolené povely

- 1 zvukový a 1 posunkový povel k vyběhnutí ke středové značce
- 1 zvukový povel pro setrvání
- po 1 zvukovém a posunkovém povelu pro vyběhnutí ke každému ze tří bodů
- po 1 zvukovém povelu pro setrvání u každého bodu
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro uvedení do základního postoje

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.16

Hodnocení

Pokud pes nedoběhne ke středovému bodu nebo nedodrží vylosované pořadí označených objektů, je cvik hodnocen ve známce chybně.

Pokud psovod během provádění cviku opustí své stanoviště, je cvik hodnocen ve známce chybně.

6.2.8 Cvik 7 Chůze ve stopě psovoda 10 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

Trasa stopy může mít jakýkoli tvar (bez ostrých lomů) a její délka je cca 350 kroků.

Cvik se provádí na sněžnicích nebo na ski-alpinistických lyžích.

Povolené povely

1 zvukový a/nebo posunkový povel pro chůzi ve stopě

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Psovod zaujme se svým neupoutaným psem základní postoj na začátku stopy. Ze základního postoje se psovod se psem vydá na předem určenou trasu.

Na pokyn rozhodčího udělí psovi na začátku trasy 1 zvukový a/nebo posunkový povel k chůzi ve stopě, a jde před ním.

Pes musí ze základního postoje ihned vejít do stopy psovoda a následovat ho v ní.

Hodnocení

Při tomto cviku by měla být předvedena plynulá chůze se stejným odstupem mezi psovodem a psem s použitím co nejméně zvukových/posunkových povelů po celou dobu jeho trvání.

Následující chyby snižují odpovídajícím způsobem bodové hodnocení:

- Váhavé vejítí do stopy a váhavé sledování psovoda
- Vybočování ze stopy
- Opoždování se
- Předbírání psovoda nebo tlačení se na něj
- Vícenásobné opakování zvukových/posunkových povelů

6.2.9 Cvik 8 Jízda dopravním prostředkem 10 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

Sněžný skútr, rolba, sedačková lanovka, vrtulník apod.

Povolené povely

1 zvukový a/nebo posunkový povel pro nastoupení/naskočení

1 zvukový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Psovod se svým neupoutaným psem zaujme v dostatečné vzdálenosti od dopravního prostředku základní postoj.

Použit lze všechny běžné dopravní prostředky za předpokladu dodržení bezpečnostních ustanovení.

Na pokyn rozhodčího vyše případně vysadí psovod psa 1 zvukovým a/nebo posunkovým povelům do dopravního prostředku.

Způsob nastoupení psa je ponechán na uvážení psovoda.
Po celou dobu přepravy se pes musí chovat klidně a nenuceně.
Po ukončení jízdy nebo letu psovod se svým psem vystoupí, psa odvede stranou do bezpečné vzdálenosti od dopravního prostředku a zaujme s ním základní postoj.

Hodnocení

Během transportu se pes musí chovat klidně a netečně.
Nejisté nebo hektické chování při nastupování a vystupování a/nebo během transportu odpovídajícím způsobem snižuje bodové hodnocení.
Pokud pes při nastupování nebo vystupování nespolupracuje, hodnotí se cvik 0 body.

6.3 Poslušnost a dovednost – stupeň B**RH-MT B****6.3.1 Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů 100 bodů**

Cvik 1: Ovladatelnost bez vodítka	15 bodů
Cvik 2: Změny poloh s losováním	15 bodů
Cvik 3: Chůze po nepříjemném materiálu	15 bodů
Cvik 4: Pohyblivá lávka na sudech	15 bodů
Cvik 5: Tunel	15 bodů
Cvik 6: Nesení psa a jeho předání	10 bodů
Cvik 7: Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy	15 bodů

6.3.2 Cvik 1 Ovladatelnost bez vodítka 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Skupina osob

Skupina se skládá nejméně ze čtyř osob včetně druhého psovoda, dvě osoby ve skupině vedou na vodítku dobře socializovaného psa (psa a fenu). Skupina se pohybuje po kruhu ve směru hodinových ručiček.

Povolené povely

Buď jeden krátký zvukový nebo posunkový povel pro chůzi u nohy, který smí být opakován při každém vykročení a změně rytmu chůze

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.5

Průchod skupinou osob

Provedení viz kapitola 3.3.6

Hodnocení

viz kapitola 3.3.5

6.3.3 Cvik 2 Změny poloh s losováním pořadí 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.4

Změny poloh se provádějí na stole, pořadí poloh se losuje.

Velikost stolu: 100 x 100 cm, výška 60 cm

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení a setrvání
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro každou pozici
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.8

Hodnocení

- Pokud pes nesplní jednu pozici, hodnotí se cvik – 4body
- Pokud pes před zakončením cviku ze stolu seskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

6.3.4 Cvik 3 Chůze po nepříjemném materiálu 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 20.1

Povolené povely

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro chůzi

Provedení cviku

Provedení cviku viz kapitola 3.3.12

Hodnocení

- Váhavé a nejisté chování na nepříjemném materiálu snižuje odpovídajícím způsobem bodové hodnocení,
- Pokud pes nepříjemný materiál opustí předčasně, cvik je hodnocen ve známce chybně.

6.3.5 Cvik 4 Pohyblivá lávka na sudech 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 20.6 a kapitola 2.4.1

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení na překážku
- 1 zvukový povel pro zastavení
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro každé pokračování v chůzi

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.17

Hodnocení

- Pokud pes seskočí v první polovině lávky, je cvik hodnocen 0 body.
- Pokud pes seskočí v druhé polovině lávky, je cvik hodnocen ve známce chybně.
- Pokud pes odmítá překážku překonat, je cvik hodnocen 0 body

6.3.6 Cvik 5 Tunel 15 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 20.8 a kapitola 2.4.1

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel k proplazení
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro setrvání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel k zaujetí základního postoje

Provedení

Provedení viz kapitola 3.3.13

Hodnocení

Váhavé vběhnutí do tunelu a jeho nejisté a/nebo ukvapené proběhnutí snižuje odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

V případě, že pes neopustí tunel, nebo nezaujme na povel pozici pro setrvání, bude cvik hodnocen ve známce chybně.

6.3.7 Cvik 6 Nesení psa a jeho předání 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.6

Povolené povely

Vždy 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení na stůl ze základního postoje a po 1 zvukovém nebo posunkovém povelu k přivolání a zaujetí základního postoje na konci cviku

Provedení

Provedení viz kapitola 3.3.10

Hodnocení

Pokud pes z náruče během nesení vyskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

Pokud pes od pomocníka odejde před pokynem rozhodčího, je cvik hodnocen maximálně ve známce uspokojivě.

6.3.8 Cvik 7 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Povolené povely

- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro leh
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro sed

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.11

Pes musí bez ovlivňování psovodem klidně ležet v průběhu prováděných cviků 1 - 6 jiným psem.

Hodnocení

- Opustí-li pes po ukončení 4. cviku druhého psa určené místo více než o 3 m, následuje dílčí hodnocení.
- Pokud se pes vzdálí z určeného místa před ukončením 4. cviku druhého psa o více jak 3 m, je cvik hodnocen 0 body.
- Pokud pes nezaujme polohu vleže, ale zůstane sedět nebo stát, sníží se bodové hodnocení o 5 bodů.

6.4 Poslušnost a dovednost – stupeň B**RH-W B****6.4.1 Cviky a bodové hodnocení maximální počet bodů: 100 bodů**

Cvik 1: Distanční plavání 800 m	20 bodů
Cvik 2: Ovladatelnost bez vodítka	10 bodů
Cvik 3: Změny poloh s losováním	10 bodů
Cvik 4: Nesení psa a jeho předání	10 bodů
Cvik 5: Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy	10 bodů
Cvik 6: Jízda na surfu	10 bodů
Cvik 7: Ovladatelnost na vzdálenost	10 bodů
Cvik 8: Aport z vody hozený ze člunu	10 bodů
Cvik 9: Jízda ve člunu	10 bodů

6.4.2 Cvik 1 Distanční plavání 800 m 20 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

Motorový člun s lodníkem.

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro vyskočení ze člunu
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro plavání vpřed
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro vzdálení se od člunu
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro následování člunu
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro přivolání

Provedení cviku

Psovod se psem se nacházejí ve člunu. Musejí se chovat disciplinovaně, ale zaujetí základního postoje se nevyžaduje.

Z nepohybujícího se člunu na zvukový a/nebo posunkový povel pes vyskočí do vody. Psovod pošle psa pryč od člunu, tak aby se tento mohl dát do pohybu. Člun jede ve vzdálenosti cca 10 m od psa tak, aby mohl být pes stále pod kontrolou.

Na zvukový a/nebo posunkový povel pes člun klidně následuje na vzdálenost 800 m. Následně člun zastaví a psovod psa zvukovým a/nebo posunkovým povel přivolá. Pes plave k němu a psovod mu pomůže zpět do člunu.

Hodnocení

Neklidné, nerovnoměrné plavání, stejně jako nedostatky při skoku do vody, plavání nebo zvedání do člunu, snižují odpovídajícím způsobem bodové hodnocení. Prokáže-li pes nedostatečnou kondici, je cvik předčasně ukončen a hodnocen 0 body.

6.4.3 Cvik 2 Ovladatelnost bez vodítka 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Skupina osob

Skupina se skládá nejméně ze čtyř osob včetně druhého psovoda, dvě osoby ve skupině vedou na vodítku dobře socializovaného psa (psa a fenu). Skupina se pohybuje po kruhu ve směru hodinových ručiček.

Povolené povely

Buď jeden krátký zvukový nebo posunkový povel pro chůzi u nohy, který smí být opakován při každém vykročení a změně rytmu chůze.

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.5

Průchod skupinou osob

Provedení viz kapitola 3.3.6

Hodnocení

viz. kapitola 3.3.5

6.4.4 Cvik 3 Změny poloh s losováním 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.4

Změny poloh se provádějí na stole, pořadí poloh se losuje.

Velikost stolu: 100 x 100 cm, výška 60 cm

Povolené povely

- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení a setrvání
- 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro každou pozici
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

viz kapitola 3.3.8

Hodnocení

- Pokud pes nesplní jednu pozici, hodnotí se cvik – 3 body
- Pokud pes před zakončením cviku ze stolu seskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

6.4.5 Cvik 4 Nesení psa a jeho předání 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.6

Povolené povely

Vždy 1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení na stůl ze základního postoje a po 1 zvukovém nebo posunkovém povelu k přivolání a zaujetí základního postoje na konci cviku.

Provedení

Provedení viz kapitola 3.3.10

Hodnocení

Pokud pes z náruče během nesení vyskočí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

Pokud pes od pomocníka odejde před pokynem rozhodčího, je cvik hodnocen maximálně ve známce uspokojivě.

6.4.6 Cvik 5 Dlouhodobé odložení s rušivými vlivy 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

viz nákres 10.1

Povolené povely

- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro leh
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro sed

Provedení cviku

Provedení viz kapitola 3.3.11

Pes musí bez ovlivňování psovodem klidně ležet v průběhu prováděných cviků 2 - 4 jiným psem.

Hodnocení

- Opustí-li pes po ukončení 3. cviku druhého psa určené místo více než o 3 m, následuje dílčí hodnocení.
- Pokud se pes vzdálí z určeného místa před ukončením 3. cviku druhého psa o více jak 3 m, je cvik hodnocen 0 body.
- Pokud pes nezaujme polohu vleže, ale zůstane sedět nebo stát, sníží se bodové hodnocení o 5 bodů.

6.4.7 Cvik 6 Jízda na surfu 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

Pro provedení cviku je třeba zvolit takové místo, které umožňuje psovi snadný výstup z vody na břeh.

- Surf

Povolené povely

- Po jednom zvukovém a/nebo posunkovém povelu pro naskočení, setrvání a seskočení
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postavení

Provedení cviku

Psovod se psem zaujme základní postoj na výchozím bodu. Ze základního postoje musí pes na zvukový a/nebo posunkový povel pro nastoupení naskočit na surfové prkno bez plachty, které je na mělčině. Surf musí být v takové vzdálenosti od břehu, aby byl pro psa dosažitelný bez plavání.

Psovod může přidržet surfu psovi při nastupování pomoci.

Na zvukový a/nebo posunkový povel musí pes na surfu setrvat v klidu.

Na pokyn rozhodčího postrčí psovod surf s ležícím psem předem určeným směrem do vzdálenosti cca 40 m. Pes se musí chovat klidně a zůstat na surfu, dokud mu psovod nedá zvukový a/nebo posunkový povel pro seskočení.

Cvik končí zaujetím základního postoje na břehu na zvukový nebo posunkový povel.

Hodnocení

Nejisté nastoupení nebo neklidné chování na surfu snižuje bodové hodnocení.

Pokud pes svévolně surf opustí, je cvik hodnocen ve známce chybně.

Nenastoupí-li pes na surf, je cvik hodnocen 0 body.

6.4.8 Cvik 7 Ovladatelnost na vzdálenost 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

Pro provedení cviku je třeba zvolit takové místo, které umožňuje psovi snadný výstup z vody na břeh.

- dva čluny nebo surfy ve vzdálenosti 40 m od sebe i od břehu

Povolené povely

- 1 zvukový a posunkový povel pro plavání k jednotlivým cílovým bodům
- 1 zvukový povel pro přivolání
- 1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Psovod se svým neupoutaným psem zaujme v přiměřené vzdálenosti od vody základní postoj. Na pokyn rozhodčího vyšle psovod psa zvukovým a posunkovým povelům k prvnímu určenému cíli, aniž by při tom změnil své stanoviště.

Jakmile pes cíle dosáhne, posílá ho psovod zvukovým a posunkovým povelům ke druhému.

Pořadí bodů, ke kterým má pes plavat, určí rozhodčí před zahájením cviku.

Psovodovi je povoleno, aniž by změnil své stanoviště, otočit se do směru, do kterého psa vysílá a do tohoto směru udělat jeden výpad.

Zvukovým nebo posunkovým povelům je pes od druhého bodu přivolán zpět k psovodovi, předsedne si těsně před něho a na zvukový nebo posunkový povel zaujmeme základní postoj.

Hodnocení

Pokud není dodrženo rozhodčím určené pořadí cílových bodů nebo pokud psovod opustí své stanoviště, je cvik hodnocen ve známce chybně.

6.4.9 Cvik 8 Aport z vody hozený ze člunu 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

Člun s lodníkem, pomocník
Pádlo v lodi

Povolené povely

1 zvukový a/nebo posunkový povel pro přinesení pádla

Provedení cviku

Člun s lodníkem, pomocníkem a psovodem se psem odjede k označenému bodu (např. bójka) ve vzdálenosti cca 25 m od břehu.

Na pokyn rozhodčího nechá pomocník spadnout pádlo do vody tak, aby ho pes viděl. Člun jede dalších cca 10 m a pak zastaví.

Jedním zvukovým nebo 1 posunkovým povelům psovod vyše psa pro přinesení pádla. Následně jsou pádlo a pes vytaženi do člunu.

Hodnocení

Opakování povelu k přinesení snižují odpovídajícím způsobem bodové hodnocení. Pokud pes pádlo nepřinese zpět k lodi, hodnotí se cvik 0 body.

Pokud pes při vytahování do člunu nespolupracuje, snižuje se odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

6.4.10 Cvik 9 Jízda ve člunu 10 bodů**Předpoklady pro provedení cviku**

Motorový člun s lodníkem

Povolené povely

1 zvukový a/nebo posunkový povel pro naskočení do člunu

1 zvukový povel pro setrvání

1 zvukový nebo 1 posunkový povel pro zaujetí základního postoje

Provedení cviku

Psovod se psem zaujme v přiměřené vzdálenosti od člunu základní postoj. Pes do člunu nastoupí, skočí nebo je do něj vyzvednut. Během transportu se pes musí chovat klidně a uvolněně. Po ukončení jízdy v délce cca 100 m psovod se psem opustí člun a pomocí zvukového povelu zaujme základní postoj.

Hodnocení

Nejisté chování snižuje odpovídajícím způsobem bodové hodnocení. Pokud pes nenastoupí bez váhání do člunu anebo pokud při nakládání do člunu a vykládání ze člunu nespolupracuje, je cvik ohodnocen 0 body.

7. Pachová práce

Oddíl A

7.1 Pachová práce na stopě stupeň V

RH-F V

7.1.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů

100 bodů

Sledování stopy	50 bodů
Předměty, 3 x 10 bodů	30 bodů
Cvik označení osoby	20 bodů

7.1.2 Předpoklady pro provedení

Vlastní stopa: 400 kroků normální chůzí, dva pravoúhlé lomy, 3 předměty psovoda dle bodu 2.4.2

Začátek stopy je označen štítkem, který ukazuje do směru stopy.

Po krátkém setrvání na začátku vyjde psovod normálním krokem v určeném směru. Při kladení stopy nesmí šoupat nohama nebo jinak narušovat terén a nesmí se zastavovat.

Předměty nesmějí být pokládány vedle stopy, nýbrž do stopy.

Stáří stopy: 20 minut

7.1.3 Provedení stopy stupně V

Platí všeobecná ustanovení uvedená v 3

Časový limit pro vypracování: max. 15 minut

Hodnocení

Platí kritéria pro hodnocení uvedená v kapitole 3

7.1.4 Provedení cviku označení osoby (viz. 3.4.5)

Po ukončení stopy se psovod se psem na vodítku v základním postoji nahlásí rozhodčímu a oznámí mu způsob značení osoby. Dle pokynů rozhodčího pak cvik provede.

7.2 Pachová práce v ploše stupeň V

RH - FL V

7.2.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů

100 bodů

Způsob práce při hledání	30 bodů
Označení osoby	70 bodů

7.2.2 Předpoklady pro provedení

Prohledávaný terén: 5.000 m² otevřený a zarostlý terén

Úkryty musejí být zvoleny tak, aby pes mohl mít s figurantem zrakový i fyzický kontakt

Počet hledaných osob: 1

7.2.3 Provedení plošné práce stupně V

Platí prováděcí ustanovení uvedená v 3

Časový limit: max. 10 minut

Hodnocení

Platí kritéria pro hodnocení uvedená v kapitole 3

Při nenalezení osoby nemůže být zkouška považována za splněnou.

První falešné označení snižuje výsledek o 20 bodů.

Při hodnocení psovoda se klade důraz na týmovou spolupráci.

7.3 Pachová práce v sutině stupeň V

RH-T V

7.3.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů

100 bodů

Způsob práce při hledání

30 bodů

Označení osoby

70 bodů

7.3.2 Předpoklady pro provedení

Prohledávaný terén: sutiniště o rozloze min. 400 – 600 m², v jedné úrovni.

Prostor může být složen z různého stavebního materiálu.

Počet hledaných osob: 1

7.3.3 Provedení sutinové práce stupně V

Platí prováděcí ustanovení uvedená v kapitole 3.

Psovod může vstupovat do sutiny za psem až na pokyn rozhodčího. To je mu umožněno v případě, že se pes od psovoda dostatečně vzdálí.

Časový limit: max. 10 minut

Hodnocení

Platí kritéria pro hodnocení uvedená v kapitole 3.

První falešné označení snižuje výsledek o 20 bodů.

Při nenalezení osoby nemůže být zkouška považována za splněnou.

7.4 Pachová práce v lavině stupeň V

RH – L V

7.4.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů

100 bodů

Způsob práce při hledání

30 bodů

Označení osoby

70 bodů

7.4.2 Předpoklady pro provedení

Prohledávaný terén: sněhové pole o rozloze min. 5.000 m² s nejméně 3 záhraby.

Vchod do sněhového záhrabu musí být uzavřen sněhovými bloky tak volně, aby se pes hrabáním mohl dostat k osobě. Je třeba dbát toho, aby záhraby

vypadaly nenápadně.

Počet hledaných osob: 1 osoba.

Figurant musí zaujmout svou polohu v záhrabu min. 10 minut před nasazením psa a během jeho práce se musí chovat klidně.

7.4.3 Provedení lavinové práce stupně V

Platí ustanovení v kapitole 3

Psovod se může pohybovat na sněžnicích nebo na ski-alpinistických lyžích.

Pes má prohledávat určený prostor systematicky dle pokynů psovoda. Teprve když se pes vzdálí dále než 30 kroků od psovoda nebo pokud značí osobu, smí psovod na pokyn rozhodčího opustit výchozí bod.

Časový limit: max. 10 minut

Označení osoby: Pes smí k hledané osobě proniknout. Následně je osoba na pokyn rozhodčího psovodem vyproštěna. Místo nálezu psovod označí.

Hodnocení

Platí kritéria pro hodnocení uvedená v kapitole 3

První falešné označení snižuje výsledek o 20 bodů.

Za falešné označení může rozhodčí označit pouze takové, jestliže pes neměl možnost zachytit pach osoby díky místní povětrnostní situaci nebo místní termice.

Při nenalezení osoby nemůže být zkouška považována za splněnou.

7.5 Pachová práce – mantrailing stupeň V

RH-MT V

7.5.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů

100 bodů

Zachycení trailu	10 bodů
Sledování trailu	50 bodů
Nalezení a označení osoby	40 bodů

7.5.2 Předpoklady pro provedení

Délka a tvar trailu: 1000 kroků

2 změny směru, 1 změna terénu a 1 křížení silnice nebo cesty

Stáří trailu: 60 minut

7.5.3 Provedení trailu stupně V

100 bodů

Platí všeobecná prováděcí ustanovení uvedená v kapitole 3

Časový limit: 15 minut

Hodnocení

Rozhodčí může ukončit práci psa, pokud je přesvědčen, že pes není schopen práci vlastními silami dokončit.

Při nenalezení osoby nemůže být zkouška považována za splněnou.

7.6 Vodní práce – stupeň V**RH-W V****7.6.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 100 bodů**

Přinesení provazu ze břehu	30 bodů
Záchrana tonoucího ze břehu	70 bodů

7.6.2 Přinesení lana ze břehu 30 bodů**Požadavky na provedení cviku**

- Surf se surfařem
- lodní lano o délce cca 30 m

Povolené povely

Povoleno je opakování libovolných zvukových a posunkových povelů.

Provedení

Platí všeobecná ustanovení uvedená v kapitole 3

Osoba na surfu se nachází na vodě 25 m od břehu.

Psovod, stojící na břehu, podá psovi konec cca 30 m dlouhého lodního lana.

Na pokyn psovoda plave pes s lanem k surfu a předá ho osobě v nesnázích.

Zatímco psovod surf přitahuje, pes klidně plave po jeho boku zpět. Ve chvíli, kdy surf dosáhne břehu, psovod si přivolá psa k sobě.

Hodnocení

Platí kritéria v kapitole 3

Upuštění lana snižuje odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

Pokud pes lano upustí, ale opět ho samostatně uchopí, snižuje se bodové hodnocení o 2 známky.

Pokud pes lano pomocníkovi na surfu nepřinese, je cvik hodnocen 0 body.

Pokud pes neplave vedle surfaře, sníží se odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

7.6.3 Záchrana tonoucího ze břehu 70 bodů**Požadavky na provedení cviku**

Pomocník ve vodě oblečený v neoprénovém obleku.

Povolené povely

Povoleno je opakování libovolných zvukových a posunkových povelů.

Provedení

Provedení viz kapitola 3

Osoba, simulující tonoucího a volající o pomoc, se nachází ve vodě ve vzdálenosti 25 m od břehu.

Na povel psovoda plave pes k pomocníkovi. Jakmile se tonoucí chytne psa za postroj nebo plovací vestu, pes se samostatně vrací ke břehu. Je povoleno opakování libovolných zvukových a/nebo posunkových povelů. Když pes

s osobou v nesnázích dosáhne břehu, přebírá další péči o zachráněného psovod.

Hodnocení

Platí kritéria v kapitole 3

Pokud pes neplave přímo k tonoucímu, neplave nejkratší cestou zpět ke břehu, snižuje se odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

Pokud pes tonoucího nepřitáhne, je cvik hodnocen 0 body.

8. Pachová práce – stupeň A

Oddíl A

8.1 Pachová práce na stopě stupeň A

RH-F A

8.1.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů

200 bodů

Identifikační předmět	10 bodů
Vyhledání identifikačního předmětu	10 bodů
Zachycení stopy	10 bodů
Sledování stopy	70 bodů
5 předmětů x 8 bodů	40 bodů
<i>Označení osoby</i>	
- nalezení osoby	30 bodů
- označení osoby	30 bodů

8.1.2 Požadavky na provedení

Cizí stopa: 1.000 kroků

Změny směrů: 4 pravoúhlé nebo tupé lomy

Stáří stopy: 90 minut

Výchozí prostor: Ve výchozím prostoru se nachází identifikační předmět kladeče na ploše 20 m x 20 m, položený tak, aby nebyl viditelný. Základní linie tohoto prostoru je označená zleva a zprava.

Kladeč vstoupí z pravé nebo levé boční strany do výchozího prostoru, ve kterém zanechá identifikační předmět, jenž značí vlastní nášlap (začátek stopy). Po krátkém setrvání se kladeč vydá normálním tempem požadovaným směrem.

Trasa stopy: Stopa by měla vést co možná nejpřirozeněji a měla by se přizpůsobit různorodosti terénu.

Může zahrnovat les, louku a pole, ale stejně tak i přechody cest či silnic.

Kladeč jde při kladení stopy po celou dobu normálním krokem. Nesmí narušovat terén, ani se zastavovat. Rozhodčímu předá přesný plán stopy se všemi potřebnými informacemi o jejím průběhu, jako je pořadí předmětů a nápadné body.

Nákres s označením GPS polohy je žádaný.

Kladeč položí na stopu 5 předmětů.

Předměty nesmějí být pokládány vedle stopy, nýbrž do stopy. Kladeč musí umístění každého předmětu přesně zaznamenat do nákresu. Předměty jsou kromě toho označeny značkou nebo přesně popsány.

Zakončení stopy: Kladeč musí zaujmout své místo na konci stopy vsedě nebo vleže před uvedením psa na stopu.

8.1.3 Provedení stopy stupně A

200 bodů

Platí prováděcí ustanovení uvedená v 3

Psovod svého psa odpoutá z vodítka a vyšle ho ze základní linie k vyhledání identifikačního předmětu.

Pes musí identifikační předmět vyhledat do 3 minut, přičemž ho psovod smí bez překročení základní linie podporovat zvukovými a/nebo posunkovými povely.

Po nalezení identifikačního předmětu si případně psovod psa připoutá a nasadí ho k vypracování stopy.

Pokud pes identifikační předmět nenalezne, avšak zcela jasně zachytí stopu, může ho psovod povelom zastavit a připoutat si ho, nebo při stopování na volno ho po informování rozhodčího samostatně následovat,

Pokud pes během časového limitu pro prohledání výchozího prostoru (3 minuty) stopu nezachytí, může ve snaze o vyhledání v rámci časového limitu pro vypracování stopy pokračovat. Během práce nesmí psovod vstupovat do výchozího prostoru. Pokud je rozhodčí přesvědčen, že pes odmítá pracovat nebo není schopen tento úkol splnit, může práci ukončit.

Časový limit: max. 20 minut, včetně vyhledání identifikačního předmětu

Hodnocení

Platí kritéria pro hodnocení uvedená v kapitole 3, zvláště pak:

- práce při vyhledání identifikačního předmětu a jeho označení
- zachycení a sledování stopy
- nalezení předmětů dle jejich pořadí
- samostatné označení kladeče na konci stopy
- Při nenalezení kladeče na konci stopy nemůže být zkouška považována za splněnou.
- Je-li označení osoby na konci stopy nebo předmětů na stopě vyvoláno psovodem, je hodnoceno 0 body.
- Pokud je rozhodčí přesvědčen, že pes není schopen vlastními silami ve stopování pokračovat, může práci kdykoli ukončit.

Hodnocení psa: Překročení časového limitu při práci ve výchozím prostoru je hodnoceno 0 body za vyhledání identifikačního předmětu a zachycení stopy.

Hodnocení označení osoby: Pokud psovod oznámí značení štěkotem a pes osobu označí, ale neštěká, je toto označení hodnoceno ve známce chybně. Pokud pes nevyštěká osobu korektně ve správném směru nebo od ní krátce odejde, může být cvik hodnocen max. ve známce uspokojivě.

8.2 Pachová práce na ploše – stupeň A RH-FL A

8.2.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů	200 bodů
Cvik označení osoby	20 bodů
Ovladatelnost	20 bodů
Intenzita práce	10 bodů
Pohyblivost	10 bodů
Samostatnost	10 bodů
Týmová práce, zhodnocení situace, přehled psovoda	10 bodů
Označení osob: 2 osoby, za každou max. 60 bodů	120 bodů

8.2.2 Požadavky na provedení

Prohledávaná plocha: 20.000 m² (100 m x 200 m), otevřený a zarostlý terén

Označení terénu: Označeny jsou hranice prohledávaného prostoru a středová osa.

Úkryty: Psovi by měl být umožněn s nalezenými osobami zrakový a fyzický kontakt.

Hledané osoby: 2

Pomocníci: Nejméně 15 minut před započítáním práce prvního psa projde terémem křížem krážem několik osob se zkušebním psem.

8.2.3 Cvik označení (viz kapitola 3.4.5) 20 bodů

Na vyzvání se psovod se psem na vodítku v základním postoji nahlásí rozhodčímu a oznámí mu způsob značení osoby. Dle pokynů rozhodčího pak cvik provede.

8.2.4 Provedení plošného vyhledání stupně A 180 bodů

Platí prováděcí ustanovení uvedená v kapitole 3.

Po provedení cviku označení osoby se psovod odebere na startovní pozici a rozhodčí mu popíše situaci.

Časový limit: max. 15 minut

Provedení

Na pokyn rozhodčího zahájí psovod práci.

Pes musí dle povelů psovoda prohledávat terén po obou stranách středové linie hlubokými průniky. Psovod se smí pohybovat pouze po středové linii – to neplatí v případě značení psa.

Příležitostné vyběhání psa opačným směrem než je směr vyhledávání není chybné.

Aniž by došlo k bodové ztrátě, je z počátku povoleno psovodovi pouze hrubé prohledání terénu. Vždy když psovod dojde na konec středové linie, smí se obrátit a pokračovat v práci opačným směrem.

Hodnocení

Platí kritéria pro hodnocení uvedená v kapitole 3

První falešné označení snižuje výsledek o 40 bodů.

Při nenalezení jedné z osob nelze zkoušku splnit, nejvyšší možný bodový zisk je v takovém případě 139 bodů.

8.3 Pachová práce v sutině – stupeň A

RH-T A

8.3.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů

200 bodů

Cvik označení osoby	20 bodů
Ovladatelnost	20 bodů
Intenzita práce	10 bodů
Pohyblivost	10 bodů
Samostatnost	10 bodů
Týmová práce, taktika	10 bodů
Označení osob: 2 osoby, za každou max. 60 bodů	120 bodů

8.3.2 Požadavky na provedení

Prohledávaný terén: sutiniště o ploše min. 800 – 1.000 m², terén může být složen z různých stavebních materiálů, v jedné či několika úrovních.

Prohledávání jen prázdné budovy není povoleno, avšak do prohledávaného prostoru mohou být zahrnuty jednotlivé místnosti.

Součástí prohledávaného terénu stupně A zkoušky musí být temné nebo duté prostory, hloubkové úkryty s hloubkou zásypu cca. 1 m.

Psovod obdrží popis situace formou nákresu.

Počet hledaných osob: 2 zakryté osoby

Rušivé vlivy: doutnající oheň, zvuky motoru, údery kladivem, bubny, atd.

Pomocníci: Nejméně 15 minut před zahájením práce prvního psa projde terénem několik osob se psem, bezprostředně před zahájením práce a během ní se pohybují terénem dvě osoby.

8.3.3 Cvik označení (viz 3.4.5)

20 bodů

Na vyzvání se psovod se psem na vodítku v základním postoji nahlásí rozhodčímu a oznámí mu způsob značení osoby. Dle pokynů rozhodčího pak cvik provede.

8.3.4 Provedení sutinového vyhledání stupně A

180 bodů

Všeobecně: Platí prováděcí ustanovení v kapitole 3.. Po cviku označení osoby se psovod odebere k zahájení práce na startovní pozici.

Časový limit: max. 15 minut

Označení: Po nalezení osoby pokračuje psovod na pokyn rozhodčího v práci. Psa smí vyslat jednorázově k dalšímu hledání z místa, kde se právě nachází (viz 3.4)

Hodnocení

Platí kritéria pro hodnocení uvedená v kapitole 3

První falešné označení snižuje výsledek o 40 bodů.

Při nenalezení osoby nelze zkoušku splnit, nejvyšší možný bodový zisk je v takovém případě 139 bodů.

8.4 Pachová práce v lavině – stupeň A

RH-L A

Pachová práce se skládá z dílčích cviků označení osoby, vyhledání osoby psem a z technického určení polohy pomocí lavinového vyhledávače.

8.4.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů	200 bodů
Cvik označení osoby	20 bodů
Práce s lavinovým vyhledávačem	10 bodů
Ovladatelnost	10 bodů
Intenzita práce	10 bodů
Pohyblivost	10 bodů
Samostatnost	10 bodů
Týmová práce, taktika	10 bodů
Označení osob: 2 osoby, za každou max. 60 bodů	120 bodů

8.4.2 Cvik označení (viz. 3.4.5) **20 bodů**

Na vyzvání se psovod se psem na vodítku v základním postoji nahlásí rozhodčímu a oznámí mu způsob značení osoby. Dle pokynů rozhodčího pak cvik provede.

8.4.3 Požadavky na určení polohy lavinového vyhledávače stupně A

Prohledávaný terén: Sněhové pole, 20 m x 20 m, zřetelně označeno.

Lavinový vyhledávač:

- 1 lavinový vyhledávač jako vysílač
- 1 lavinový vyhledávač jako přijímač

Provedení: Při hlášení je psovod povinen informovat rozhodčího o tom, zda používá vlastní vyhledávací přístroj, či přístroj pořadatele.

Psovod musí v označeném prostoru během 5 minut nalézt, vyhrabat a předat rozhodčímu vyhledávací přístroj, který je ukryt pod sněhem v hloubce cca 0,30 m. Taktika vyhledávání je zcela ponechána na psovodovi.

Při překročení časového limitu je cvik hodnocen 0 body.

8.4.4 Požadavky na provedení vyhledání osob psem stupně A

Prohledávaný terén: sněhová plocha 8.000 m² s minimálně 5 záhraby.

Úkryty musí být postaveny ze sněhových bloků, aby bylo psovi znemožněno dostat se k ukryté osobě.

Hledané osoby: 2 osoby, zahrabány ve sněhu v hloubce 80 cm

Úkryté osoby musí zaujmout svou polohu 20 minut před uvedením psa a během jeho práce se musejí chovat klidně.

Úkryté osoby musí ležet od sebe ve vzdálenosti, která umožní jasné označení.

Pomocníci: bezprostředně před začátkem vyhledávání a během práce psa projdou prohledávaný prostor křížem krážem na lyžích nebo bez lyží nejméně 3 osoby.

8.4.5 Provedení vyhledání osob psem – stupeň A**170 bodů****Časový limit:** max. 15 minut

Během vyprošťování první osoby je časový limit zastaven.

Provedení: Platí prováděcí ustanovení uvedená v kapitole 3.

Psovod se během práce pohybuje na ski-alpinistických lyžích nebo sněžnicích. Pes má prohledávat určený prostor dle pokynů psovoda. Teprve když se pes vzdálí nejméně 30 metrů od psovoda, nebo pokud značí osobu, smí psovod na pokyn rozhodčího opustit výchozí bod.

Psovod může pokračovat v práci na pokyn rozhodčího, aniž by vyčkal úplného vyproštění osoby.

Hodnocení

Platí kritéria pro hodnocení uvedená v kapitole 3.

První falešné označení snižuje výsledek o 40 bodů.

Při nenalezení osoby nelze zkoušku splnit, nejvyšší možný bodový zisk je v takovém případě 139 bodů.

8.5 Pachová práce – mantrailing stupeň A

RH-MT A

8.5.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů

200 bodů

Zachycení stopy	20 bodů
Sledování a držení trailu	80 bodů
Chování psovoda	20 bodů
Nalezení a označení osoby	60 bodů
Taktika a týmová spolupráce	20 bodů

8.5.2 Požadavky na provedení

Trasa trailu a jeho délka: 2000 kroků / cca 1000 m

3 změny směru, nejméně jedna změna terénu, 1 křížení – 1 cizí ležící nebo sedící osoba ve stopě mezi 600 až 800 m

Stáří trailu: 4 hodiny

8.5.3 Provedení mantrailingu stupně A

200 bodů

Platí prováděcí ustanovení uvedená v kapitole 3.

Časový limit: 45 minut

Hodnocení

Platí kritéria uvedená v kapitole 3

Pokud je rozhodčí přesvědčen, že pes není schopen vlastními silami ve stopování pokračovat, může práci kdykoli ukončit.

Při nenalezení osoby na konci stopy nemůže být zkouška považována za splněnou.

8.6 Vodní práce stupeň A**RH-W A**

8.6.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů	200 bodů
Přinesení záchranné pomůcky ze břehu vzdálenost 25 m	20 bodů
Záchrana tonoucího ze břehu vzdálenost 25 m	60 bodů
Přinesení záchranné pomůcky ze člunu vzdálenost 25 m	20 bodů
Záchrana tonoucího ze člunu vzdálenost 25 m	60 bodů
Přivlečení nepojížděné lodi vzdálenost 25 m	40 bodů
 8.6.2 Přinesení záchranné pomůcky ze břehu	 20 bodů
Předpoklady pro provedení	
- člun s lodníkem a pomocníkem v neoprénovém obleku	
- záchranný kruh s lanem o délce 30 m	
 Povolené povely	
Jeden zvukový a/nebo posunkový povel pro přinesení záchranného kruhu k tonoucímu.	
 Provedení cviku	
Člun s lodníkem se nachází na vodě 25 m od břehu.	
Psovod, stojící na břehu, podá psovi konec cca 30 m dlouhého lodního lana.	
Na pokyn psovoda plave pes s lanem ke člunu a předá ho lodníkovi. Zatímco psovod přitahuje člun, pes klidně plave vedle člunu zpět.	
Ve chvíli, kdy člun dosáhne břehu, psovod si přivolá psa k sobě.	
 Hodnocení	
Chyby při uchopení lana nebo jeho následné upuštění, stejně jako chyby při sledování člunu snižují odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.	
Pokud pes lano lodníkovi nepřinese, je cvik hodnocen 0 body.	
 8.6.3 Záchrana tonoucího ze břehu	 60 bodů
Předpoklady pro provedení	
Pomocník v neoprénovém obleku ve vodě	
 Povolené povely	
Je povoleno opakování libovolných zvukových a posunkových povelů.	
 Provedení cviku	
Osoba, simulující tonoucího a volající o pomoc, se nachází ve vodě ve vzdálenosti 25 m od břehu.	
Na povel psovoda plave pes k pomocníkovi. Jakmile se tonoucí chytne psa za postroj nebo plovací vestu, pes se samostatně vrací ke břehu. Když pes s osobou v nesnázích dosáhne břehu, přebírá další péči o zachráněného psovod.	

Hodnocení

Pokud pes tonoucího nepřitáhne, je cvik hodnocen 0 body.

8.6.4 Přinesení záchranné pomůcky ze člunu**20 bodů****Předpoklady pro provedení**

- motorový člun s lodníkem
- loďka s vesly s lodníkem
- lodní lano o délce cca 30 m

Povolené povely

- 1 zvukový/posunkový povel pro vyskočení ze člunu
- 1 zvukový/posunkový povel pro plavání k loďce
- 1 zvukový/posunkový povel pro plavání zpět

Provedení cviku

Psovod se psem se nachází na motorovém člunu. Ve vzdálenosti 25 m od nich pluje loďka s vesly, na které je lodník.

Na povel psovoda skáče pes do vody. Psovod mu podá konec 30 m dlouhého lodního lana. Na další povel plave pes k loďce a odevzdá lano lodníkovi.

Psovod pak lanem loďku přitáhne. Pes se po boku loďky vrací zpět k psovodovi. Jakmile se loďka dostane do blízkosti člunu, předá psovod lano pomocníkovi a přivolá si svého psa. Ten k němu doplave a psovod mu pomůže zpět na palubu.

Hodnocení

Chyby při uchopení lana nebo jeho následné upuštění, chyby při sledování loďky, stejně jako nedostatky při skoku do vody, plavání k loďce nebo vytahování do člunu snižují odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

Pokud pes lano lodníkovi v loďce nepřinese, je cvik hodnocen 0 body.

8.6.5 Záchrana tonoucího ze člunu**60 bodů****Předpoklady pro provedení**

- motorový člun s lodníkem
- pomocník ve vodě v neoprénovém obleku

Povolené povely

Je povoleno opakování libovolných zvukových a posunkových povelů.

Provedení cviku

Psovod se psem se nachází v motorovém člunu. Ve vzdálenosti cca 25 metrů od nich ve vodě je pomocník simulující tonoucího a volající o pomoc.

Na povel psovoda skáče pes do vody a plave k tonoucímu. Jakmile se plavec chytne psa za postroj nebo plovací vestu, pes se samostatně vrací zpět ke člunu. Když pes s osobou v nesnázích dosáhne člunu, přebírá další péči o zachráněného pomocník ve člunu. Psovod si přivolá svého psa, ten k němu doplave a psovod mu pomůže zpět na palubu.

Hodnocení

Pokud pes neplave přímo k tonoucímu nebo neplave nejkratší cestou zpět ke člunu, nebo prokáže-li nedostatky při skoku do vody, plavání nebo vytahování do člunu, snižuje se odpovídajícím způsobem bodové hodnocení. Pokud pes tonoucího nepřitáhne, je cvik hodnocen 0 body.

8.6.6 Přivlečení nepojízdné loďky**40 bodů****Předpoklady pro provedení cviku**

- loďka s vesly a lodníkem

Na loďce je připevněno cca 3 m dlouhé lano se zesíleným koncem

Povolené povely

Je povoleno opakování libovolných zvukových a posunkových povelů.

Provedení cviku

Ve vzdálenosti cca 25 m od břehu se nachází plovoucí loďka s bezvládně ležícím lodníkem.

Na povel psovoda plave pes k loďce. Samostatně vyhledá konec volně visícího lana, uchopí jej do mordy a plave s ním zpět ke břehu. Jakmile loďka dosáhne břehu, odevzdá pes na povel psovodovi lano, psovod si psa odloží na břeh a věnuje se bezvládnému lodníkovi.

Hodnocení

Neplave-li pes přímo k lodi, neuchopí-li hned lano nebo neplave-li nejkratší cestou zpět, snižuje se odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

Pokud pes loď nepřivleče, je cvik hodnocen 0 body.

9. Pachová práce - stupeň B

Oddíl A

9.1 Pachová práce na stopě – stupeň B

RH-F B

9.1.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů

200 bodů

Identifikační předmět	10 bodů
Vyhledání identifikačního předmětu	10 bodů
Zachycení stopy	10 bodů
Sledování stopy	70 bodů
8 předmětů x 5 bodů	40 bodů
<i>Označení osoby</i>	
- nalezení osoby	30 bodů
- označení osoby	30 bodů

9.1.2 Požadavky na provedení

Cizí stopa: 2.000 kroků

Změny směrů: 8 ostrých, pravoúhlých nebo tupých lomů

Předměty ve stopě: 8 dobře napachovaných předmětů, které se svou barvou nepřilíší liší od terénu

Stáří stopy: 180 minut

Výchozí prostor: Ve výchozím prostoru o rozloze 30x30 m se nachází identifikační předmět kladeče. Základní linie tohoto prostoru je označená zleva a zprava.

Kladeč vstoupí z pravé nebo levé boční strany do výchozího prostoru, ve kterém zanechá identifikační předmět, jenž značí vlastní nášlap (začátek stopy). Po krátkém setrvání se kladeč vydá normálním tempem požadovaným směrem.

Trasa stopy: Stopa by měla vést co možná nejpřirozeněji a měla by se přizpůsobit různorodému terénu.

V průběhu stopy by mělo dojít ke změně terénu. Může zahrnovat les, louku a pole, ale stejně tak i přechody cest či silnic.

Kladeč jde při kladení stopy po celou dobu normálním krokem. Nesmí narušovat terén, ani zůstat stát. Rozhodčímu předá přesný plán stopy se všemi potřebnými informacemi o jejím průběhu, jako je pořadí předmětů a nápadné body.

GPS záznam trasy je povolený a žádaný.

Kladeč položí na stopu 8 předmětů.

Předměty nesmějí být pokládány vedle stopy, nýbrž do stopy. Kladeč musí umístění každého předmětu přesně zaznamenat do nákresu. Předměty jsou kromě toho označeny značkou nebo přesně popsány.

Zakončení stopy: Kladeč musí zaujmout své místo na konci stopy vsedě nebo vleže před uvedením psa na stopu.

9.1.3 Provedení stopy stupně B

200 bodů

Platí prováděcí ustanovení uvedená v 3

Časový limit: max. 45 minut, včetně vyhledání identifikačního předmětu

Psovod svého psa odpoutá z vodítka a vyzve ho k vyhledání identifikačního předmětu.

Pes musí identifikační předmět vyhledat do 3 minut, přičemž ho psovod smí bez překročení základní linie podporovat zvukovými a/nebo posunkovými povely. Po nalezení identifikačního předmětu si případně psovod psa připoutá a nasadí ho k vypracování stopy.

Pokud pes identifikační předmět nenalezne, avšak zcela jasně zachytí stopu, může ho psovod povelom zastavit a připoutat si ho, nebo při stopování na volno ho po informování rozhodčího samostatně následovat,

Pokud pes během časového limitu pro prohledání výchozího prostoru (3 minuty) stopu nezachytí, může ve snaze o vyhledání v rámci časového limitu pro vypracování stopy pokračovat. Během práce nesmí psovod vstupovat do výchozího prostoru. Pokud je rozhodčí přesvědčen, že pes odmítá pracovat nebo není schopen tento úkol splnit, může práci ukončit.

Hodnocení

Platí kritéria pro hodnocení uvedená v kapitole 3, zvláště pak

- práce při vyhledání identifikačního předmětu a jeho označení
- zachycení a sledování stopy
- nalezení předmětů dle jejich pořadí
- samostatné označení osoby na konci stopy

Při nenalezení osoby na konci stopy nemůže být zkouška považována za splněnou a udělí se max. 139 bodů.

Je-li označení osoby na konci stopy nebo předmětů na stopě vyvoláno psovodem, je hodnoceno 0 body.

Překročení časového limitu při práci ve výchozím prostoru je hodnoceno 0 body.

Hodnocení označení osoby: Pokud psovod oznámí značení štěkotem a pes osobu označí, ale neštěká, je toto označení hodnoceno ve známce chybně.

Pokud pes nevyštěká osobu korektně ve správném směru nebo od ní krátce odejde, může být cvik hodnocen max. ve známce uspokojivě.

9.2 Pachová práce v ploše stupeň B

RH-FL B

9.2.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů

200 bodů

Ovladatelnost	20 bodů
Intenzita práce	20 bodů
Pohyblivost	10 bodů
Samostatnost	10 bodů
Týmová práce, zhodnocení situace, přehled psovoda	20 bodů
Označení osob: 3 osoby, za každou max.40 bodů	120 bodů

9.2.2 Požadavky na provedení

Prohledávaná plocha: 35.000 – 40.000 m², min. z 50% zarostlý, nepřehledný terén, může obsahovat i budovy

Úkryty: Psovi by měl být umožněn zrakový a/nebo fyzický kontakt, povoleny jsou ale i úkryty, které nejsou pro psa zjevné a dosažitelné, ale jsou typické pro druh prohledávaného terénu, např. posedy. Úkryty až do výšky 3 m jsou povoleny.

Výškové úkryty musejí být vzdálené minimálně 20 m od okraje terénu a při jejich použití musí být brán zřetel na proudění větru.

Hledané osoby: 3

Pomocníci: Do 15 minut před započítáním práce prvního psa projde terénem křížem krážem několik osob se zkušebním psem.

9.2.3 Provedení plošného vyhledání stupně B

200 bodů

Platí prováděcí ustanovení uvedená v kapitole 3.

Taktika: Taktika prohledávání terénu je zcela ponechána na psovodovi, který ji musí před započítáním práce sdělit rozhodčímu. Pokud psovod během práce taktiku změní, je povinen o tom informovat rozhodčího. V tomto případě však běží časový limit dále.

Časový limit: max. 30 minut

Provedení

Na pokyn rozhodčího psovod nasadí psa na místě v souladu se svou taktikou. Když se pes dostatečně vzdálí od psovoda, dá rozhodčí psovodovi svolení k opuštění výchozího bodu.

Pes musí dle povelů psovoda prohledávat terén hlubokými průniky do obou směrů. Za předpokladu, že psovod nahlásí rozhodčímu změnu taktiky, může psa vyslat k další práci přímo od nalezené osoby. V opačném případě se musí i se psem vrátit na výchozí bod.

Pachová práce končí odhlášením se rozhodčímu, který psovodovi sdělí své hodnocení.

Psovod musí nahlásit rozhodčímu probíhající značení a až na jeho pokyn smí jít za psem.

Hodnocení

Platí kritéria pro hodnocení uvedená v kapitole 3.4

První falešné označení snižuje výsledek o 40 bodů.

Při nenalezení jedné z osob nelze zkoušku splnit, nejvyšší možný bodový zisk je v takovém případě 139 bodů.

9.3 Pachová práce v sutině – stupeň B

RH-T B

9.3.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů

200 bodů

Ovladatelnost	20 bodů
Intenzita práce	20 bodů
Pohyblivost	10 bodů
Samostatnost	10 bodů
Týmová práce, taktika	20 bodů
Označení osob: 3 osoby, za každou max.40 bodů	120 bodů

9.3.2 Požadavky na provedení

Prohledávaný terén: sutiniště o rozloze min. 1.200 – 1.500 m², může být složen z různých stavebních materiálů, v jedné či několika úrovních.

Prohledávání jen prázdné budovy není povoleno, avšak do prohledávaného prostoru mohou být zahrnuty jednotlivé místnosti.

Součástí prohledávaného terénu stupně B zkoušky musí být nejméně 6 úkrytů, z toho nejméně 2 v temných místnostech nebo dutých prostorech, nejméně 2 hloubkové úkryty s hloubkou zásyvu cca. 2 m a nejméně 2 výškové úkryty v maximální výšce 2 m. Prohledávaný terén musí obsahovat nejméně 2 z těchto možností.

U výškových úkrytů je třeba zohlednit povětrnostní podmínky.

Počet hledaných osob: 3 zakryté osoby

Rušivé vlivy: doutnající oheň, zvuky motoru, údery kladivem, bubny atd.

Pomocníci: Min. 15 minut před zahájením práce prvního psa projde terénem několik osob se psem, bezprostředně před zahájením práce a během ní se pohybuje terénem několik osob.

9.3.3 Provedení sutinového vyhledání stupně B

200 bodů

Všeobecně: Platí prováděcí ustanovení uvedená v kapitole 3

Časový limit: max. 30 minut

Označení: Na pokyn rozhodčího psovod pokračuje v práci. Psa smí vyslat jednorázově k dalšímu hledání z místa, kde se právě nachází.

Hodnocení

Platí kritéria pro hodnocení, jak je uvedeno v kapitole 3.4

První falešné označení snižuje výsledek o 40 bodů.

Při nenalezení osoby nelze zkoušku splnit, nejvyšší možný bodový zisk je v takovém případě 139 bodů.

9.4 Pachová práce v lavině – stupeň B

RH-L B

Pachová práce se skládá z dílčích cviků určení polohy hledané osoby psem a z technického určení polohy pomocí lavinového vyhledávače.

9.4.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů	200 bodů
Práce s lavinovým vyhledávačem	10 bodů
Ovladatelnost	20 bodů
Intenzita práce	20 bodů
Pohyblivost	10 bodů
Samostatnost	10 bodů
Týmová práce, taktika	10 bodů
Označení osob: 3 osoby, za každou max.40 bodů	120 bodů

9.4.2 Požadavky na provedení vyhledání pomocí lavinového vyhledávače stupně B

Prohledávaný terén: Sněhové pole, 20 m x 20 m, zřetelně označeno.

Lavinový vyhledávač:

- 1 lavinový vyhledávač jako vysílač
- 1 lavinový vyhledávač jako přijímač

Provedení: Při hlášení je psovod povinen informovat rozhodčího o tom, zda používá vlastní vyhledávací přístroj, či přístroj pořadatele.

Psovod musí v označeném prostoru během 5 minut nalézt, vyhrabat a předat rozhodčímu vyhledávací přístroj ukrytý pod sněhem v hloubce cca 0,50m.

Taktika vyhledávání je zcela ponechána na psovodovi.

Při překročení časového limitu je cvik hodnocen 0 body.

9.4.3 Požadavky na provedení vyhledání osob psem stupně B

Prohledávaný terén: sněhová plocha 12.000 m² s minimálně 5 záhraby.

Úkryty musí být postaveny ze sněhových bloků tak, aby bylo psovi znemožněno dostat se k ukryté osobě.

Hledané osoby: 3 osoby, zahrabány ve sněhu v hloubce 150 cm

Ukryté osoby musí zaujmout svou polohu 20 minut před uvedením psa a během jeho práce se musejí chovat klidně.

Ukryté osoby musí ležet od sebe ve vzdálenosti, která umožní jasné označení.

Pomocníci: do 15 min. před začátkem vyhledávání projdou prohledávaný prostor křížem krážem na lyžích nebo bez lyží nejméně 3 osoby se zkušebním psem.

Bezprostředně před nasazením psa a během jeho práce procházejí prohledávaný prostor křížem krážem na lyžích nebo bez lyží nejméně 3 osoby.

9.4.4 Provedení vyhledání osob psem – stupeň B

190 bodů

Časový limit: max. 25 minut

Provedení: Platí prováděcí ustanovení v kapitole 3.

Psovod se během práce pohybuje na ski-alpinistických lyžích.

Na pokyn rozhodčího psovod nasadí psa na místě v souladu se svou taktikou.

Teprve když se pes vzdálí nejméně 30 metrů od psovoda nebo pokud značí osobu, smí psovod na pokyn rozhodčího opustit výchozí bod.

Hodnocení

Platí kritéria pro hodnocení uvedená v kapitole 3.

První falešné označení snižuje výsledek o 40 bodů.

Při nenalezení osoby nelze zkoušku splnit, nejvyšší možný bodový zisk je v takovém případě 139 bodů.

9.5 Pachová práce – mantrailing stupeň B

RH-MT B

9.5.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů

200 bodů

Zachycení stopy	20 bodů
Sledování a držení trailu	80 bodů
Chování psovoda	20 bodů
Nalezení a označení osoby	60 bodů
Taktika a týmová spolupráce	20 bodů

9.5.2 Požadavky na provedení

Trasa trailu a jeho délka: 4.000 kroků / cca 2.000 metrů
min. 4 změny směru, 2 křížení silnic, nejméně jedna změna terénu, poměr město/volná příroda by měl být 50%

Stáří trailu: 6 hodin

Časový limit: 60 minut

9.5.3 Provedení mantrailingu stupně B

200 bodů

Platí prováděcí ustanovení v kapitole 3.

Hodnocení

Pokud je rozhodčí přesvědčen, že pes není schopen vlastními silami ve stopování pokračovat, může práci kdykoli ukončit.

Při nenalezení osoby na konci stopy nemůže být zkouška považována za splněnou.

9.6 Vodní práce stupeň B

RH-W B

9.6.1 Cviky a bodový zisk maximální počet bodů 200 bodů

Přinesení záchranné pomůcky ze břehu na vzdálenost 40 m	20 bodů
Záchrana tonoucího ze břehu na vzdálenost 40 m	60 bodů
Přinesení záchranné pomůcky ze člunu na vzdálenost 40 m	20 bodů
Záchrana tonoucího ze člunu na vzdálenost 40 m	60 bodů
Přivlečení nepojízdného člunu na vzdálenost 40 m	40 bodů

9.6.2 Přinesení záchranné pomůcky ze břehu 20 bodů

Předpoklady pro provedení

- člun s lodníkem a pomocníkem v neoprénovém obleku,
- záchranný kruh s lanem

Povolené povely

Jeden zvukový a/nebo posunkový povel pro přinesení záchranného kruhu.

Provedení cviku

Ve vzdálenosti 40 m paralelně se břehem projíždí člun s lodníkem a pomocníkem na palubě. Aniž by si toho lodník všiml, vypadne pomocník ze člunu a chová se jako tonoucí. Člun pokračuje v jízdě.

Psovod odhodí do vody směrem k tonoucímu záchranný kruh. Na povel psovoda se pes vydá ke kruhu, uchopí ho za provaz a přivleče ho k tonoucímu, který se ho pevně chytí.

Pes potom samostatně přitáhne pomocníka za kruh zpět. Jakmile pes dosáhne břehu, jde psovod k zachráněnému a přebírá další péči o něj.

Hodnocení

Chyby při uchopení lana nebo jeho následné upuštění snižují odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

Pokud pes pomocníka nepřitáhne, je cvik hodnocen 0 body.

9.6.3 Záchrana tonoucího ze břehu 60 bodů

Předpoklady pro provedení

Člun s lodníkem a pomocníkem v neoprénovém obleku

Povolené povely

Je povoleno opakování libovolných zvukových a posunkových povelů.

Provedení cviku

Ve vzdálenosti 40 m paralelně se břehem projíždí člun s lodníkem a pomocníkem na palubě. Aniž by si toho lodník všiml, vypadne pomocník ze člunu a chová se pasivně. Člun pokračuje v jízdě.

Na povel psovoda plave pes k utonulému, uchopí jej za ruku a táhne ho samostatně ke břehu. Jakmile pes s osobou v nesnázích dosáhne břehu, jde

psovod k zachráněnému a přebírá další péči o něj.

Hodnocení

Pokud pes neplave přímo k tonoucímu, neplave nejkratší cestou zpět ke břehu nebo narušuje následné ošetření zachráněného, snižuje se odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

Pokud pes tonoucího nepřitáhne, je cvik hodnocen 0 body.

9.6.4 Přinesení záchranné pomůcky ze člunu

20 bodů

Předpoklady pro provedení

- motorový člun s lodníkem
- člun s lodníkem a pomocníkem v neoprénovém obleku
- záchranná pomůcka s lanem

Povolené povely

Je povoleno opakování libovolných zvukových a posunkových povelů.

Provedení cviku

Psovod se psem se nachází na motorovém člunu. Ve vzdálenosti 40 m od nich pluje člun, ze kterého vypadne pomocník a chová se jako tonoucí. Aniž by to lodník zpozoroval, pokračuje v jízdě.

Psovod odhodí do vody směrem k tonoucímu záchranný kruh. Na povel psovoda pes skočí do vody, plave ke kruhu, uchopí ho za provaz a přinese ho pomocníkovi v nesnázích, který se ho pevně chytí. Poté pes samostatně táhne kruh s tonoucím zpět k motorovému člunu. Jakmile se ocitne v blízkosti člunu, přebírá další péči o zachráněného pomocník. Psovod si psa přivolá, ten k němu doplave a psovod mu pomůže na palubu.

Hodnocení

Chyby při uchopení lana nebo jeho následné upuštění, chyby při sledování člunu, stejně jako nedostatky při skoku do vody, plavání ke člunu nebo vytahování do člunu snižují odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

Pokud pes tonoucího nepřitáhne, je cvik hodnocen 0 body.

9.6.5 Záchrana tonoucího ze člunu

60 bodů

Předpoklady pro provedení

- motorový člun s lodníkem
- člun s lodníkem a pomocníkem v neoprénovém obleku

Povolené povely

Je povoleno opakování libovolných zvukových a posunkových povelů.

Provedení cviku

Psovod se psem se nachází v motorovém člunu. Ve vzdálenosti cca 40 metrů paralelně od nich jede člun, ze kterého náhle vypadne pomocník a chová se pasivně. Aniž by to lodník zpozoroval, pokračuje v jízdě.

Na povel psovoda skočí pes do vody, plave k utonulému, uchopí jej za ruku a samostatně ho táhne zpět ke člunu. Jakmile dosáhne člunu, přebírá další péči

o záchráněného pomocník. Psovod si přivolá svého psa, ten plave k němu a psovod mu pomůže zpět na palubu.

Hodnocení

Pokud pes neplave přímo k tonoucímu nebo neplave nejkratší cestou zpět ke člunu, nebo prokáže-li nedostatky při skoku do vody, plavání nebo vytahování do člunu, snižuje se odpovídajícím způsobem bodové hodnocení. Pokud pes tonoucího nepřitáhne, je cvik hodnocen 0 body.

9.6.6 Přivlečení nepojízdného člunu

40 bodů

Předpoklady pro provedení cviku

Motorový člun s lodníkem a dalšími 4 osobami na palubě.

Na člunu je připevněno cca 5 m dlouhé lano se zesíleným koncem

Povolené povely

Je povoleno opakování libovolných zvukových a posunkových povelů.

Provedení cviku

Psovod se psem se nacházejí na motorovém člunu vzdáleném 40 m od mola. Na povel psovoda skočí pes do vody, psovod mu podá do tlamy konec lana a pes vleče člun k molu. Jakmile člun dosáhne mola, převezme lano pomocník. Psovod si psa přivolá, ten plave k němu a psovod mu pomůže do člunu nebo na molo.

Hodnocení

Neplave-li pes přímo k molu nebo neuchopí-li lano hned, snižuje se odpovídajícím způsobem bodové hodnocení.

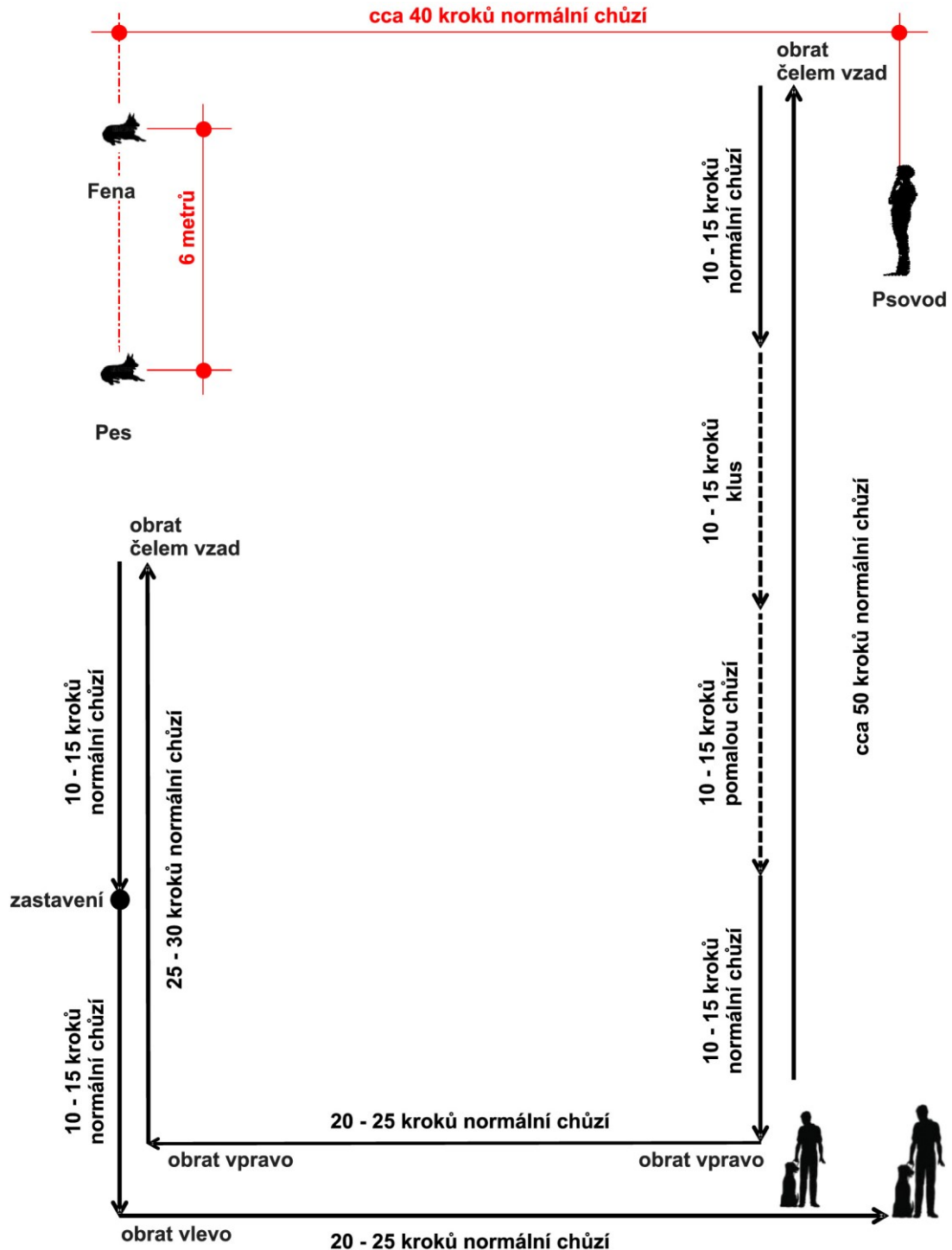
Nedosáhne-li člun mola, ale přesto překoná alespoň polovinu vzdálenosti, je cvik hodnocen ve známce chybně.

Překoná-li člun méně než polovinu vzdálenosti, je cvik hodnocen 0 body.

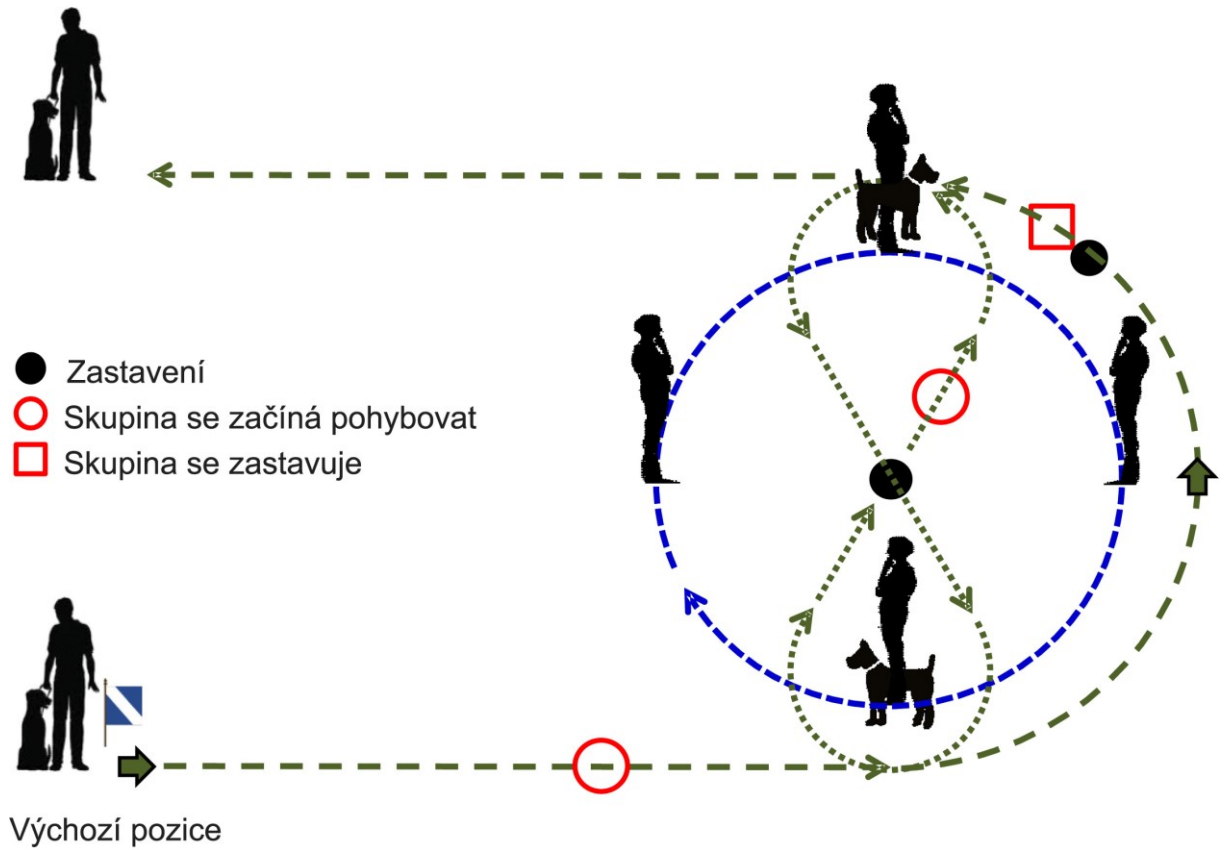
10. Příloha – Schémata a nákresy k poslušnosti

10.1 Ovladatelnost na vodítku / bez vodítka

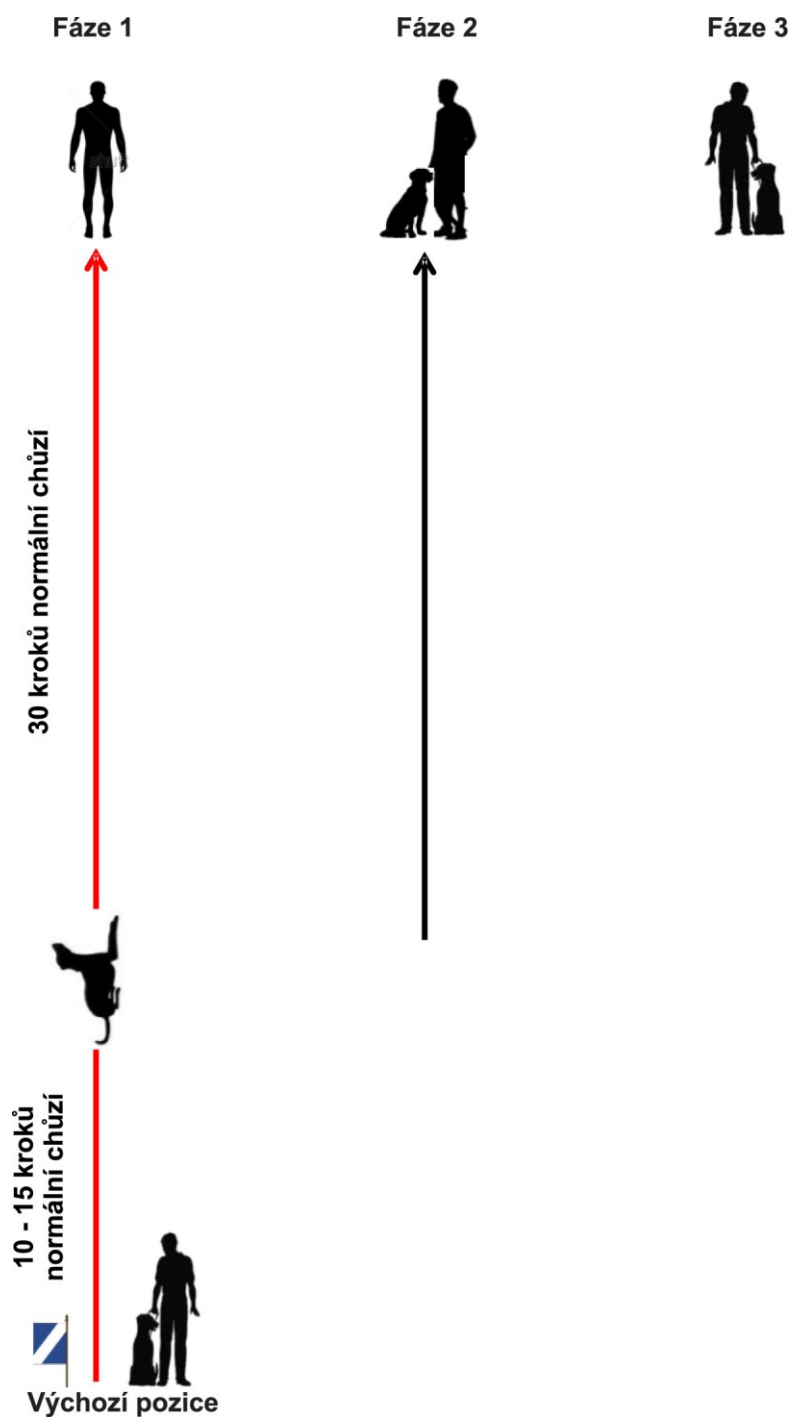
Umístění pozice pro dlouhodobé odložení pro psa a fenu a pozice pro psovoda jsou jen příklad a je třeba přizpůsobit místním poměrům.

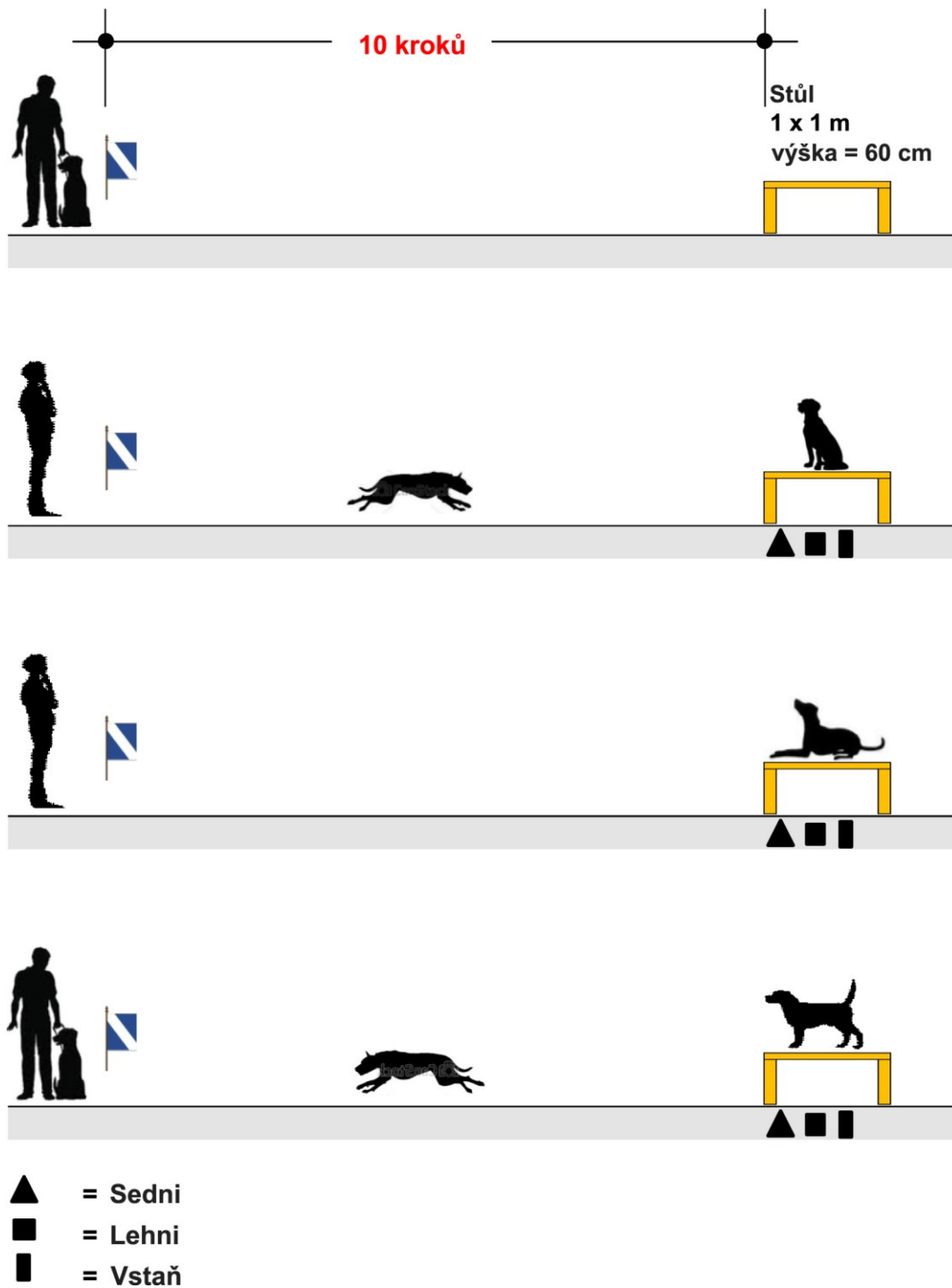
10.2 Průchod skupinou osob

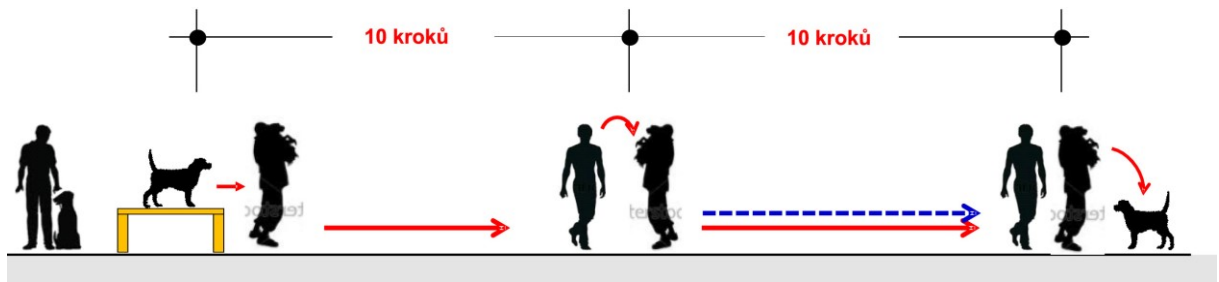
10.3 Odložení za chůze vleže s přivoláním

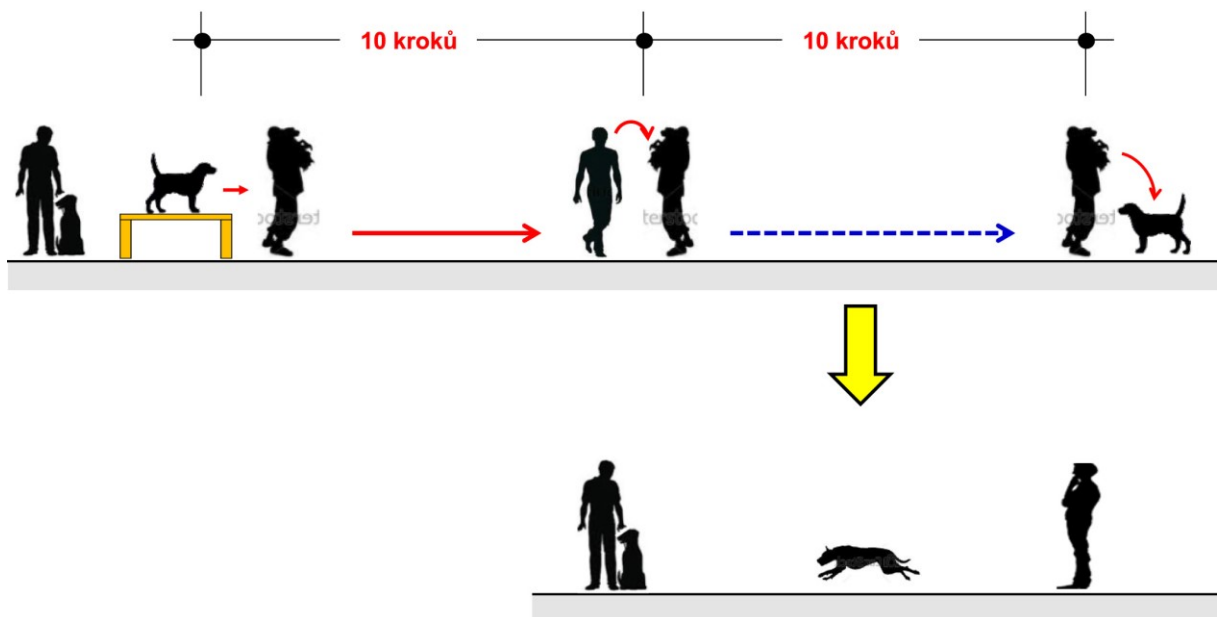
10.4 Změny poloh

10.5 Nesení psa a jeho předání RH – V

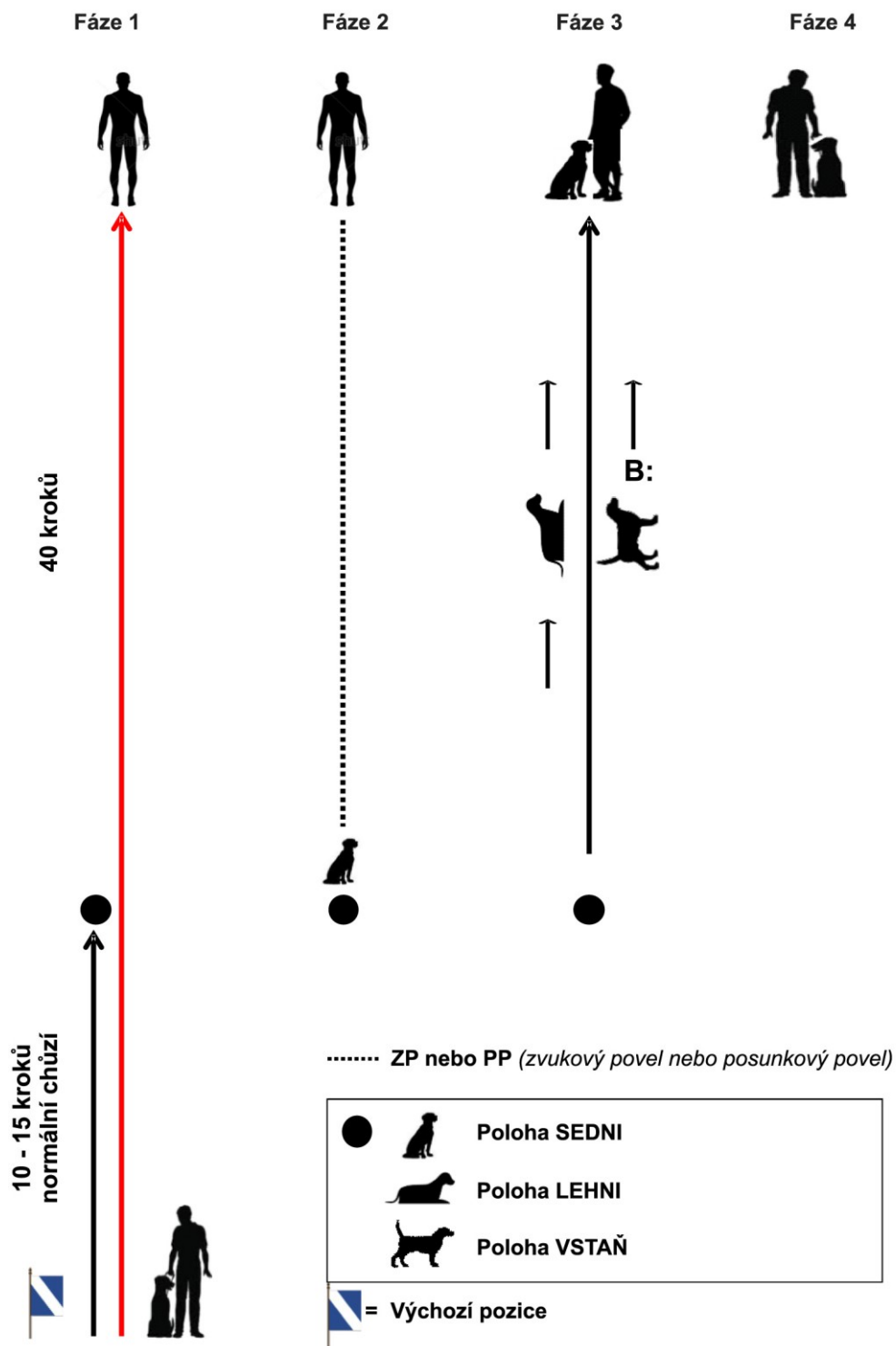
10.6 Nesení psa a jeho předání RH – A, B

10.7 Polohy psa na vzdálenost s přivoláním

Ve stupni A se provádí v pořadí sedni – ke mně – lehni – ke mně

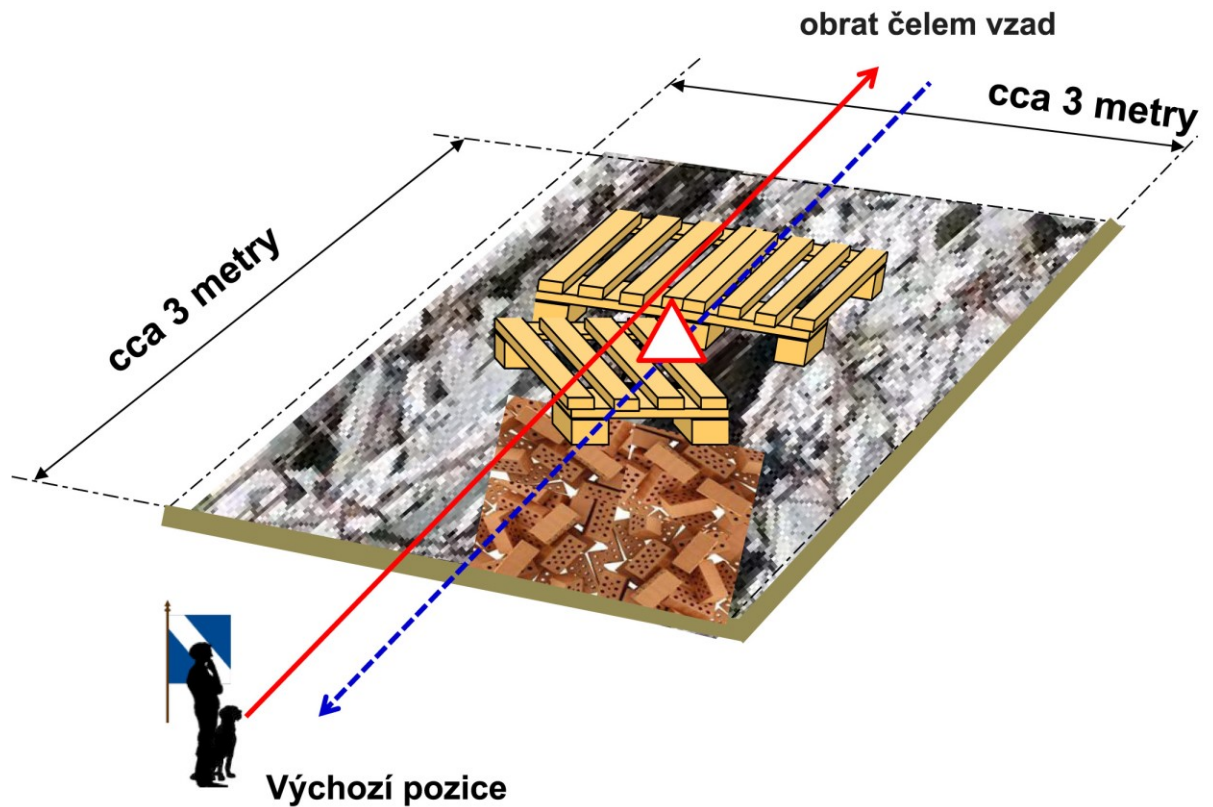
Ve stupni B se provádí v pořadí sedni – ke mně – lehni – vstaň - ke mně

20. Příloha – Schémata a nákresy dovedností

V příloze jsou popsány všechny konstrukce. V zásadě je možno použít libovolné materiály, závazné jsou jejich rozměry a funkce, ty musejí být dodrženy.

20.1 Chůze po nepříjemném materiálu

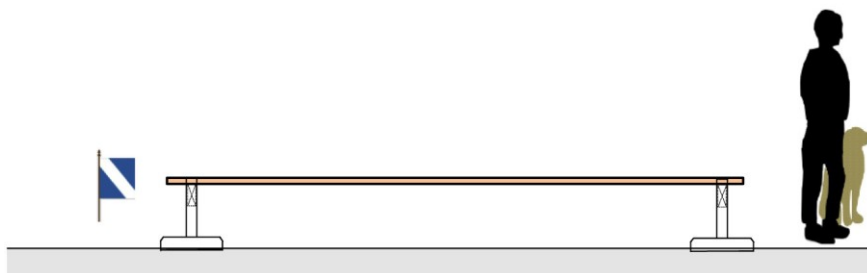
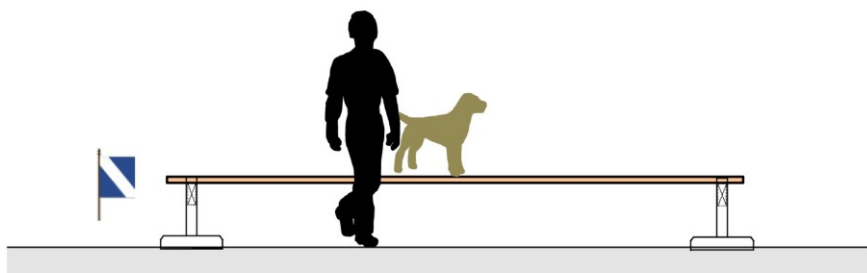
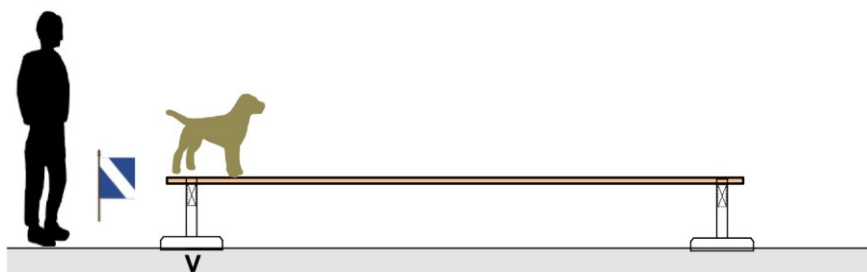
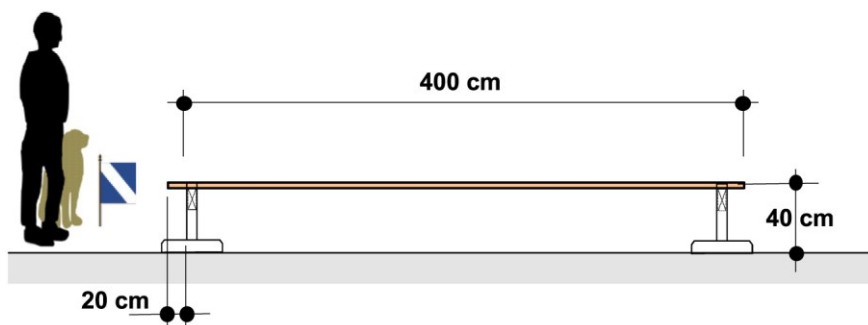

 = Zastavení, pes se posadí

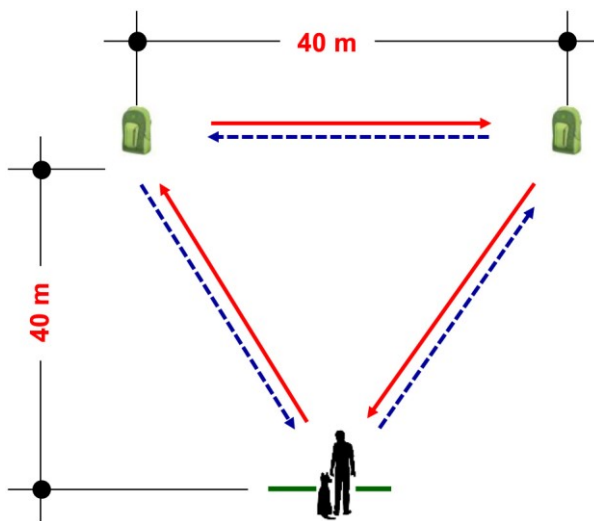
 = Výchozí a konečná pozice

20.2 Překonání pevné lávky

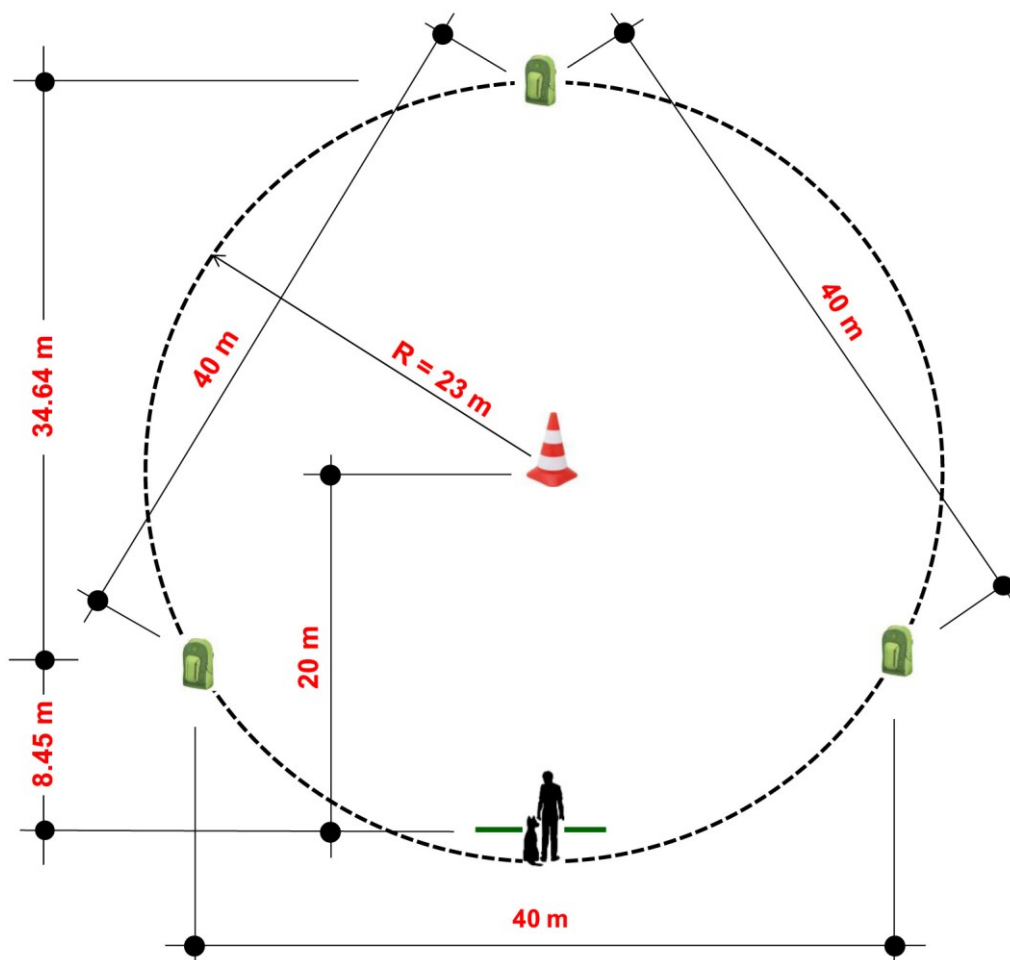
Pro provedení cviku jsou povoleny i jiné stabilní konstrukce, s podpěrami na začátku a na konci.

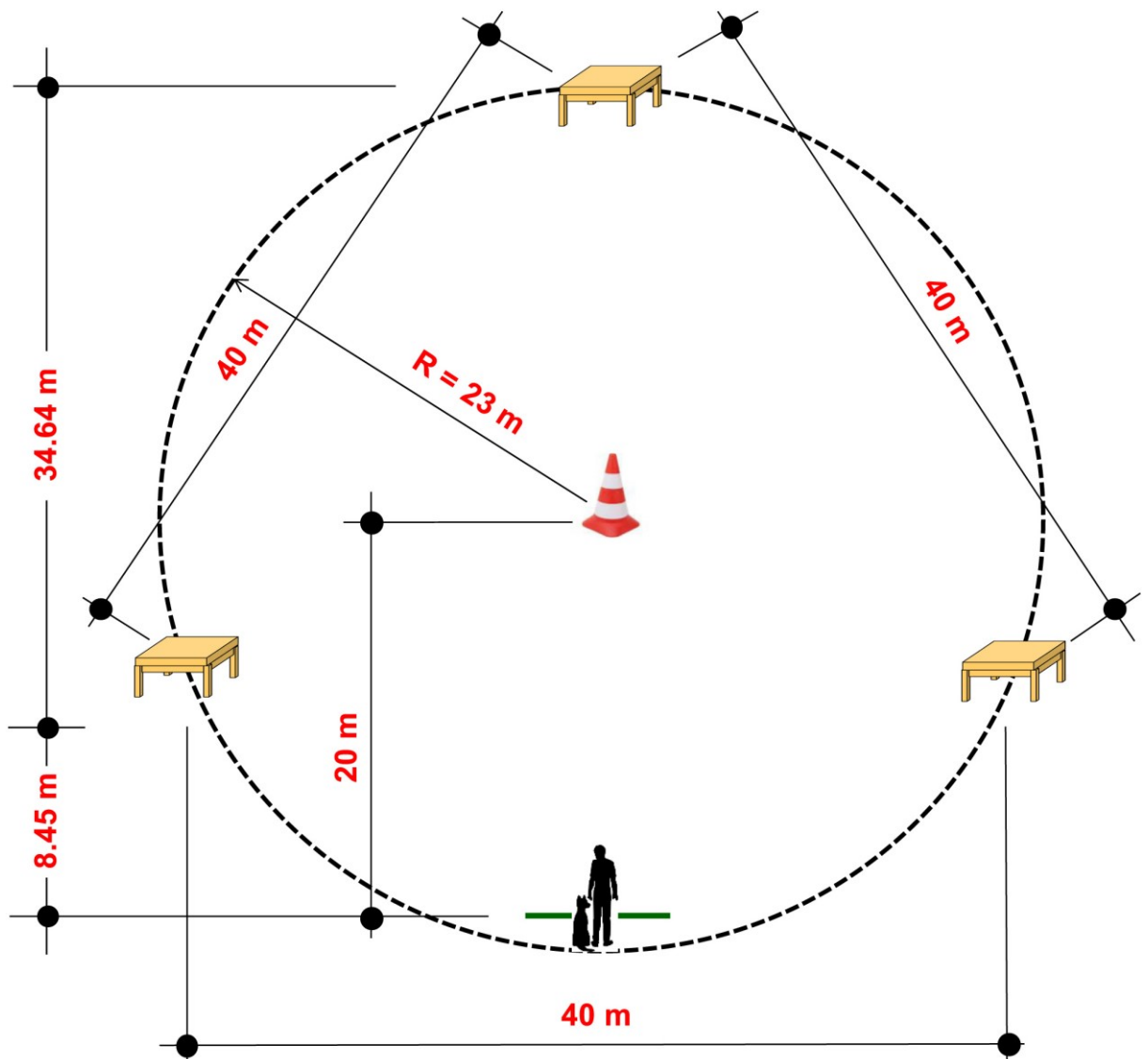
20.3 Ovladatelnost na vzdálenost RH – L V

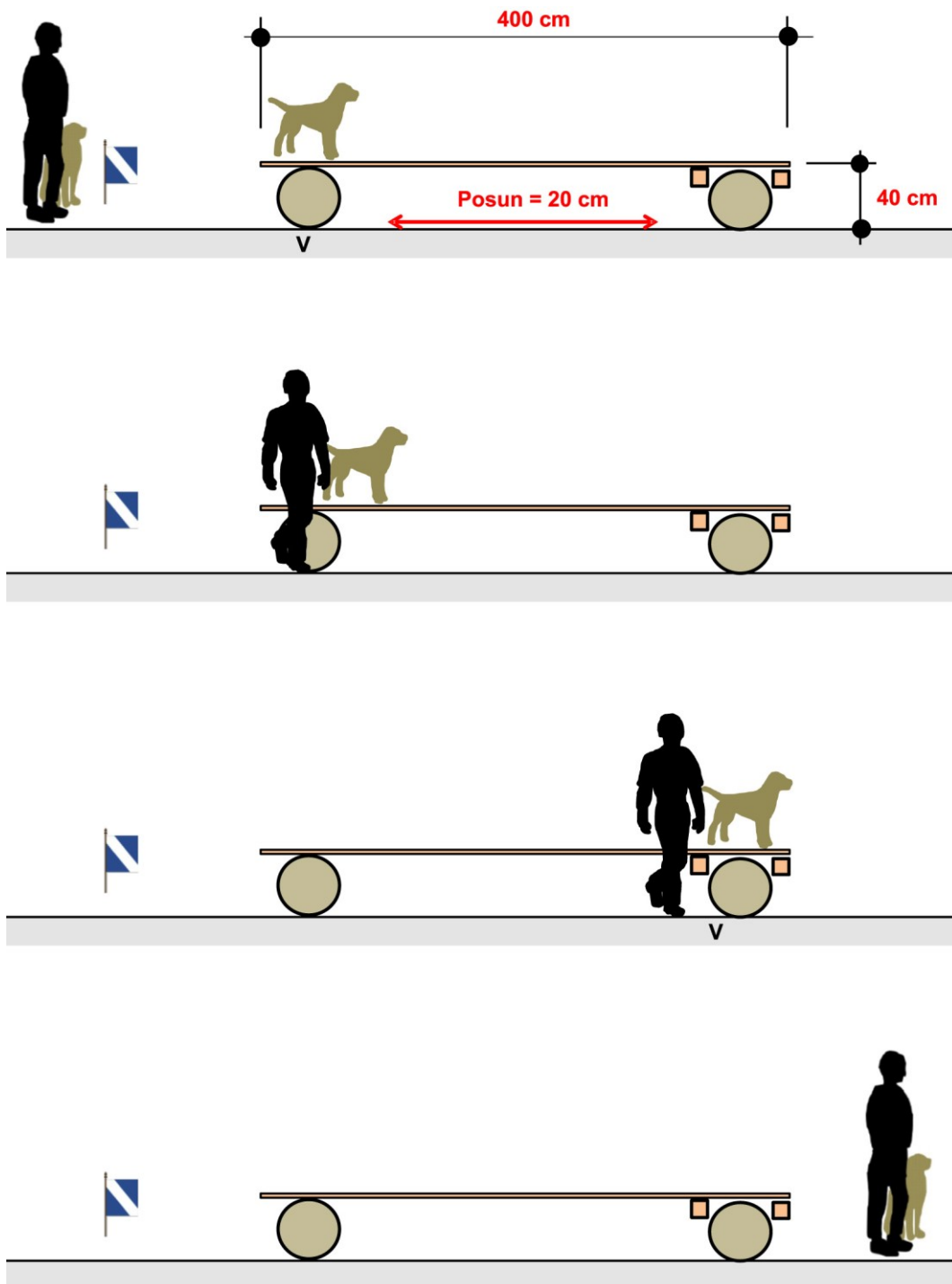
20.4 Ovladatelnost na vzdálenost RH – L A, B

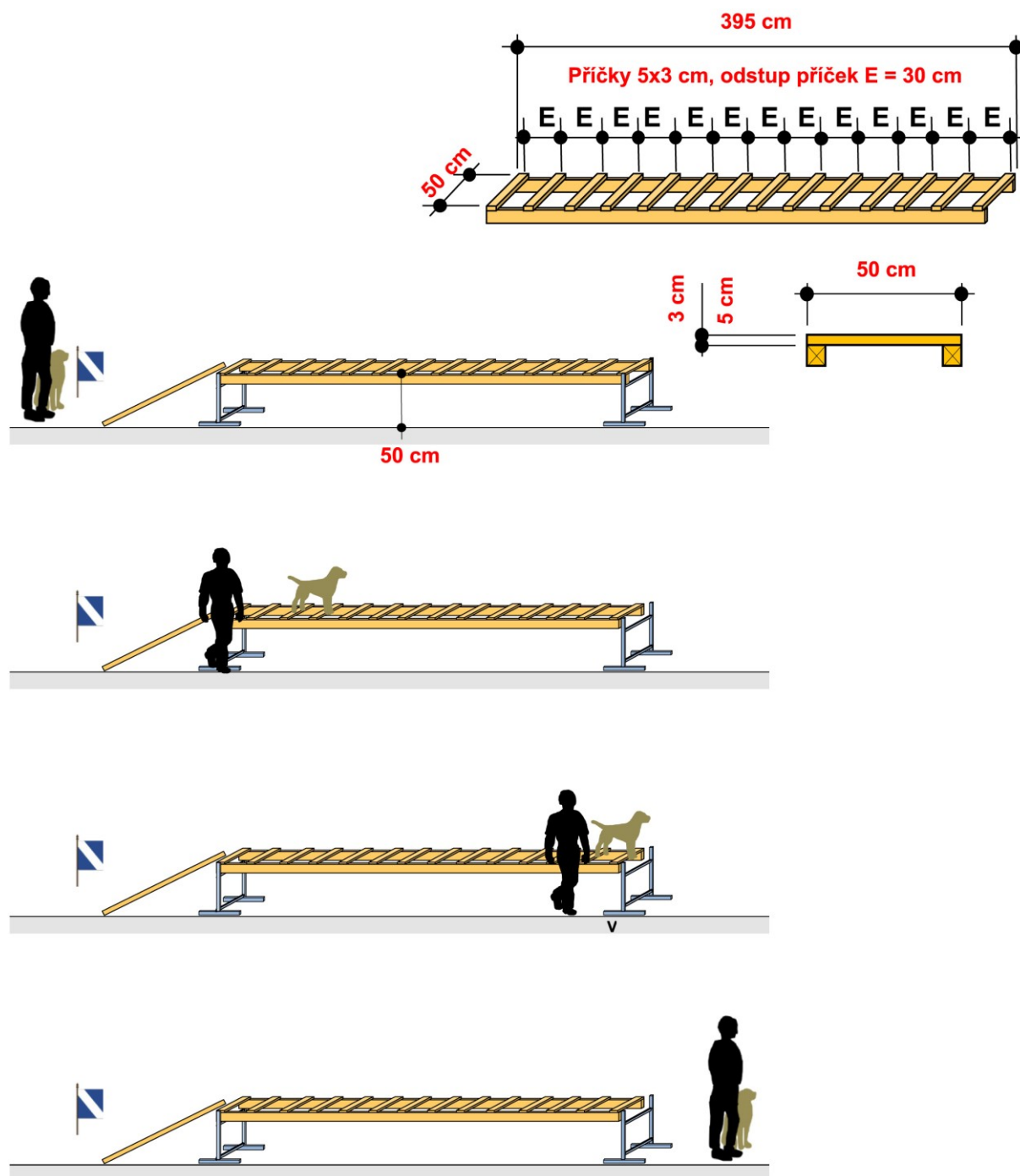
20.5 Ovladatelnost na vzdálenost

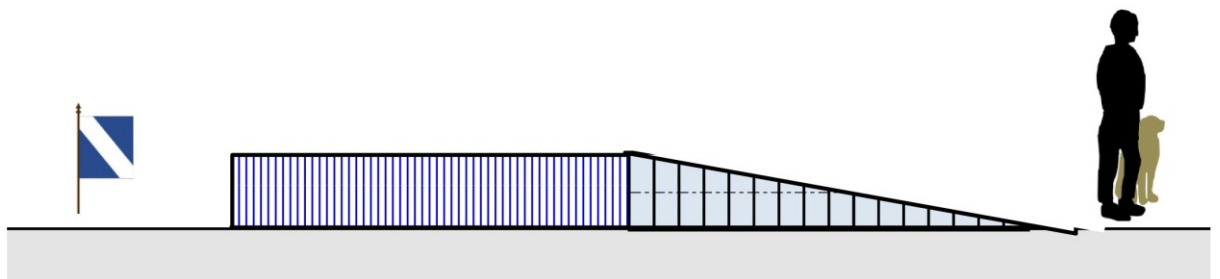
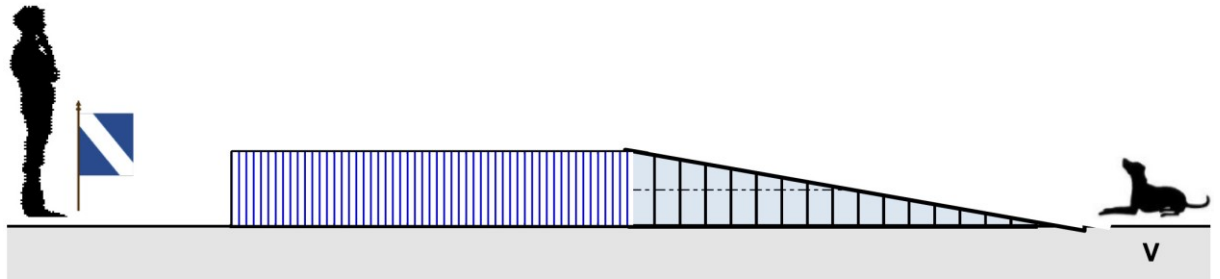
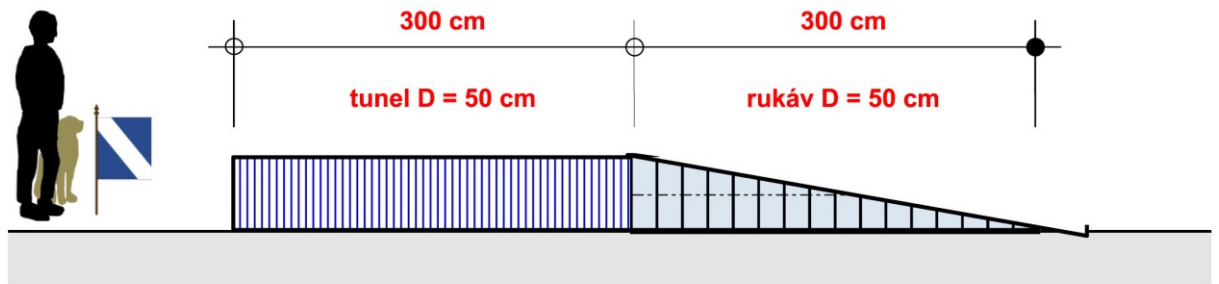
20.6 Pohyblivá lávka na sudech

20.7 Vodorovný žebřík

20.8 Tunel

20.9 Závěsná lávka

Povoleny jsou i podobné konstrukce stejných rozměrů a pohyblivosti.

